

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา
โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๗๑.๑๐๗๒

๗ ๔๓๖ ๗

๖๒

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา
โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงคาโนนิกอล

21 เม.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การวิจัยและสถิติทางการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2546

๔๑๕๗๑๓

ดาวานา กิตติสาร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์
 สหสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอล. กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ .
 อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความซื่อสัตย์ต่อ
 ตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น โดยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล และศึกษาว่าน้ำหนักความสำคัญ
 ของปัจจัยบางประการตัวใดบ้างที่ส่งผลซึ่งกันและกันต่อความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ในภาคเรียนที่ 2
 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 403 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
 ข้อมูลเป็นแบบสอบถามด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และ
 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง
 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตาม ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่าสหสัมพันธ์
 เท่ากับ .578 และ .371 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง สองค่า

2. น้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลระหว่างปัจจัยบางประการกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความ
 ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นทั้งสองชุด พบว่า ในชุดแรกปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกัน
 และกันกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นในแบบที่หนึ่ง และปัจจัยด้านความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับความ
 ซื่อสัตย์ต่อตนเองในแบบที่สอง และในชุดที่สองมีน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของปัจจัยด้านความมีวินัย
 ในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับ
 ความซื่อสัตย์ต่อเอง

A STUDY OF RELATIONSHIP BETWEEN SOME FACTORS AFFECTING
THE HONESTY OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS OF BANGKOK
CHAOPHAYA GROUP USING CANONICAL CORRELATION

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University
February 2003

Daownapa Kittisaro. (2003). *A Study of Relationship between some factors affecting the Honesty of Prathomsuksa 6 students of Bangkok Chaophaya group using Canonical Correlation*. Master Thesis, M.Ed. (Education Research and Statistics). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University, Advisor Committee : Assoc. Prof. Aungkana Saiyos, Mr Chawalit ruayajin

The purposes of this research were to study the relationship between some factors with self – honesty and other – honesty, and to study the canonical weights of some factors that relative contribute to self – honesty and other – honesty . The sample consisted of 403 students from Prathomsuksa 6 in the academic year 2002 of Bangkok Chaophaya Group, and selected by the stratified random sampling. The instrument for this study were questionnaire asking about responsibility ,self – discipline, the three – types of child rearing practice : autocratic , leisses – faire , democratic, and the honesty with self – honesty and other – honesty

The result were as follow :

1. The canonical correlation between responsibility , self – discipline , the three – types of child rearing practice : autocratic , leisses – faire , democratic with the self – honesty and the other – honesty had 2 functions of correlations were equal to .578 , .371 respectively with statistically significant at .01 level.

2. The canonical weights between some factors relative contribute to the self – honesty and the other– honesty both of them it was found that in the first canonical function had two types of canonical weights that the first type had leisses – faire child rearing practice relative contribute to the other – honesty , and the second type had responsibility relative contribute to the self – honesty and the second function had self – discipline, child rearing practice with autocratic and leisses – faire relative contribute to the self – honesty

ปริญญานิพนธ์

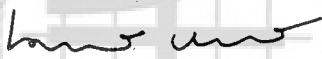
เรื่อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา
โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เชิงคาโนนิคอล

ของ

นางสาวดาวนภา กิตติสาโร

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

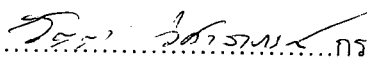
.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ)

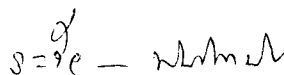
.....กรรมการ

(อาจารย์ ชวลิต รวยอาจิณ)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เพราะได้รับความกรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ขอบกพร่องและให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช ที่ให้คำแนะนำทำให้ปริญญานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ทศพร มณีศรีขำ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ที่ให้ความอนุเคราะห์จัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ในการดำเนินการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้รับกำลังใจและได้รับการช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคุณปรีชา สุทธิเนียม คุณสุรัช ไชยยนต์ และเพื่อน ๆ เอกวิจัยและสถิติทางการศึกษาทุกคน ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณประโยชน์ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา-มารดา ที่อุทิศกำลังใจและกำลังใจทรัพย์ ด้วยความห่วงใยผู้วิจัย ตลอดจน ครู อาจารย์ ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

दानภา กิตติสาร

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก

ทุน "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ "

ประจำปีการศึกษา 2544

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

สารบัญ

บทที่

หน้า

1. บทนำ

ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	4

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความซื่อสัตย์.....	6
ความหมายของความซื่อสัตย์.....	6
ลักษณะพฤติกรรมของความซื่อสัตย์.....	8
ประเภทของความซื่อสัตย์.....	9
พฤติกรรมของผู้มีความซื่อสัตย์.....	13
การพัฒนาความซื่อสัตย์.....	14
การวัดความซื่อสัตย์.....	15
ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	21
การอบรมเลี้ยงดู.....	21
ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู.....	21
ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู.....	22
ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู.....	27
ความรับผิดชอบ.....	28
ความหมายของความรับผิดชอบ.....	28
ประเภทและพฤติกรรมของผู้มีความรับผิดชอบ.....	30
ความสำคัญของความรับผิดชอบ.....	32
ความมีวินัยในตนเอง.....	33
ความหมายของวินัย.....	33
ประเภทของวินัย.....	34
ความหมายของวินัยในตนเอง.....	34
ความสำคัญของวินัยในตนเอง.....	35
ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง.....	37

สารบัญ(ต่อ)

บทที่

หน้า

2. (ต่อ) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถิติสหสัมพันธ์คาโนนิคอล.....	39
แบบจำลองพื้นฐานการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล.....	40
คำศัพท์ที่ควรรู้จักเกี่ยวกับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล.....	41
การคำนวณสหสัมพันธ์คาโนนิคอล.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	44
งานวิจัยในประเทศ.....	45
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	51
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	52
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	52
ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	56
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	70
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	72
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	84
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	112

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	52
2 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบ เข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตาม ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ ต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	65
3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบธรรมดากับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและ ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	66
4 สหสัมพันธ์คาโนนิคัลระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	67
5 คำนำนักความสำคัญคาโนนิคัลระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อ ตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	68
6 สรุปค่าำนำนักความสำคัญคาโนนิคัลระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจำแนกตามแต่ละชุด (function).....	69
7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความรับผิดชอบ.....	86
8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความมีวินัยในตนเอง.....	87
9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความซื่อสัตย์ต่อตนเอง.....	88
10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น.....	89
11 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความรับผิดชอบ.....	91
12 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความมีวินัยในตนเอง.....	92
13 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน.....	93
14 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย.....	94
15 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย.....	95
16 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความซื่อสัตย์ต่อตนเอง.....	96
17 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น.....	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ความเกี่ยวโยงระหว่างกลุ่มตัวแปร,ตัวแปรคาโนนิคอลและค่าสหสัมพันธ์
คาโนนิคอล.....41
- 2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า.....53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาทางสังคมมากมาย ซึ่งรัฐบาลได้พยายามที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างเต็มที่ แต่การแก้ปัญหาจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรของประเทศนั้นๆ การพัฒนาประชากรให้มีคุณค่าจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งปวง ซึ่งสนธิยา ฉัตรมาศ (2532: 4) ได้กล่าวว่า ปัจจัยในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า คือ ประชากรของประเทศนั้นๆ มีนิสัยเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ประเทศใดมีประชากรมีจริยธรรมสูง เช่น มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต ประเทศนั้นก็จะเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ ดังพระราชดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสเนื่องในโอกาส ฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ครบรอบ 200 ปี เมื่อวันจันทร์ที่ 5 เมษายน 2526 ณ ท้องสนามหลวงทรงกล่าวถึงคุณธรรมที่ควรปฏิบัติเพื่อประเทศชาติ 4 ประการ คือ

“ประการที่ 1 การรักษาความซื่อสัตย์ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรม

ประการที่ 2 รู้จักข่มใจตนเอง ฝึกตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต ความดี

ประการที่ 3 การอดทนอดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ว่าเหตุผลประการใด

ประการที่ 4 การรู้จักละความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง “

จากคุณธรรมทั้ง 4 ประการนี้ จะเห็นว่าพระราชดำรัส ได้เน้นด้านความซื่อสัตย์เป็นประการแรก ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝังและบำรุงให้เจริญงอกงามโดยทั่วไปแล้วจะช่วยให้ประเทศชาติให้เกิดความสุขร่มเย็นและมีโอกาสปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความมั่นคงก้าวหน้าต่อไปดังประสงค์ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา .2529 : 42) อีกทั้งความซื่อสัตย์สุจริตก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ทั้งนี้จะต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตำแหน่งหน้าที่ และเพื่อนร่วมงานด้วย (สุรยุทธ์ จุลานนท์ . 2545 : 6) ซึ่งการขาดความซื่อสัตย์สุจริตยังเป็นต้นตอและรากเหง้าของปัญหาหลายๆ อย่างมากมาย ถ้าคนของเราเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ปัญหาหลายๆ อย่างจะไม่เกิดหรือเกิดก็ไม่มาก ถ้าข้าราชการไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ก็จะไม่มีความขัดแย้งกันให้อีกคนอื่นอาศัยประโยชน์ ถ้านักการเมืองซื่อสัตย์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจก็จะเกิดผลดีกับประเทศชาติและประชาชน ถ้าพ่อค้า นักธุรกิจ ซื่อสัตย์ ไม่ติดสินบน ไม่เอารัดเอาเปรียบคนอื่น ก็ไม่ทำให้คนอื่นพะวักพะวนเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะช่วยเผื่อระวัง ไม่ให้เกิดคนกระทำความผิดขึ้น (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2544 : 2) ซึ่งในสังคมปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตมาก ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาปราบปรามคอร์รัปชันในวงราชการ การให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการละเมิดสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งถ้าทุกคนในสังคมมีความซื่อสัตย์ ก็จะทำให้สังคมสงบสุข เจริญก้าวหน้า ถ้าเด็กในวันนี้มีความซื่อสัตย์ก็จะกลายเป็นผู้ใหญ่โตเป็นผู้ใหญ่ที่ซื่อสัตย์ได้ ดังนั้นความซื่อสัตย์สุจริตจึงเป็นคุณธรรมที่ทุกคน รวมทั้ง นักเรียน นิสิตและนักศึกษา จะต้องยึดถือเป็นหลักในการทำงานและการดำรงตนเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมที่มีวัฒนธรรมที่ดีงามและ

การที่ให้นักเรียนนิสิตและนักศึกษา มีคุณธรรมที่พึงประสงค์จำเป็นต้องอาศัยวิธีการหรือกลยุทธ์ที่ละเอียดอ่อน ในการสอดแทรกปลูกฝังแนวคิด โดยครู อาจารย์ และผู้รับผิดชอบในสถาบันการศึกษาจะเป็นผู้มีส่วนสำคัญ ยิ่งในการกำหนดทิศทางให้เป็นไปในแนวทางดังกล่าวนี้ ไม่ว่าจะเป็นการอบรม สั่งสอน ให้ความรู้ความเข้าใจ หรือด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดี (เชียร เจริญวัฒนา. 2540 : 5)

ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูป การศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดมาตรฐานด้าน ผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยมีตัวบ่งชี้ข้อที่สอง คือ นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต (เริงชัย จงพิพัฒนสุข.2542 : 22) เพื่อให้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ลืมที่จะปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนควบคู่ไปกับการเรียนรู้ด้านวิชาการ เพราะการจะทำให้ ข้าราชการและประชาชนยึดมั่นค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต เขาเหล่านั้นก็ควรได้รับการศึกษาอบรมเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริตแต่เยาว์วัย และจะต้องปลูกและฝังลึกเข้าไปในจิตใจ ไม่ใช่จะสอนกันเพียงผิวเผินรู้ว่า ความซื่อสัตย์คืออะไร แต่ไม่ได้ยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง ในการดำรงชีวิต ก็จะไม่เกิดประโยชน์ และเป็น อันตรายแก่บ้านเมืองด้วย (พนม พงษ์ไพบูลย์ . 2544 : 1) และจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสอนในโรงเรียนและ สอบถามจากบุคลากรในโรงเรียนหลายท่านพบว่านักเรียนยังไม่มี ความซื่อสัตย์เป็นจำนวนมาก หลายคน มีพฤติกรรม ชอบโกหกครู ชอบลอกการบ้านเพื่อน ทุกจิตในการสอบ ไม่ตรงต่อเวลา ไม่ยอมรับความผิด ของตนเอง หรือแม้แต่ละเลยต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและกฎข้อบังคับของโรงเรียน ล้วนเป็นการขาดความ ซื่อสัตย์ทั้งสิ้น ด้วยสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทราบว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของ นักเรียน เพื่อที่จะได้พยายามหาแนวทางแก้ไข และปลูกฝังให้เด็กมีความซื่อสัตย์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญค่านิยมของปัจจัยบางประการที่ส่งผลซึ่งกันและกันกับ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบว่าปัจจัยด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ต่อ ตนเอง และต่อผู้อื่น ของนักเรียน อย่างไรและมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและต่อผู้อื่นของนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจในการที่จะนำปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์เหล่านี้มาใช้ ในการส่งเสริมและ พัฒนาปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้มีในตัวนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน ต่อสังคม และประเทศชาติ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 มีจำนวน 43 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 5,254 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 403 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
- 1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
- 1.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
- 1.4 ความมีวินัยในตนเอง
- 1.5 ความรับผิดชอบ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ แบ่งเป็น

- 2.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
- 2.2 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงกับความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

1.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง หมายถึง การที่บุคคลประพฤติตรงตามที่พูดและที่คิด มีความตั้งใจทำจริงเมื่อทำสิ่งใดแล้วก็กระทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลุล่วงไป ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ทำการบ้านด้วยตนเองไม่ลอกงานเพื่อน ยอมรับผิดเมื่อตนเองทำผิด

1.2 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น หมายถึง การที่บุคคลมีความจริงใจต่อผู้อื่นไม่ชักชวน ผู้อื่นไปทางที่เสื่อมเสีย ไม่พูดปด ไม่ลัทธิขโมย น้อโกงไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่สอพลอ เพื่อหาประโยชน์ส่วนตน ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยากลั่นแกล้ง ยอมรับผิดหากตนเป็นผู้กระทำผิดต่อผู้อื่น รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น มีความประพฤติดีทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

2. ปัจจัยบางประการ หมายถึง ลักษณะที่นำมาศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ดังต่อไปนี้

2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยมีความรู้สึกว่าจะตนไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควรถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ไม่รับฟังเหตุผล ก้าวก้าวเรื่องส่วนตัว ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ตนต้องการ

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยมีความรู้สึกว่าจะตนเองไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ถูกปล่อยปละละเลยให้ทำอะไรตามใจและไม่สนใจว่าลูกทำอะไรที่ไหน อย่างไร ไม่ได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่ได้รับความอบอุ่นและชอบใช้อารมณ์

2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยมีความรู้สึกว่าจะตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมได้รับความรักความอบอุ่น รับฟังเหตุผลยอมรับความสามารถและความคิดเห็นให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันสมควร

2.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยพยายามทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายให้ทันตามกำหนดเวลา ขณะเดียวกันก็ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2.4 ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลในการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่พึงงาม และเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น

3. ความสัมพันธ์คาโนนิคอล หมายถึง ค่าที่แสดงถึงความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของตัวแปรอิสระและชุดของตัวแปรตาม ที่มีตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป และตัวแปรตามตั้งแต่สองตัวขึ้นไป

4. คำนำนักความสำคัญคาโนนิคอล หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของชุดของตัวแปรอิสระ และชุดของตัวแปรตามซึ่งส่งผลซึ่งกันและกัน ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาคำนำนักความสำคัญของรูปตัวแปรมาตรฐาน

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน และผู้ที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโททางด้านจิตวิทยา ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามที่นิยามไว้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา

2. มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์
 - 1.1 ความหมายของความซื่อสัตย์
 - 1.2 ลักษณะพฤติกรรมของความซื่อสัตย์
 - 1.3 ประเภทของความซื่อสัตย์
 - 1.4 พฤติกรรมของผู้มีความซื่อสัตย์
 - 1.5 การพัฒนาความซื่อสัตย์
 - 1.6 การวัดความซื่อสัตย์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ศึกษา
 - 2.1 การอบรมเลี้ยงดู
 - 2.1.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู
 - 2.1.2 ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู
 - 2.1.3 ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู
 - 2.2 ความรับผิดชอบ
 - 2.2.1 ความหมายของความรับผิดชอบ
 - 2.2.2 ประเภทและพฤติกรรมของผู้มีความรับผิดชอบ
 - 2.3 ความมีวินัยในตนเอง
 - 2.3.1 ความหมายของวินัย
 - 2.3.2 ประเภทของวินัย
 - 2.3.3 ความหมายของวินัยในตนเอง
 - 2.3.4 ความสำคัญของวินัยในตนเอง
 - 2.3.5 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถิติสหสัมพันธ์คาโนนิคอล
 - 3.1 ข้อดีของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล
 - 3.2 แบบจำลองพื้นฐานการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล
 - 3.3 คำศัพท์ที่ควรรู้จักเกี่ยวกับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล
 - 3.4 การคำนวณสหสัมพันธ์คาโนนิคอล
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์และตัวแปรที่ศึกษา
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

1.1 ความหมายของความซื่อสัตย์

โวล์เคอร์ (วรรณิ รัชธรรม, 2515 : 13 – 14 ; อ้างอิงจาก Volker, 1928 : 170) ได้ให้คำนิยามของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความเต็มใจที่จะยอมรับผิดชอบต่อธุรกิจที่ทำกันเป็นกลุ่มและต้องทำให้ดีที่สุดในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

กรมการวัฒนธรรม (2497 : 5 – 6) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ความ ซื่อตรง ไม่คดโกง ถ้าแสดงออกทางใจจะเป็นน้ำใสใจจริง ไม่มีเงื่อนงำซ่อนไว้ในใจ ทางกายก็เป็นการทำจริง ไม่ใช่ทำดีเพื่อลวงให้คนอื่นติดกับ ทางวาจา คือ พูดจริง พูดคงเส้นคงวา เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ และยังอธิบายถึงความซื่อสัตย์สุจริตของบุคคลเป็นข้อๆว่า

1. ต้องซื่อตรง ไม่คิดโกงหรือหลอกลวงเขาкин ประกอบอาชีพในทางสุจริต สิ่งใดทุจริต ผิดศีลธรรม จะต้องเลือกอย่างเด็ดขาด

2. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อมิตรสหาย และต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ

3. ต้องซื่อสัตย์ในที่ถูกทาง โดยเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์และดีงามเท่านั้นถ้าจะเป็นการทำลายประโยชน์ให้เกิดความเสียหายแล้ว ไม่ควรทำอย่างยั้ง เช่น การซื่อสัตย์ต่อบุคคลที่ทำลายชาติ

4. ต้องรักษาคำพูดของตนให้มีคุณค่าน่าเชื่อถือได้ ให้เป็นคนมีวาจาสิทธิ์ พูดว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่ใครแล้วต้องเป็นไปตามที่พูดไว้เสมอ

หนังสือ Webster's New Universal Dictionary of the English Language (กฤตรินทร์ นิ้มทองคำ, 2542 : 11) ได้กล่าวถึงความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์จะเป็นลักษณะของความซื่อตรง หรือความมั่นคงที่แน่นอนของการกระทำต่างๆ อันจะนำไปสู่ความคิด คำพูดที่ถูกต้องและจะเป็นความเชื่อถือได้ มีความจริงใจ ไม่มีการหลอกลวง คดโกง และมีเล่ห์อุบายนั่นเอง นอกจากนั้นยังมีความหมายว่า เป็นลักษณะที่ถูกต้องตามหลักสูตร หรือหมายถึง การตัดสินใจหรือเป็นการค้าขายธุรกิจที่ซื่อตรงตามสภาพการณ์ที่แท้จริง

เกษม บุญศรี (2504 : 17 –26) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ในทางพุทธศาสนา นั้นแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ความซื่อสัตย์ทางกาย หมายถึง การไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดในกาม และให้ความช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังและโอกาสเท่าที่จะทำได้

2. ความซื่อสัตย์ทางวาจา หมายถึง การพูดความจริงตรงไปตรงมา พูดในสิ่งที่ควรพูด ไม่เพ้อเจ้อ และเป็นคำพูดที่อ่อนหวานน่าฟัง

3. ความซื่อสัตย์ทางใจ หมายถึง กิจกรรมที่ใส่ใจเป็นสำคัญหรือความคิด เช่น ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น

ประทีน มหาจันทร์ (2510 : 72) ได้อธิบายลักษณะของบุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริตว่านอกจากจะไม่หาประโยชน์ใส่ตนโดยการโกง การหลอกลวงผู้อื่น โดยที่แม้ว่าการกระทำเหล่านั้นจะไม่มีผู้รู้แล้ว ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะต้องเป็นคนกล้ารับผิดชอบอีกด้วย ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นการกระทำด้วยความจงใจ หรือโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็จะยอมรับในการกระทำของตนไม่ขัดทอดไปถึงบุคคลอื่น เมื่อให้สัญญาอย่างไร เขาจะทำตามสัญญานั้นไม่บิดพลิ้ว

ศรีนาถ สุริยะ (2512 : 46) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ หรือความสัตย์ซื่อตรง เทียงธรรม ยุติธรรม คือ ความจริง ความตรง ความแท้ ความแน่นอน ไม่เป็นความเทียม ความเท็จ และความซื่อตรงนี้หมายเอาความจริงในตัวบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นอริยาสัย และความประพฤติ จำแนกได้ดังนี้

1. ความจริงต่อการทำงาน ตรงต่อเวลาและหน้าที่
2. ความจริงต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ต่อมิตร จริงใจต่อผู้ใหญ่และผู้ปกครอง
3. ซื่อสัตย์ต่อมิตร
4. สวามิภักดิ์ ไม่คิดคดต่อผู้ใหญ่ และผู้ปกครองที่ตนยกย่อง
5. ความกตัญญูทดแทนเวทิตา รู้ว่าผู้ใดทำคุณแก่ตนแล้วไม่คิดลบหลู่ พยายามหาโอกาสตอบแทนบุญคุณท่านอยู่เสมอ
6. ความจริงต่อความดี ได้แก่ ประพฤติความดีอย่างไรก็ประพฤติจริงอย่างนั้น ให้เป็นอริยาสัยอันดีงามอยู่เสมอ

พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (2514 : 248 - 249) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ชื่อ แปลว่า ไม่คดโกง ชื่อ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Honest ความซื่อสัตย์ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Honesty ความซื่อสัตย์ คือ ไม่คดโกงในความสัมพันธ์กับผู้อื่น สัตย์ในที่นี้ มีความหมายไปในทางจงรักภักดี เช่น ถือน้ำพิพัฒน์สัตยา หรือให้คำสัตย์ ตรงกับ Faithful ชื่อตรงต่อหน้าที่ คือ ไม่คดโกงต่อหน้าที่ คือ ไม่คดโกงต่อหน้าที่จงรักภักดีต่อหน้าที่ ส่วนความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เน้นความหมายที่จิตใจโจรอาจซื่อสัตย์ต่อโจรได้ แต่โจรไม่ซื่อสัตย์สุจริต เพราะการกระทำผิดศีลธรรมไม่เป็นการสุจริต ภาษาอังกฤษใช้ Upright ความซื่อสัตย์สุจริตใช้ Integrity

ทวี บุญเกตุ (2515 : 55 - 29) ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความจงรักภักดี ความซื่อตรง การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการหลอกลวง เอาใจเอาเปรียบ ซึ่งบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ มักจะเป็นคนจิตใจเข้มแข็ง ใจบริสุทธิ์ หนักแน่น รักเกียรติยศชื่อเสียง ไม่เห็นแก่ตัว

อาภา ถนัดช่วง (2524 : 1 - 8) ได้กล่าวว่า เป็นลักษณะที่ตรงไปตรงมาตามข้อตกลงหรือหลักการที่ตนเชื่อถือ โดยยึดหลักแห่งความยุติธรรมไม่เอาเปรียบผู้อื่น และผู้ที่มีความซื่อสัตย์นี้จะเป็นบุคคลที่ได้รับการสรรเสริญ เป็นที่ไว้วางใจของบุคคลอื่น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 22) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้สรุปดังนี้ คือ ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความซื่อตรง ไม่คดโกง ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและหน้าที่การงาน

สงบ ลักษณะ และคนอื่นๆ (2524 : 34) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การกระทำ หรือความรู้สึกเกี่ยวกับ เรื่องการไม่ทุจริต ประพฤติมิชอบ การปฏิบัติตรงต่อความจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อความรับผิดชอบ ตรงต่อคำมั่นสัญญา ตรงต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

อนุวัฒน์ ตั้งสมบุรณ์ (2526 : 16) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การกระทำหรือความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องการไม่ทุจริต และประพฤติมิชอบ การปฏิบัติตามกฎที่กำหนดไว้ การไม่หลอกลวง การพูดแต่ความจริง และการไม่หาประโยชน์ในทางมิชอบ การมีความยุติธรรม และมีความละเอียดรอบา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 8) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การประพฤติตรง และจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

พจนานุกรมเฉลิมพระเกียรติ (2531 : 182) ได้ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์หมายถึง ประพฤติตรงอย่างจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

สุดใจ ชันทองคำ (2533 : 11) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การกระทำ หรือ พฤติกรรมตลอดจนการแสดงความรู้สึกของบุคคลในเรื่อง การพูดความจริง การตรงต่อเวลา การยอมรับผิด การไม่ขโมยของผู้อื่น หรือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และการประพฤติตามข้อตกลง กติกา หรือสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองและผู้อื่น

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 44) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อคำพูด ตรงต่อ กฎเกณฑ์ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

วรรดี มีช้าง (2536 : 20) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงการปฏิบัติที่ตรงกับความเป็นจริง ไม่ทูลจริต ประพฤติมิชอบ มีความซื่อตรงมีสัจจะและความเป็นจริง ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

วรวรรณิ ราชสงฆ์ (2541 : 36) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงตามความเป็นจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อคำพูด ตรงต่อกฎเกณฑ์ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2544 : 15) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตร สหาย และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่น และ ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนด

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม ไม่คดโกง มีความจริงใจต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ตรงต่อเวลา พูดแต่ความจริง ละอายต่อบาป ไม่เอาเปรียบไม่ทูลจริต มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ไม่หลอกลวง ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ

1.2 ลักษณะพฤติกรรมของความซื่อสัตย์

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความซื่อตรงด้วยความจริงใจเป็นลักษณะที่สำคัญของความซื่อสัตย์ของบุคคล แต่ก็มีผู้สรุปลักษณะของความซื่อสัตย์ที่น่าสนใจ มีดังนี้ คือ

ทอมป์สัน (วิวัฒน์ อัสวานิชย์. 2523 : 22 ; อ้างอิงจาก Tompson. 1952) ได้กล่าวถึง ลักษณะของความซื่อสัตย์ไว้ พอสรุปลักษณะของความซื่อสัตย์จะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 อย่าง คือ

1. ระบบนิยม

2. ความต้องการที่รุนแรงในขณะนั้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2510 : 72) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของความซื่อสัตย์ไว้ พอสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริตมีลักษณะ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. ไม่หาผลประโยชน์ใส่ตนโดยการโกง การหลอกลวงผู้อื่นแม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่มีใครเห็นก็ตาม

2. ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะต้องเป็นบุคคลที่กล้ารับผิดชอบไม่ว่าการกระทำนั้น จะทำด้วยความจงใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็จะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตน ไม่ขัดทอดไปถึงบุคคลอื่น

3. เมื่อให้สัญญาอย่างไร จะต้องทำตามสัญญานั้นโดยไม่บิดพลิ้ว

กรมการวัฒนธรรม (วิวัฒน์ อัคราณิชย์. 2523 : 19 – 20 ; อ้างอิงจาก กรมการวัฒนธรรม. 2497 : 5 – 6) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของความซื่อสัตย์ พอสรุปได้ว่าลักษณะของความซื่อสัตย์จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการดังต่อไปนี้

1. ต้องซื่อตรง ไม่หลอกลวงเขากิน ประกอบอาชีพสุจริต สิ่งใดทุจริตผิดศีลธรรม ต้องเลิกเด็ดขาด

2. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อมิตรสหาย จะต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ

3. ต้องซื่อสัตย์ในทุกทาง โดยเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์และดีงามเท่านั้น

4. ต้องรักษาคำพูดของตนให้มีความน่าเชื่อถือ ให้เป็นคนมีวาจาสิทธิ์ พูดจริงทำจริงเสมอ

1.3 ประเภทของความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติที่ยึดหลักแห่งคุณธรรม ประพฤติด้วยความจริงใจทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น นั้นอาจแบ่งได้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ายึดเอาเรื่องใดเป็นเกณฑ์ แต่อย่างไรก็ตามมีผู้นิยมแบ่งประเภทของความซื่อสัตย์ออกเป็นลักษณะต่างๆ กันพอแยกตัวอย่างๆ ได้ดังนี้

ทวี บุญเกตุ (2515 : 55 – 29) ได้แบ่งความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง จะมีลักษณะของหิริโอตตัปปะ ละอายตัวเอง กระดากตัวเอง ไม่กล้าทำในสิ่งที่ได้ชื่อว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต แม้ว่าการกระทำนั้นๆ ไม่มีใครรู้เห็นก็ตาม เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามที่ตั้งไว้ หรือทำตามคำพูดโดยไม่เหลวไหล

2. ซื่อสัตย์ต่องานที่ตนทำ ได้แก่ ความซื่อตรง เที่ยงธรรม ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบ แสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนไปในทางที่มิชอบ อันอาจนำความเสียหายมาสู่งานในหน้าที่ หรืออาชีพที่ทำอยู่

3. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง จะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเพื่อนที่ดี เพราะคนที่ทำงานร่วมกัน ควรจะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน ไม่มีการทรยศ ไม่คดโกง หรือเอารัดเอาเปรียบเพื่อน จะต้องมีความรัก ความหวังดี ความสงสาร และความปรารถนาดีต่อเพื่อนด้วย

คณะนิติปรัชญาเอกสาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สวนาพรพัฒน์กุล และคนอื่นๆ. 2521 : ไม่มีเลขหน้า) ได้รวบรวมความหมายของความซื่อสัตย์จากที่ต่าง ๆ กันและสรุปว่า หมายถึง ลักษณะพฤติกรรม หรือความรู้สึกดังนี้ คือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด ตรงต่อเวลา พูดแต่ความจริง ละอายต่อบาป ไม่เอาเปรียบไม่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ไม่หลอกลวง ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ

ศรีนาถ สุริยะ (2521 : 46) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความจริงต่องาน คือ ตรงต่อเวลา และหน้าที่

2. ความจริงต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ ต่อมิตร จริงต่อผู้ใหญ่ และผู้ปกครอง ควรมีการอบรมตน ดังนี้

2.1 ซื่อสัตย์ต่อมิตร

2.2 สวามิภักดิ์ ไม่คิดทรยศ ต่อผู้ใหญ่ และผู้ปกครองที่ตนยกย่อง

2.3 ความกตัญญูทวดเวท รู้ว่าผู้ใดทำคุณต่อตนแล้วพยายามที่จะหาโอกาสตอบแทนเสมอ

3. ความจริงต่อความดี คือ ประพฤติความจริงอย่างไรก็ประพฤติดังนั้นเสมอ

ทวี บุญเกตุ (2515 : 55 -61) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ ออกเป็น 3 ประเภท สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง นับว่ามีคุณค่าสูงกว่าอะไรทั้งหมดเพราะผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง จะเป็นผู้มีหิริโอตัมบะ มีความละเอียดต่อตนเอง ในอันที่จะกระทำความผิด
2. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง ไม่เอาเปรียบเพื่อนฝูงมีความรัก ความปรารถนาดีต่อเพื่อนฝูง
3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ในทางที่มีชอบ อันจะนำความเสียหายแก่หน้าที่ทำอยู่

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 60 – 61) ได้สรุปผลการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย เมื่อวันที่ 22 – 27 มกราคม 2523 และได้กล่าวถึงความซื่อสัตย์สุจริตว่าเป็นจริยธรรมที่เน้นความซื่อตรงต่อตนเอง หน้าที่การงาน คำมั่นสัญญา แบบแผน กฎหมาย ความถูกต้องอันดีงาม และพฤติกรรมซื่อตรงดังนี้

1. ซื่อตรงต่อเวลา
2. ซื่อตรงต่อหน้าที่ที่กำหนดไว้
3. ซื่อตรงต่อหน้าที่การงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง
4. ซื่อตรงต่อคุณธรรม (เพื่อความประพฤติที่ดี) ที่ยึดถือปฏิบัติ
5. ซื่อตรงต่อการนัดหมาย (การพบปะ การประชุม)
6. ซื่อตรงต่อการให้สัญญา (คำพูด เงิน การช่วยเหลือ)
7. ซื่อตรงต่อคำสั่งของครู
8. ซื่อตรงต่อระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
9. ซื่อตรงต่อทรัพย์สินของผู้อื่น
10. ซื่อตรงต่อหน้าที่การงานของผู้อื่น รู้จักแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่ม
11. ไม่ก้าวก่ายงานของผู้อื่น
12. ซื่อตรงต่อระเบียบประเพณี
13. ซื่อตรงต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคม
14. ซื่อตรงต่อหน้าที่หม่อมคณะมอบหมาย
15. ซื่อตรงต่อข้อมูลปัจจุบัน โดยรู้จักจำแนกแหว่งข้อมูลและค่าประเมินของผู้อื่นได้เป็น

อย่างดี

16. มีความยุติธรรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 147 – 148) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ ได้ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การไม่พูด การไม่คิดโลภในของผู้อื่น ไม่คล้อยตามพวกที่โลภ หรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย มั่นคงต่อการทำความดีของตน ไม่คดโกง ความตั้งใจทำจริง ประพฤติตรงตามที่พูดและคิด ในกรณีของนักเรียนจะเห็นความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ เรียนจริง มาโรงเรียนตรงเวลา ทำการบ้านไม่ลอกคนอื่น เวลาสอบก็ตั้งใจสอบ ไม่ทุจริตในห้องสอบ

2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ ลักษณะสำคัญ คือ มีความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนผู้อื่นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่สอพลอ เพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว เตือนสติและทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยากลั่นแก้ง ไม่ถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยการลักขโมย ฉ้อโกง ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ยอมรับความผิดหากตนเป็นผู้กระทำผิดหากตนเป็นผู้กระทำผิดต่อผู้อื่น รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่หยิบบของใช้ของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต มีความประพฤติดีทั้งต่อหน้าและรับหลังผู้อื่น

3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ คือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนทำ หรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ ไม่ทุจริตคดโกง ไม่ใช้อำนาจหน้าที่หาประโยชน์ส่วนตัว รักษาระเบียบ กฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลา ไม่เอาเวลาที่ทำงานในหน้าที่ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

4. ความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ สังคม และประเทศชาติ คือ การรักษาความลับสัญญา ไม่คิดประทุษร้ายต่อหมู่คณะ รักษาความสามัคคี ไม่นำความลับของหมู่คณะ สังคมประเทศชาติไปเปิดเผย ไม่เป็นต้นเหตุให้คนภายนอกมาทำร้ายหมู่คณะ ไม่คิดทรยศทำลายสถาบันหลักของชาติ ไม่ร่วมมือกันทำงานใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ สำนึกว่าตนเองเป็นพลเมืองดี ช่วยกันรักษาความสงบ สิ่งใดที่สร้างขึ้นเป็นสาธารณสมบัติจะต้องช่วยกันรักษาและรู้จักใช้อย่างทะนุถนอม

นอกจากนี้ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 22) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท พอสรุปได้ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ มีความละเอียดและกระตือรือร้นในการกระทำความผิดให้ได้ชื่อว่าไม่สุจริต

2. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง หมู่คณะ คือ การไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง และเอาเปรียบเพื่อนฝูงและหมู่คณะ

3. ความซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน คือความซื่อตรงเที่ยงธรรม ไม่หาผลประโยชน์ใส่ตนเองจนทำให้เดือนร้อนแก่หน้าที่การงานที่ทำอยู่

4. ความซื่อสัตย์ต่อสังคม และชุมชน คือไม่กระทำผิดต่อกฎเกณฑ์ของสังคมและชุมชนเพื่อหาประโยชน์ของตนเอง

5. ความซื่อสัตย์ต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ จารีต ประเพณี กฎหมาย วัฒนธรรม คือ รักษาและปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์จารีตประเพณี วัฒนธรรมความซื่อตรง จริใจและเที่ยงธรรม

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525 : 129 - 131) ได้วิเคราะห์โครงสร้างความซื่อสัตย์ว่า แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความรู้จักผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ

1.1 ไม่สับปลับกลับลอก

1.2 ไม่คล้อยตามพวกที่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย

1.3 มั่นคงต่อการกระทำดีของตน

1.4 ไม่คดโกงมีความตั้งใจจริง

1.5 ประพฤติตรงตามที่พูดและที่คิด

2. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก

2.1 ไม่เอาเวลางานในหน้าที่ไปใช้หาประโยชน์ส่วนตัว

2.2 ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตัว

3. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ การมีความซื่อตรงต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ พฤติกรรมที่แสดงออก คือ

3.1 ประพฤติตรงไปตรงมาไม่คิดคดต่อผู้อื่น

3.2 ไม่ชักชวนไปในทางที่เสื่อมเสีย

3.3 ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน

3.4 ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยาหรือกลั่นแกล้ง

4. ความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ

4.1 ร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ

4.2 ไม่เห็นแก่ประโยชน์ของตนหรือเอาดีเข้าตน

4.3 ไม่ร่วมมือกันทำงานใดๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือผิดระเบียบข้อบังคับของสังคมหรือ

หมู่คณะ

นอกจากนี้ยังได้ระบุถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์สุจริตที่มักจะพบอยู่เสมอในชีวิตประจำวันดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างไม่อยู่ก็ไม่ทำงาน

2. มาทำงานช้า เลิกก่อนเวลาที่กำหนด

3. ยืมเขาแล้วทำเป็นลืมไม่ส่งคืน

4. ทำของผู้อื่นเสียแล้วนิ่งเฉย

5. ทำงานแต่เฉพาะหน้า ทำงานลวกๆ

6. ชื้อของแล้วได้รับเงินทอนเกินกึ่งหนึ่งเฉยเสีย

7. เอาของคนอื่นมาเป็นของตน

8. ฉ้อโกง ลักลอบ ยักยอก

9. ไม่ซื่อสัตย์

10. ไม่รักษาคำมั่นสัญญา

11. ทูจริตต่อหน้าที่ คดโกง

12. กล่าวเท็จ การบิดพลิ้ว การหลอกลวง

13. ไม่ตรงต่อเวลา

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (2525 : 15) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ไว้ 6 ประการ คือ

1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง

2. ซื่อสัตย์ต่อวาจา

3. ซื่อสัตย์ต่อการทำงาน

4. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

5. ซื่อสัตย์ต่อบุคคล

6. ซื่อสัตย์ต่อคณะ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์มีหลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้แบ่งยึดเอาเรื่องใดเป็นเกณฑ์การแบ่ง เช่น ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ความซื่อตรงต่อเวลา ซื่อตรงต่อการทำงาน และความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ

1.4 พฤติกรรมของผู้มีความซื่อสัตย์

พฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์เป็นลักษณะสำคัญที่บุคคลที่ควรจะมีไว้ เป็นสมบัติของตน เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพของบุคคลที่ควรจะพัฒนาประการหนึ่ง และควรส่งเสริมให้ทุกคนมี ดังที่ กรมวิชาการ (2528 : 21 - 22) ได้รวบรวมพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ไว้ พอสรุปได้ดังนี้

1. พูดความจริง
2. เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ
3. ตรงต่อเวลา
4. ยอมรับเมื่อทำผิด
5. ไม่ประพฤติตนเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก
6. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา
7. หาเลี้ยงชีพในทางสุจริต
8. ไม่ถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
9. รักษาความยุติธรรม
10. ไม่นอราษฎ์บังหลอ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525 : 129 - 131) ได้วิเคราะห์โครงสร้างของพฤติกรรมของความซื่อสัตย์ออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ
 - ไม่สับปลับกลับลอก
 - ไม่คล้อยตามพวกที่ลากจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย
 - มั่นคงต่อการกระทำดีของตน
 - ไม่คดโกงมีความตั้งใจทำจริง
 - ประพฤติตรงตามที่พูดและที่คิด
2. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ
 - ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
 - ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตัว
3. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ
 - ประพฤติตรงไปตรงมา ไม่คิดทรยศต่อผู้อื่น
 - ไม่ชักชวนไปในทางที่เสื่อมเสีย
 - ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน
 - เตือนสติและแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์
 - ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น คือ ไม่ริษยา หรือกลั่นแกล้ง
4. ความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ
 - ร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 - ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน หรือเอาดีเข้าตน

- ไม่รวมมือกันทำงานใดๆที่ผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของสังคมและหมู่คณะ
- ส่วนพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์สุจริตที่มักพบอยู่เสมอ ในชีวิตประจำวัน ดังนี้
 - ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างไม่อยู่ก็ไม่ทำงาน
 - มาทำงานช้า เลิกก่อนเวลาที่กำหนด
 - ยืมเขาแล้วทำเป็นลืมไม่ส่งคืน
 - ทำของผู้อื่นเสียหายแล้วนิ่งเสีย
 - ทำงานแต่เฉพาะหน้า ทำงานลวกๆ
 - ชื่อของสตางค์ทอนเกินก็เฉยเสีย
 - เอาของคนอื่นมาเป็นของตน
 - ฉ้อ ทุจริต ลักลอบ ยักยอก
 - ไม่ซื่อสัตย์
 - ไม่รักษา คำมั่นสัญญา
 - ทุจริตต่อหน้าที่ คดโกง
 - กล่าวเท็จ การบิดพลิ้ว การหลอกลวง
 - ไม่ตรงต่อเวลา

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้มีความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของบุคลิกภาพของบุคคล เช่น พูดความจริง ตรงต่อเวลา ยอมรับเมื่อทำความผิด ปฏิบัติตามข้อตกลง หรือสัญญา และหาเลี้ยงชีพในทางสุจริต

1.5 การพัฒนาความซื่อสัตย์

จริยธรรมความซื่อสัตย์ ไม่ได้เป็นลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม บุคคลจะเกิดการเรียนรู้โดยบังเอิญหรือการเรียนรู้แบบจากบิดามารดา ครู อาจารย์ หรือเพื่อน ทำให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงซ้ำๆ จนกลายเป็นนิสัยประจำตัวของคนนั้นๆ ได้ หรือในบางครั้งสถานการณ์บางอย่างกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมของความซื่อสัตย์ หรือไม่ซื่อสัตย์ซ้ำๆ หลายครั้ง จนกลายเป็นนิสัยประจำตัวไปได้เช่นกัน และถ้าบุคคลได้แสดงพฤติกรรมดังกล่าวแล้วได้รับการเสริมแรงทางบวก ก็จะทำให้คุณลักษณะนิสัยนั้นก่อตัวเป็นบุคลิกภาพได้ในที่สุด ดังที่ พะยอม อิงคานุวัฒน์ (2519 : 38 – 40) กล่าวว่า ทารกไม่ได้เกิดมาพร้อมจริยธรรมหรือศีลธรรมประจำใจติดตัวมา การที่ทารกจะพัฒนาไป แล้ว รู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดเลว สิ่งใดควรประพฤติหรือไม่นั้น ทารกจะต้องเรียนรู้หลังเกิด แล้วจากการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับเชียร์ และคนอื่นๆ (บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ . 2536 : 49 ; อ้างอิงจาก Sears and others. 1957 : 327) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูและความรักที่เด็กได้รับจากบิดามารดาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก สำหรับทอมสันและคนอื่นๆ (Thompson and others. 1959 : 349) ได้กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็กโดยจัดหลักสูตรและกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนและสังคมเห็นว่าดีให้เด็กได้เรียน เช่น มีความรู้ด้านศิลปะและดนตรี ตลอดจนกิจกรรมที่ฝึกความมีน้ำใจต่างๆ เช่น ให้ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความรับผิดชอบ การรู้จักการทะเลาะ

นอกจากนี้ไรท์ (Wright. 1975 : 24 – 30) กล่าวว่า สังคมมีส่วนในการปั้นมนุษย์ ให้มีลักษณะต่างๆกัน ตามแต่ว่ามนุษย์จะอยู่ในกลุ่มใดของสังคม นักทฤษฎีส่วนมากยอมรับว่าความซื่อสัตย์จะถูกปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเด็กแต่สังคมและสถานการณ์ในช่วงชีวิตของบุคคลก็มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงจริยธรรมของคน

เราได้ซึ่งสถาบันทางสังคมที่มีส่วนหล่อหลอมลักษณะความซื่อสัตย์ของบุคคลจะประกอบไปด้วยครอบครัว อันได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจและระดับการศึกษาของบิดามารดานอกจากนั้น โรงเรียน สื่อมวลชน และระบบ การบริหารการปกครองของประเทศก็มีส่วนในการปลูกฝัง ความซื่อสัตย์ของบุคคลได้

1.6 การวัดความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมด้านหนึ่ง ดังนั้นการวัดความซื่อสัตย์จะใช้หลักการเดียวกับการ วัดจริยธรรม ซึ่งจะมีรูปแบบการวัดทางจริยธรรม (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ . 2542 : 188 – 200) ดังนี้

ก. วัดเนื้อหาจริยธรรม เนื้อหาความรู้ (Knowledge) ในที่นี้หมายถึงเนื้อหาของ จริยธรรมที่ โรงเรียนหรือสังคมกำหนดไว้ และนำเนื้อหาที่ถือว่าดีงามมาสอนให้ผู้เรียน หรือคนในสังคมปฏิบัติกัน และ เมื่อประพฤติปฏิบัติแล้วจะทำให้สังคมมีความสุข ทั้งตนเองและผู้อื่น สิ่งที่สั่งสอนจึงเป็นเนื้อหาที่ควรรู้ไว้ก่อน การสอนความรู้แบบนี้ โรงเรียนหรือวิทยาลัยจะใช้มากที่สุดเพราะมีวิชาหรือเนื้อหาทางจริยธรรมเกี่ยวข้องอยู่ มาก การสร้างข้อสอบแบบนี้เป็นแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อสอบอาจเป็นการอธิบาย เติมคำ จับคู่ และเลือกตอบก็ได้ แล้วแต่จุดประสงค์ของการสอบ ดังตัวอย่างการวัดความซื่อสัตย์ 6 จุดประสงค์

ความจำ	1. ความซื่อสัตย์มีความหมายว่าอย่างไร
ความเข้าใจ	2. ความซื่อสัตย์เปรียบได้กับคำพังเพยใด
นำไปใช้	3. ถ้าเพื่อนสนิทขาดความซื่อสัตย์จะแก้ปัญหาอย่างไร
วิเคราะห์	4. เหตุใดจึงเชื่อว่าความซื่อสัตย์ค่าจุนโลก
สังเคราะห์	5. ให้บรรยายลักษณะครอบครัวซื่อสัตย์ไม่เกิน 5 บรรทัด
ประเมินค่า	6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า “คนซื่อสัตย์มักพลาดโอกาสบางอย่าง ”

อธิบายพร้อมเหตุผลประกอบ

จากข้อสอบให้เขียนตอบนี้ เด็กจะตอบแตกต่างกัน แต่คำตอบถูกต้องก็จะมีแนวทางเดียวในแต่ละข้อ ให้หาความถี่ของการตอบและเลือกคำตอบผิด 4 ตัวที่มีความถี่มาก มาทำเป็นตัวลวง ส่วนตัวถูกก็ ถูกต้องตามหลักวิชาอยู่แล้ว ก็สามารถพัฒนาเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มีคุณภาพได้อย่างดี แปลว่า ถึง จะเป็นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก็สามารถให้ผู้สอบได้ใช้ความคิดในการใช้จริยธรรมในการตอบ ไม่ใช่สอนให้จำ นิยามของจริยธรรมเพียงอย่างเดียว แต่สามารถปลูกฝังเกี่ยวกับจริยธรรมไปด้วย นั่นคือ มองทะลูลึกซึ่ง อย่างไม่รู้ การมีปัญหาคิดทางจริยธรรม จะส่งผลให้การแสดงความรู้สึกทางจริยธรรม และการแสดง การปฏิบัติทางจริยธรรม กระทำได้ดียิ่งขึ้น

ข. วัดความรู้สึกทางจริยธรรม ความรู้สึกเป็นพื้นฐานอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรม จริงๆ แล้วเน้นการแสดง การตัดสินใจลงมือกระทำเมื่อพบกับปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งการตัดสินใจนั้น แสดงว่า ต้องมีพื้นฐานความรู้สึกมาก่อน ถ้าเรามีจุดประสงค์เพื่อต้องการดูว่า ความรู้สึกทางจริยธรรมของคนมีมาก น้อยเพียงใด ก็สามารถสร้างเครื่องมือวัดดูก่อนได้ ซึ่งสามารถเอาผลของความรู้สึกไปพยากรณ์การแสดงออก ทางจริยธรรมได้บ้าง ความรู้สึกทางจริยธรรมบางทีเรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรม คือ มีจริยธรรมเป็นเป้า ความรู้สึกต่อเป้าเป็นจริยธรรมเรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรมได้เช่นกัน

การวัดแบบนี้ใช้วิธีการวัดเจตคติก็ได้ นั่นคือ กำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ แล้วเขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้า อาจใช้วิธีของเทอร์สโตนหรือของลิเกิร์ต หรือ ของ

ออกสุด ก็ได้แล้วแต่จะเห็นว่าเหมาะสม สิ่งที่เราควรระวังก็คือ เป้าที่จะวัดว่าเป็นอะไร จะต้องหาข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าหมายให้มีความเป็นไปได้มากที่สุด ทดลองแล้วจึงจะเหลือหรือมีคุณภาพมากข้อ

ตัวอย่าง การวัดเจตคติต่อความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากน้อยเพียงใดตั้งเงื่อนไขแล้วกากบาท (x) ตอบ

ขีดตอบ 4 ถ้าท่านเห็นด้วยอย่างมากกับข้อความนั้น

ขีดตอบ 3 ถ้าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ขีดตอบ 2 ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ขีดตอบ 1 ถ้าท่านไม่เห็นด้วยอย่างมากกับข้อความนั้น

1. คนซื่อสัตย์เป็นคนที่โลกต้องการ (1) (2) (3) (4)
2. คนซื่อสัตย์ถูกหลอกได้ง่าย (1) (2) (3) (4)
3. คนซื่อสัตย์ทำให้คนอื่นง่าย (1) (2) (3) (4)

ฯลฯ

ในการให้คะแนนต้องดูข้อบวกหรือลบด้วย ถ้าข้อความนั้นบวกให้คะแนนตามธรรมดา แต่ถ้าข้อความนั้นลบให้คะแนนกลับกัน ดังนั้นผู้ตรวจให้คะแนนต้องระวังเรื่องนี้ด้วย เพื่อไม่ให้คะแนนแปลผลเกิดความคลาดเคลื่อน คะแนนเฉลี่ย 4 แปลว่ามีความรู้สึกหรือเจตคติต่อจริยธรรมความซื่อสัตย์สูงมาก คะแนนเฉลี่ย 3 แปลว่า มีความรู้สึกหรือเจตคติต่อจริยธรรมหรือความซื่อสัตย์สูง คะแนนเฉลี่ย 2 แปลว่ามีความรู้สึกหรือเจตคติต่อจริยธรรมหรือความซื่อสัตย์ต่ำและถ้าคะแนนเฉลี่ย 1 แปลว่ามีความรู้สึกหรือเจตคติต่อจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่ำมาก

การวัดความรู้สึกทางจริยธรรมอีกวิธีหนึ่ง โดยกำหนดข้อความแสดงออกทางจริยธรรม อาจไม่เจาะจงด้านใดด้านหนึ่งก็ได้ แล้วให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแล้วตอบตามความรู้สึกของเขา คะแนนที่ออกมาสามารถแปลผลความรู้สึกเกี่ยวกับจริยธรรมได้ ดังตัวอย่าง

แบบทดสอบวัดความรู้สึกต่อจริยธรรม

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อและพิจารณาว่าท่านมีความรู้สึกต่อข้อความนั้นอย่างไร ให้ท่านขีดตอบตามเงื่อนไขต่อไปนี้

ถ้าท่านเห็นด้วยอย่างมาก ขีดตอบ 4

ถ้าท่านเห็นด้วย ขีดตอบ 3

ถ้าท่านไม่เห็นด้วย ขีดตอบ 2

ถ้าท่านไม่เห็นด้วยอย่างมาก ขีดตอบ 1

1. ชายสองคนเป็นเพื่อนกัน วัยหนุ่มเป็นทั้งคู่ ตอนข้ามสะพานไม้ มีคนหนึ่งตกน้ำอีกคนควรโดดน้ำลงไปช่วย (1) (2) (3) (4)

2. แดงเป็นตัวแทนนักกีฬาของโรงเรียน พอเล่นไปก็รู้ว่าสู้เขาไม่ได้อยากให้โรงเรียนมีชื่อเสียงใช้เล่ห์เหลี่ยม (1) (2) (3) (4)

ฯลฯ

ในการให้คะแนนต้องพิจารณาว่าข้อความไปในทางบวกหรือในทางลบ พิจารณาให้คะแนนเหมือนดังตัวอย่างที่แล้ว

ค. การวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม ด้านนี้เป็นการวัดจริยธรรมได้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อพบสภาพการขัดแย้งทางจริยธรรมขึ้นมา การตัดสินใจจึงต้องใช้ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับหนึ่ง แล้วแต่มนธรรมหรือจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในใจคนนั้น การวัดการกระทำจึงทำได้หลายแบบ

1. การสังเกตพฤติกรรม

การสังเกตพฤติกรรมเป็นการเฝ้ามองอย่างมีจุดหมาย เครื่องมือที่สำคัญจึงเป็นตานั่นเอง กับการรับรู้จะต้องมีความเที่ยงตรงสามารถจำแนกพฤติกรรมของผู้ที่ถูกสังเกตได้อย่างดีจะต้องพยายามไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวและควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมจึงจะดี

การจะสังเกตพฤติกรรมของจริยธรรมใด ควรวิเคราะห์แยกแยะพฤติกรรมทั้งดีและไม่ดีในการแสดงออกทางจริยธรรมนั้น

ตัวอย่าง บัตรรายการสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์

ข้อ	รายการ	มี	ไม่มี
1	พูดปด		
2	ทุจริต		
3	ริษยา		
4	ตรงต่อเวลา		
5	ตั้งใจทำงาน		
6	รักษาคำมั่นสัญญา ฯลฯ		

การสังเกตถ้ามีผู้สังเกต 2 คนขึ้นไปก็จะดี เพื่อจะได้นำผลของการสังเกตมาตรวจสอบว่าผลของการสังเกตสอดคล้องกันหรือไม่ ถ้าผลของการสังเกตไม่สอดคล้องกันถือว่าผลการสังเกตไม่คนใดก็คนหนึ่งจะต้องคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงจึงต้องระวัง

2. การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ หมายถึง การพูดคุยกันอย่างมีจุดหมาย เครื่องมือสำคัญจึงเป็นปากแต่ต้องพูดได้ ถ้าพูดไม่ได้ก็สัมภาษณ์ไม่ได้ จุดมุ่งหมายในที่นี้คือ ต้องการทราบพฤติกรรมทราบพฤติกรรมทางจริยธรรมจากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นมาตรฐานมากขึ้นจึงควรมีข้อคำถามไว้ก่อนและเน้นถามประเด็นที่เราต้องการศึกษา ถ้าผู้ตอบเลียงไปทางอื่น ผู้สัมภาษณ์พยายามทะลอมเข้าสู่จุดหมายที่เราต้องการให้ได้ การศึกษาของโคลเบอร์ก หรือ พ็อร์เจอร์ ก็ใช้วิธีการสัมภาษณ์เหมือนกัน โดยใช้คำถามที่มีปัญหาทางจริยธรรม ถามผู้ถูกสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมผลนำมาวิเคราะห์ ในที่สุดจึงรู้ว่าเด็กระดับใดมีเหตุผลเชิงจริยธรรมระดับใด ซึ่งเขาเป็นคนจัดประเภทเหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการสัมภาษณ์ จึงได้ทฤษฎีการพัฒนาทางจริยธรรม ดังตัวอย่างสถานการณ์ที่ต้องใช้การตัดสินใจทางจริยธรรมตอบ ดัดแปลงจากของโคลเบอร์ก (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ อ้างอิงจาก Thomas. 1986)

1. สามีนคนหนึ่งไม่สามารถซื้อยาราคาแพงเพื่อรักษาโรคมะเร็งของภรรยาเขา ดังนั้น เขาจึงตัดสินใจขโมยยาจากร้านขายยา ถ้าท่านเป็นสามีนี้อะไรจะเป็นอย่างนี้หรือไม่ เพราะเหตุผลอะไร

2. นายตำรวจคนหนึ่งเห็นชายซึ่งเป็นสามีหญิงป่วยเป็นโรคมะเร็งคนนี้อยู่จากร้านยา

ต่อมานายตำรวจผู้นี้รู้ว่ายาถูกขโมยออกจากบ้าน ดังนั้นตำรวจคนนี้จึงรายงานให้ดำเนินการจับ ท่านคิดว่า นายตำรวจคนนี้ทำผิดหรือถูกให้เหตุผลประกอบ

๗๘๔

โคลเบอร์กจะมีเรื่องที่เป็นปัญหาสั้นๆ อยู่ 9 เรื่อง

การสัมภาษณ์เพื่อวัดจริยธรรมเป็นการยาก ตรงที่จะต้องให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมออกมาให้ปรากฏ ถ้าใช้คำถามไม่ดีก็จะได้ไม่ได้รับความร่วมมือหรือตอบไปคนละอย่างไม่ได้สิ่งที่เราต้องการ ผลจากการสัมภาษณ์เราสามารถรู้ความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าคิดอย่างไร เมื่อพบกับสถานการณ์ที่ต้องใช้หลักจริยธรรมตัดสินใจแล้วสรุปเป็นคะแนนจริยธรรมได้

การวัดความซื่อสัตย์ มีผู้สร้างเครื่องมือวัดความซื่อสัตย์ในรูปแบบต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้
อนวัณน์ ตั้งสมบุรณ์ (2526:34) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 672 คน ได้ทำการสร้างแบบทดสอบเป็น 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลหรือการเลือกตัดสินใจปฏิบัติในขณะที่มีสถานการณ์บังคับ ลักษณะของแบบทดสอบเป็นรูปแบบของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการตัดสินใจที่มีสถานการณ์บังคับ การสร้างแบบทดสอบฉบับนี้ ยึดหลักการสร้างจากคณะกรรมการพัฒนาจริยธรรมไทย ปีพุทธศักราช 2524 จำนวน 20 ข้อ

ตัวอย่าง เรื่องที่ 1 ขณะพักกลางวัน นิภาเข้าห้องน้ำที่โรงเรียน พบนาฬิกาเรือนหนึ่งนิภาจึงนำไปส่งครู การที่นิภาทำเช่นนั้น นักเรียนมีความคิดอย่างไร

- ก. นิภาคิดว่าสิ่งที่ได้ของคนอื่นเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ
 - ข. นิภาไม่ต้องการได้นาฬิกา เพราะนาฬิกามีไขอยู่แล้ว
 - ค. นิภาไม่ต้องการได้นาฬิกา เพราะรู้ว่าเป็นของเพื่อนที่ตนรู้จัก
 - ง. นิภาคิดว่าถ้าทุกคนอยากได้ของคนอื่นสังคมโรงเรียนก็จะวุ่นวาย
- (เฉลย คำตอบทั้ง 4 ข้อ มีคะแนนเรียงลำดับเป็น 4,1,2,3)

ชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ เป็นแบบทดสอบที่ให้นักเรียนประเมินความรู้สึกของตนเองที่มีต่อความซื่อสัตย์เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 40 ข้อ

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดความรู้สึกต่อคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความข้างล่างต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางตามความรู้สึกของนักเรียน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ข้อ (1) มานะยอมรับผิดเสมอเมื่อรู้ว่าตัวเองผิด				
ข้อ (2) ในขณะเวลาสอบข้าพเจ้าจะแอบดูคำตอบของเพื่อนๆ เสมอเพื่อตนเองจะได้คะแนนมากๆ				

(เฉลย คำตอบที่ 1 มีคะแนนเรียงลำดับเป็น 4,3,2,1

คำตอบที่ 2 มีคะแนนเรียงลำดับเป็น 1,2,3,4)

ชุดที่ 3 เป็นแบบทดสอบวัดการพิจารณาวินิจฉัยความหมายจากรูปภาพในขณะที่มีสถานการณ์บังคับ จำนวน 20 ข้อ

คมศักดิ์ ชื่นชม (2539 : 56) ได้ทำการศึกษาผลการวิเคราะห์ความลำเอียงที่ใช้วิธีการต่างกันของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดยะลา จำนวนทั้งสิ้น 375 ดังตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แต่ละเรื่อง แล้วตัดสินใจเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด จากตัวเลือก ก ถึง ง มาเพียงตัวเลือกเดียว

เรื่องที่ 1 ในระหว่างมาโรงเรียน การทะเลาะเล่นกับเด็กๆจนเพลิน ทำให้มาถึงโรงเรียนสายเข้าเรียนไม่ทันชั่วโมงแรก ถ้านักเรียนเป็นสาเหตุ นักเรียนจะบอกกับครูว่าอย่างไร

- ก. บอกครูตามตรงเพราะการพูดโกหกเป็นสิ่งที่ไม่ดี
- ข. บอกครูตามตรงเพราะไม่อยากให้ครูโกรธถ้ารู้ว่าโกหก
- ค. บอกครูตามตรงเพราะถ้าโกหกจะทำให้เพื่อนเดือดร้อน
- ง. บอกกับครูว่าช่วยพ่อแม่ทำงานเพราะไม่อยากให้ครูถูกทำโทษ

วรวิทย์ ชีช่วง (2536 : 35) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทและไม่มีบทที่มีต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านพรวนวิบูลวิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยใช้แบบสอบถามความซื่อสัตย์ที่มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่าชนิดให้ระบุน้ำหนักของพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนซึ่งให้ค่าคะแนนตั้งแต่ 1,2 และ 3 ตามลำดับ สำหรับความหมายของคะแนนมีดังนี้

ให้ 3 คะแนน สำหรับคำตอบที่แสดงถึงความซื่อสัตย์มากที่สุด

ให้ 2 คะแนน สำหรับคำตอบที่แสดงถึงความซื่อสัตย์บ้าง

ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่แสดงถึงไม่มีความซื่อสัตย์

ตัวอย่าง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในเหตุการณ์ไม่สามารถตัดสินใจได้ ขอให้ นักเรียนช่วยกันตัดสินใจบุคคลนั้นๆ ด้วยคำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกและการตัดสินใจของนักเรียนอย่างแท้จริง

0 แม่จะไปตลาดจึงสั่งให้ต้อมดูแลน้องที่ยังเล็กอยู่ แต่ต้อมมัวแต่ดูทีวีจึงไม่ได้สนใจน้อง น้องเดินไปมาหยิบมิดมาเล่นจึงโดนมีดบาดมือ เมื่อแม่กลับมา นักเรียนคิดว่าต้อมควรทำอย่างไร

- ก. ทำเฉยๆ เสีย เพราะแม่อาจไม่รู้ก็ได้
- ข. บอกแม่ว่าน้องตนเองบอกน้องแล้วก็ไม่เชื่อ
- ค. บอกแม่ว่า ตนผิดที่ไม่ได้ดูแลน้องตามที่แม่สั่ง

ยอดชาย แพชนะ (2538 : 38) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบคุณภาพของแบบทดสอบวัดจริยธรรมความซื่อสัตย์ แบบสถานการณ์ที่มีรูปแบบการเลือกตอบต่างกัน โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 1,236 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แบบสถานการณ์ จำนวน 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แบบสถานการณ์จะเป็นสถานการณ์ที่ผูกเป็นเรื่องราวสั้นๆ เพื่อให้ นักเรียนพิจารณาว่า นักเรียนมีความรู้สึก เคยปฏิบัติ หรือจะปฏิบัติอย่างไร

เมื่อเกิดสถานการณ์นั้นกับนักเรียนจำนวนข้อสอบทั้งสิ้น 45 ข้อ แยกเป็นด้านละ 3 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีตัวเลือกให้นักเรียนเลือกตอบ 3 ตัวเลือกต่อหนึ่งสถานการณ์ (1 ข้อ) ซึ่งการกำหนดตัวเลือก และเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละตัวเลือกใช้ทฤษฎีพัฒนาทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก ดังตัวอย่าง

สถานการณ์ 0 สมรไปซื้อของแล้วแม่ค้าทอนเงินเกินมา 60 บาท สมรจึงนำเงินคืนแม่ค้า ถ้านักเรียนเป็นสมรจะทำอย่างไร

- ก. คืนให้เพราะกลัวแม่ค้าจะจำได้ว่าทอนเงินผิด
- ข. คืนเพราะต้องการให้แม่ค้าชมเชยว่าเราเป็นคนดี
- ค. คืนให้เพราะการได้ของคนอื่นเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แบบสถานการณ์ จะเป็นสถานการณ์ที่ผูกเป็นเรื่องราวสั้นๆ เพื่อให้นักเรียนพิจารณา ความคิดเห็นความรู้สึกและประเมินสถานการณ์ในข้อคำถามนั้นจำนวนข้อสอบทั้งหมด 45 ข้อ แยกเป็น 3 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีตัวเลือกให้นักเรียนตอบ 3 ตัวเลือก ต่อหนึ่งสถานการณ์ (1 ข้อ) ได้แก่ “เห็นด้วย” “ไม่แน่ใจ” และ “ไม่เห็นด้วย” ดังตัวอย่าง

สถานการณ์ 0 สมรไปซื้อของแล้วแม่ค้าทอนเงินให้เกิน 60 บาท สมรจึงนำเงินไปคืนแม่ค้า การกระทำของสมรนักเรียนเห็นด้วยหรือไม่

- ก. เห็นด้วย
- ข. ไม่เห็นด้วย
- ค. ไม่แน่ใจ

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางบวก	ตอบ “เห็นด้วย”	ให้ 2 คะแนน
	ตอบ “ไม่เห็นด้วย”	ให้ 0 คะแนน
	ตอบ “ไม่แน่ใจ”	ให้ 1 คะแนน
ถ้าเป็นข้อความทางลบ	ตอบ “เห็นด้วย”	ให้ 0 คะแนน
	ตอบ “ไม่เห็นด้วย”	ให้ 2 คะแนน
	ตอบ “ไม่แน่ใจ”	ให้ 1 คะแนน

การเรียงลำดับตัวเลือก ใช้แบบทดสอบฉบับที่ 1 เป็นเกณฑ์ในการจัดเรียง

ฉบับที่ 3 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แบบสถานการณ์ จะเป็นสถานการณ์ที่ผูกเป็นเรื่องราวสั้นๆ เพื่อให้นักเรียนระบุแนวทางที่ตนปฏิบัติถ้าหากตัวนักเรียนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นๆจำนวนข้อสอบทั้งหมด 45 ข้อ แยกเป็นด้านละ 3 ข้อ ในแต่ละข้อจะเป็นตัวเลือก ให้นักเรียนตอบ 3 ตัวเลือกต่อหนึ่งสถานการณ์ (1 ข้อ) ได้แก่ “ทำทุกครั้ง” “ทำเป็นบางครั้ง” และ “ไม่ทำ” ดังตัวอย่าง

สถานการณ์ 0 สมรไปซื้อของแล้วแม่ค้าทอนเงินให้เกิน 60 บาท สมรจึงนำเงินไปคืนแม่ค้า ถ้านักเรียนเป็นสมรนักเรียนจะทำเช่นนั้นหรือไม่

- ก. ทำทุกครั้ง
- ข. ไม่ทำ
- ค. ทำเป็นบางครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางบวก	ตอบ “ทำทุกครั้ง”	ให้ 2 คะแนน
	ตอบ “ไม่ทำ”	ให้ 0 คะแนน
	ตอบ “ทำเป็นบางครั้ง”	ให้ 1 คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางลบ	ตอบ " ทำทุกครั้ง "	ให้ 0 คะแนน
	ตอบ " ไม่ทำ "	ให้ 2 คะแนน
	ตอบ " ทำเป็นบางครั้ง "	ให้ 1 คะแนน

การเรียงลำดับตัวเลือก ใช้แบบทดสอบฉบับที่ 1 เป็นเกณฑ์การจัดเรียง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า การวัดความซื่อสัตย์สามารถทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การวัดเนื้อหาทางจริยธรรม เนื้อหาความรู้ และวัดความรู้สึกทางจริยธรรม ซึ่งรูปแบบการจัดกระทำได้หลายแบบ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์

2. ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู

2.2.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู เป็นความหมายรวมของคำว่า อบรม และเลี้ยงดู ซึ่งหมายความว่า การใช้คำสั่งสอน ขัดเกลา บ่มนิสัย และการอุปถัมภ์คำชู (มานิต มานิตเจริญ, 2538 : 32)

การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาเป็นการให้ความรู้และประสบการณ์เป็นการวางแผนการอยู่ในสังคมให้กับเด็กทั้งนี้เพราะบ้านเป็นสถานที่แห่งแรกที่เด็กได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม และความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับผู้อื่น (Zimbardo, 1977 : 59) ซึ่งไรท์ (Wright, 1981 : 39) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดา หรือ ผู้ปกครองที่มีต่อเด็กใน 4 ด้าน คือ การควบคุม การเป็นตัวอย่างแก่เด็ก การให้รางวัล และการลงโทษ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลี้ยงดู มีผลต่อการพัฒนาของเด็กในหลาย ๆ ด้าน บุคลิกภาพโดยส่วนรวมของคนเรานั้น ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูทางบ้านรวมกับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คนเราได้รับตั้งแต่วัยทารก วัยเด็ก แม้เมื่อมีวัยเจริญมากขึ้นบุคคลผู้นั้นก็จะมีประสบการณ์มากขึ้น แต่ประสบการณ์เหล่านั้นไม่ได้มีอิทธิพลลึกซึ้งไปจนถึงประสบการณ์เดิมอันเป็นรากฐานที่สะสมมาตั้งแต่เยาว์วัย (นิภาพรรณ แก่นคง, 2532 : 48 ; อ้างอิงจาก ละม้ายมาศ ศรีทัศน์, 2510 : 38)

นักวิชาการไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ ดังนี้

รอลลินส์ และโทมัส (ทวิชัย วิริยะโกศล 2541 : 18 -19 ; อ้างอิงจาก Rollins and Thomas, 1975 : 38 - 60) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ปกครอง (parental nurturance) ว่าหมายถึงพฤติกรรมที่เห็นชัดเจนที่ผู้ปกครองกระทำต่อบุตร เช่น การชมเชย การยินยอม การให้กำลังใจ การช่วยเหลือ การให้ความร่วมมือ การแสดงออกซึ่งความรักใคร่ที่ผู้ปกครองมีต่อบุตร

วันเพ็ญ พิศาลพงษ์ และคณะ (2526 : 8 -10) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูว่า หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบิดา มารดา และบุคคลอื่นๆ ปฏิบัติต่อเด็กเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพ กาย และสุขภาพจิตที่ดี และยังมีการแนะนำสั่งสอน และฝึกอบรมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528 : 3) กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อกับเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกรวมของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลลงโทษเด็กได้และเป็นโอกาสให้เด็กดูการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย

152113

งามตา วรินทร์านนท์ (2534 : 121) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นการกระทำในกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมเพื่อขัดเกลาและหล่อหลอมให้สมาชิกใหม่ของสังคมมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมเป็นไปตามที่สังคมปรารถนา

มะลิ อุดมภาพ (2538 : 6) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูหมายถึง วิธีการที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ได้ปฏิบัติต่อบุตรทั้งวาจา และกิริยาท่าทางในลักษณะของการอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่ ชี้นำ ให้รางวัล และลงโทษเรื่อง การศึกษาเล่าเรียน การแต่งกาย การคบเพื่อน การทำงานบ้าน การรักษาเวลา การรักษาความสะอาด การใช้จ่ายเงิน การใช้เวลาว่าง สุขภาพ และมารยาททั่วไป

สรุปแล้ว การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง สภาพที่เด็กได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ซึ่งรวมทั้งการสั่งสอน ให้รางวัล และลงโทษ

2.1.2 ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู

จากการวิจัยที่ผ่านมา นักจิตวิทยาได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็นหลายรูปแบบ บางประเภทมีลักษณะตรงข้าม และบางประเภทมีลักษณะตรงข้ามกันจนดูเหมือนว่าเป็นการอบรมเลี้ยงดูประเภทเดียวกัน ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูที่นักจิตวิทยาหลายท่านได้แบ่งไว้ มีลักษณะดังนี้

เฮิร์ลล็อก (Hurlock. 1984 : 402-403) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่ (Autocratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่รู้สึกว่ามีอำนาจกว่าผู้ปกครองส่วนตัวของตนทำให้ตนเองรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามความต้องการของบิดามารดา และบิดาใช้คำพูดที่ทำให้ตนเองรู้สึกอับอาย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่รู้สึกว่ามีอำนาจเท่าเทียมกับผู้ปกครอง บิดามารดาไม่มีความอดทน ไม่ตามใจและเข้มงวดจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือแก่บุตรตามโอกาสอันควร

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Laissez - faire Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่รู้สึกว่าตนเองได้รับการเอาใจใส่ตามใจ และไม่ได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ เอาใจใส่จากบิดามารดาเท่าที่ควร

ไซมอนด์ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2524 : 33-35 ; อ้างอิงจาก Symond. 1970 : 221-228) ได้สรุปการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กไว้หลายประการ ดังนี้

1. พ่อแม่ที่ปล่อยปละละเลยบุตร บุตรจะมีลักษณะเป็นคนก้าวร้าว เจ้าคิดเจ้าแค้น ชอบพูดปด เล็กเลIGHน้อย หนีโรงเรียน

2. พ่อแม่ที่ประคบประหงมบุตรเกินไป บุตรจะมีลักษณะเป็นคนไม่ให้ความร่วมมือ ฟุ้งตนเองไม่ได้ ต้องพึ่งผู้อื่นอยู่เสมอ

3. พ่อแม่ที่อำนาจเหนือบุตร บุตรจะเป็นคนเจ้าระเบียบ สุขภาพเรียบร้อยอยู่ในโอวาท สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ว่านอนสอนง่าย สงบเสงี่ยม การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจ ขาดความคิดริเริ่ม

4. พ่อแม่ที่ยอมจำนนต่อบุตร บุตรจะขาดความรับผิดชอบ เห็นแก่ตัว ไม่อยู่ในโอวาท ดื้อดึงเอาแต่ใจตัวเอง

แอลเดอร์ (เพ็ญทิพย์ ชัยพัฒน์, 2525 : 18 ; อ้างอิงจาก Elder, 150-155) ได้อธิบายถึงลักษณะการเป็นพ่อแม่ไว้ในแบบต่าง ๆ ไว้ 7 แบบ ซึ่งมีตั้งแต่เคร่งครัดมากที่สุดไปจนถึงชนิดปล่อยปละละเลยมากที่สุดไว้ ดังนี้

1. แบบเผด็จการ (Autocratic) พ่อแม่กุมอำนาจทุกอย่าง ลูกไม่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเลย ไม่มีโอกาสตัดสินใจใด ๆ แม้แต่เรื่องส่วนตัว

2. แบบอำนาจนิยม (Authoritarian) เด็กวัยรุ่นอาจแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะได้บ้าง แต่การตัดสินใจขั้นสุดท้ายยังขึ้นอยู่กับพ่อแม่

3. แบบประชาธิปไตย (Democratic) มีการศึกษาและอภิปรายกันอย่างอิสระระหว่างพ่อแม่กับลูก ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของลูก ๆ และลูกอาจตัดสินใจบางอย่างได้ แต่การตัดสินใจจะต้องขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของพ่อแม่ด้วย ซึ่งก็หมายความว่า พ่อแม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของลูกด้วย

4. แบบเสมอภาค (Equalitarian) ในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของลูก การตัดสินใจต่าง ๆ พ่อ แม่ ลูก มีความเสมอภาคกัน แสร์ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5. แบบตามใจ (Permissive) การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของลูกสามารถตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีอิสระ แต่คำแนะนำของพ่อแม่ยังได้รับความเคารพเชื่อฟังอยู่มาก

6. แบบปล่อยตัวตามสบาย (Laissez – Jaire) ลูกสามารถทำอะไรก็ได้โดยมีอิสระเสรีโดยไม่จำเป็นต้องฟังคำแนะนำจากพ่อแม่ ลูกมีอำนาจในการตัดสินใจบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวเองได้ ซึ่งพ่อแม่จะไม่มาเกี่ยวข้องด้วย

7. แบบปล่อยปละละเลย (Ignoring) พ่อแม่ไม่สนใจว่าลูกจะทำอย่างไร หรือมีความสนใจน้อยมาก ไม่สนใจพยายามชักจูงพฤติกรรมลูกเลย

★ วราภรณ์ รักวิจัย (2528 : 14-17) ได้กล่าวถึงผลอบรมเลี้ยงดูประเภทต่าง ๆ ที่มีผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก ดังนี้ ผลของการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยหรือแบบใช้เหตุผล เด็กจะมีลักษณะดังนี้

- เป็นคนเปิดเผย เป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผล
- มีความรับผิดชอบ
- มีอารมณ์ขัน ร่าเริงแจ่มใส
- สามารถปรับตัวได้ดี และกล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ
- สามารถช่วยเหลือตัวเอง และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
- มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง
- ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์
- รู้จักใช้เหตุผล เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ผลของการเลี้ยงดูแบบคาดหวังกับเด็ก เด็กจะมีลักษณะดังนี้

- ไม่มีความมั่นใจในตนเอง
- ไม่สามารถค้นพบความสามารถของตนเองไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต
- ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบพึ่งพาผู้อื่น

ผลของการเลี้ยงดูแบบทะนุถนอมมากเกินไป เด็กจะมีลักษณะดังนี้

- เป็นคนเอาแต่ใจตนเอง ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ต้องคอยพึ่งพาคนอื่นอยู่เสมอ พึ่งพาตนเองไม่ได้
- ไม่สามารถจะแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ปรับตัวให้อยู่ในสังคมยาก

กรมอาชีวศึกษา (2524 : 3 -5) ได้ทำการแบ่งครอบครัวออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ครอบครัวแบบอัตตาธิปไตย โดยมีลักษณะเด่นอยู่ที่บิดาบุตรไม่ สามารถออกความคิดเห็นได้ พ่อ แม่ลูกขาดสันหนากการร่วมกัน และครอบครัวได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควร

2. ครอบครัวแบบเสรีประชาธิปไตย โดยมีลักษณะเด่น คือ การตัดสินใจใดๆ จะเกิดจากการเห็นชอบของทุกคนในครอบครัว ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีการแสดงความรักต่อกัน และครอบครัวมีความอบอุ่น

วันเพ็ญ พิศาลพงษ์ และคณะ (2526 : 8 -10) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดู ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาทางด้านร่างกาย หรือการที่ผู้ใหญ่ในครอบครัว ส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย

2. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม หรือการที่ผู้ใหญ่ฝึกให้เด็ก รู้จักการปฏิบัติตนต่อหมู่คณะ รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นตามความสามารถ รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักการรับ และการปฏิบัติตนตามมารยาททางสังคม

3. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาทางด้านสติปัญญา หรือการที่ผู้ใหญ่ส่งเสริมให้เด็กมี เชวชาญ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และสอนเด็กในสิ่งต่างๆ

4. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาด้านจริยธรรม หรือการที่ผู้ใหญ่ปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจ ที่ดี ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา และมีจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528 : 4 - 12) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 5 วิธี ดังนี้

1. แบบรักสนับสนุน หรือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แสดงความรักต่อลูกอย่างเปิดเผย

2. แบบควบคุม หรือการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คอยควบคุมบังคับ และลงโทษลูกเมื่อลูก กระทำในสิ่งที่ตนไม่ต้องการ

3. แบบใช้เหตุผล หรือการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แจกแจงเหตุผลต่างๆ แก่เด็ก เพื่อให้เด็ก กระทำหรือไม่กระทำให้สิ่งใด

4. การลงโทษทางจิต หรือการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ลงโทษอย่างรุนแรง เมื่อเด็กกระทำ ผิด และไม่แสดงความรักใคร่มากนัก

5. แบบให้พึ่งตนเองเร็ว หรือการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรม ต่างๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง

อรพินทร์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ์ (2532 : 20 -22) ได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดู เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทถูกเลี้ยงดูให้เป็นผู้ใหญ่มาตั้งแต่เด็ก โดยเด็กจะได้รับการกวัดขันให้ประพฤติ ตนอย่างผู้ใหญ่ และใช้มารยาทอย่างผู้ใหญ่อย่างไม่สมควร ซึ่งจะทำให้เด็กกลายเป็นเด็กแก่แดด หรือกลายเป็นเด็กดื้อ

2. ประเภทถูกเลี้ยงดูอย่างเป็นเทวดา โดยเด็กได้รับการตามใจ ไม่มีการห้ามปราม ซึ่ง คล้ายคลึงกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักและตามใจ

3. ประเภทถูกเลี้ยงดูอย่างเป็นผู้ร้าย โดยเด็กมักจะถูกผู้ปกครองเข้มงวดกวัดขันและคอย จับผิดตลอดเวลา ซึ่งอาจทำให้เป็นคนมีปมด้อยเจ้าคิดเจ้าแค้น

4. ประเภทถูกเลี้ยงดูอย่างเป็นของเล่น หรือการเลี้ยงที่ให้เกิดแสดงออกมาก ซึ่งอาจทำให้เด็กเป็นคนที่ยากแสดงออกมากจนเกินไป

5. ประเภทที่ถูกเลี้ยงดูอย่างเป็นสัตว์เลี้ยงซึ่งมักจะเกิดจากผู้เลี้ยงเป็นคนเจ้าอารมณ์ทำให้เด็กปรับตัวไม่ทัน ซึ่งจะทำให้เด็กกลายเป็นคนโลเล และไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

6. ประเภทเลี้ยงดูลูกอย่างเป็นคนโดยเด็กจะได้รับการเลี้ยงดูตามพัฒนาการของคน ซึ่งทำให้เกิดอาการผิดปกติทางจิตน้อยหรือไม่มีเลย

งามดา วณิชานนท์ (2534 : 123 – 134) ได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 5 มิติ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว และยังมีแนวคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบจะมีความสัมพันธ์กัน

จรรยา สุวรรณทัต (2535 : 212 – 213) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูว่ามี 2 มิติ คือ ด้านรัก - เป็นศัตรู และด้านควบคุม - การเป็นอิสระ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูสามารถแบ่งได้หลายวิธีตามแต่น้ำหนัก แต่ละด้าน เช่น การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีน้ำหนักด้านความเป็นอิสระ และด้านรักสูง

มะลิ อุดมภาพ (2528: 7) ได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือเด็กในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ได้รับความรัก ความอบอุ่น รับฟังเหตุผล ยอมรับความสามารถความคิดเห็นให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันควร ได้รับผิดชอบในเรื่องส่วนตัว และมีอิสระตามความเหมาะสม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือเด็กในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ไม่รับฟังเหตุผล ก้าวร้าวเรื่องส่วนตัว ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนต้องการ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือ เด็กในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเขาไม่รับการเอาใจใส่ถูกปล่อยให้อะไรตามใจและไม่สนใจว่าลูกจะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ไม่ได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองไม่ได้รับความอบอุ่น และชอบใช้อารมณ์

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการให้แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

สุพัตรา สุภาพ (2534 : 59) ยังมีแนวคิดว่าการอบรมที่ใกล้ชิด และความผูกพันอย่างลึกซึ้งกับพ่อและแม่ มีอิทธิพลต่ออารมณ์ ทัศนคติ และแบบของความประพฤติแก่เด็กเป็นอย่างยิ่ง โดยพ่อแม่จะอบรม 2 วิธี คือ

1. ทางตรง ด้วยวิธีการบอกกล่าวอย่างแจ่มแจ้ง

2. ทางอ้อม หรือเป็นการอบรมที่ไม่รู้ตัว แต่เด็กได้รับรู้ และซึมซาบเข้าไปในจิตใจเด็ก

สุพัตรา สุภาพ (2531 : 23) ยังได้กล่าวเกี่ยวกับการอบรมเด็กของครอบครัวว่า อุปนิสัย ทัศนคติ และความประพฤติของเด็กมักมีผลจากบ้านถ่ายทอดให้ โดยเฉพาะสภาพความเป็นอยู่ของบ้านมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของเด็กมาก เช่น บ้านที่ใช้ยาสูบฝิ่นฝอย ไม่สอนให้เด็กรู้จักค่าของเงิน เด็กอาจติดเป็นนิสัย กลายเป็นคนสุรุษสุราย

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2540 : 144) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่จะส่งผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กตอนวัยรุ่น

นอกจากนี้ รอลลินส์ และ โทมัส (ทวิชัย วิริยะโกศล 2541 : 18 –19 ; อ้างอิงจาก Rollins and Thpmas 1975 : 38 –60) ยังได้อธิบายสาเหตุของการที่บุตรต้องยอมทำตามคำสั่งผู้ปกครอง หรือยอมรับการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองด้วย ทฤษฎีอำนาจของผู้ปกครองและการยอมทำตามของบุตรดังนี้

ทฤษฎีอำนาจของผู้ปกครองและการยอมทำตามบุตร ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ปกครอง (parental nurturance) ความพยายามที่จะควบคุมบุตรของผู้ปกครอง (parental control attempt) และการยอมทำตามของบุตร (child compliance) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

อำนาจของผู้ปกครอง (parental power) หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีศักยภาพที่จะบังคับให้บุตรกระทำตามในตรงกันข้ามกับความปรารถนาของบุตร ซึ่งมีอำนาจหลายประเภทจะเป็นประเภทใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวผู้ปกครองว่าสามารถให้คุณหรือโทษแก่บุตรมากหรือน้อยเพียงใดและขึ้นอยู่กับความรู้ของบุตรว่า ผู้ปกครองมีสิทธิในการควบคุมพฤติกรรมของบุตร และบุตรมีหน้าที่ต้องทำตามอำนาจเพียงใด ดังนั้นความพยายามที่จะควบคุมของผู้ปกครอง (parental control attempt) จึงเป็นพฤติกรรมที่แสดงอย่างชัดเจนของผู้ปกครองที่จะกำหนดให้บุตรทำตามที่ผู้ปกครองปรารถนาได้ อาทิเช่น การควบคุม คำสั่ง การบัญชา คำแนะนำต่อบุตร ซึ่งพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับความพยายามที่จะควบคุมบุตรนี้ยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การใช้ความรุนแรง (parental power assertion) เช่น การลงโทษทางร่างกาย หรือไม่ให้สิ่งของหรือตัดสิทธิพิเศษต่างๆ แสดงให้เห็นถึงการบังคับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งผู้ปกครองพยายามจะปกครองควบคุมบุตร

2. การใช้เหตุผล (parental induction) ซึ่งเป็นความพยายามที่ผู้ปกครองให้เหตุผล เพื่ออธิบาย ความต้องการของตน เพื่อให้บุตรยอมทำตามด้วยความสมัครใจ หรือการให้รางวัล หรือชมเชยเพื่อให้บุตรมีความยินดีหรือปฏิบัติตามผู้ปกครอง

นอกจากนี้ สุมิน อมรวิวัฒน์ (2540 : 55 – 59) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของครอบครัวต่อการพัฒนาคุณธรรมและวัฒนธรรมของเยาวชนดังนี้

1. การสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในครอบครัว โดยบรรยากาศในครอบครัวมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาจิตใจของเด็ก และส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็ก

2. บทบาทของพ่อแม่ในการสั่งสอนฝึกหัดอบรมบ่มนิสัยให้เด็กเรียนรู้และเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3. บทบาทของพ่อแม่ในการเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก

4. บทบาทของพ่อแม่ในการชี้แนะใจให้โอกาสเด็กได้พัฒนาตนเองทั้งทางด้านจิตใจ

และสุนทรียภาพ

5. บทบาทของพ่อแม่ในการว่ากล่าวตักเตือน และห้ามปรามเมื่อเด็กเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยชี้แจงเหตุผล

6. บทบาทของพ่อแม่ในการแก้ไขปัญหาทางด้านคุณธรรมและวัฒนธรรม เมื่อเด็กผิดพลาดไปแล้วด้วยวิธีที่เหมาะสม

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูมีหลายรูปแบบแล้วแต่เราจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ การควบคุมบุตรนั้นก็อยู่ในรูปการอบรมเลี้ยงดูด้วย เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันบุตรก็จะถูกควบคุมมาก และอาจใช้การลงโทษมากกว่าการใช้เหตุผล

จากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ามีใกล้เคียงกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของ มะลิ อุดมภาพ ซึ่งแบ่งการ อบรมเลี้ยงดู เป็น 3 แบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือเด็กในปกครอง วิธีนี้จะทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ได้รับการรัก ความอบอุ่น รับฟัง เหตุผล ยอมรับความสามารถความคิดเห็นให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันควรได้รับผิดชอบในเรื่องส่วนตัวและมีอิสระตามความเหมาะสม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือเด็กในปกครอง วิธีนี้จะทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบ วินัย ไม่รับฟังเหตุผล ก้าวท้าวเรื่องส่วนตัว ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนต้องการ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือ เด็ก ในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเขาไม่รับการเอาใจใส่ถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจและไม่สนใจว่าลูก จะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ไม่ได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองไม่ได้รับความ อบอุ่น และชอบใช้อารมณ์

2.1.3 ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู

ครอบครัวเป็นสังคมหน่วยแรกที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็ก ตั้งแต่วัยแรก เริ่มและวัยต่อมา เพราะหน้าที่สำคัญของครอบครัว คือการอบรมเลี้ยงดูบุตรเพื่อให้บุตรของตนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ ซึ่งผลผลิตของการอบรมเลี้ยงดูนี้จะเสมือนฐานรองรับบทบาทอื่นๆ ต่อไป ดังที่ วราภรณ์ รักวิจัย (2529 : 11 – 17) ความแตกต่างของเด็กเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันในวัยเด็ก อันจะมีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยที่ติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต ตัวอย่างเช่น การอบรมเลี้ยงดู การ อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จะทำให้ลูกเกิดความก้าวร้าว มีอารมณ์ไม่มั่นคง เรียกร้องความสนใจต่อผู้อื่น เพราะขาดความรักความอบอุ่น ถ้าเลี้ยงลูกแบบคาดหวังเอากับลูกมากเกินไป ลูกก็จะมีลักษณะ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบพึ่งพาผู้ใหญ่ ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่เป็นตัวของตัวเอง แต่ถ้าเลี้ยงลูกแบบให้ความรักความอบอุ่นแบบประชาธิปไตย จะช่วยให้เด็กเป็นคนเปิดเผย เป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผลมีความรับผิดชอบต่อตัวเอง มองโลกในแง่ดี สามารถปรับตัวและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี กล้าแสดงออก มีความเป็นผู้นำ รู้สึกว่าเขาเองมีคุณค่าและเคารพสิทธิของผู้อื่น เชียร์ส และคณะ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ . 2520 : 23; อ้างอิงจาก Sears Maccoby & Lavin , 1957 : 372) ได้กล่าวว่าความรักของบิดามารดาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจริยธรรมในเด็ก ถ้าในช่วงแรกเด็กเกิดได้รับความรักความอบอุ่น โดยได้รับการ บำบัดความต้องการต่างๆ ทางร่างกายเพียงพอ เด็กจะมีความรู้สึกพอใจและมีความสุข เด็กจะต้องเรียนรู้ที่จะเกิดความรักความพอใจในผู้เลี้ยงดูตน ก่อนที่จะยอมรับการถ่ายทอดลักษณะทางสังคมนั้น นอกจากนี้เด็ก ต้องเกิดความรักในผู้เลี้ยงดูตนเป็นอันดับแรกก่อนที่จะสามารถรักบุคคลอื่น และยอมเลียนแบบบุคคลอื่นต่อไป ฉะนั้นต้องทำตามกฎเกณฑ์ภายในบ้านเสียก่อน

ฮอฟแมน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2520 : 23 ; อ้างอิงจาก Hoffman . 1970 : 291) ได้รวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักกับลักษณะที่เกี่ยวกับจริยธรรม 4 ประการ คือ การยึดหลักภายในตน การมีความรู้สึกผิด การต้านทานสิ่งยั่วยวนใจ และการยอมรับและ สารภาพผิด ปรากฏว่าเด็กที่เลี้ยงดูแบบเด็กที่ได้รับการรักมาก กล่าวคือ ผู้เลี้ยงดูรัก เข้าใจ ให้การสนับสนุน

และให้ความสำคัญแก่เด็ก พยายามกล่าวอธิบายถึงสิ่งต่างๆ ให้เด็กฟัง ใช้การลงโทษให้เจ็บกายแต่น้อย และให้เหตุผลในการบังคับเด็กเสมอ เด็กประเภทนี้มีทั้งชายหญิงผู้มีอายุ 4 ถึง 13 ปี เป็นเด็กที่มีลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 4 ประเภทสูงกว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบรักน้อย ส่วนการประเมินผลการวิจัยอื่นๆ ของฮอฟแมน แสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการให้เหตุผลในการอบรมสั่งสอนเด็กนั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางจริยธรรมของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุมากกว่า 5 ขวบ

การอบรมพัฒนาเด็กเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางจริยธรรมนั้นต้องใช้เหตุผลที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก สิ่งนี้นักทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมคือ เพียเจต์และโคลเบอร์ก ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และมีผลการวิจัยหลายเรื่องยืนยันว่า การใช้เหตุผลที่ไม่สูงเกินระดับการพัฒนาของเด็ก มักนักจะมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลนี้ ควรจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก

จะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็ก ซึ่งความซื่อสัตย์ก็เป็นหนึ่งในจริยธรรมหลายๆ ด้าน ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะหล่อหลอมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ให้เกิดมีในตัวเด็กเพื่อที่จะให้เด็กเหล่านี้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

2.2.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

ความหมายของความรับผิดชอบ ได้มีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ดังนี้

ฟังก์และแวกแนลส์ (Funk and Wagnalls. 1961 : 2095) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า คือการแสดงออกถึงการรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง มีความซื่อสัตย์ไว้วางใจ สามารถจัดหาเงินและทำหน้าที่ที่ได้รับความมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังหมายถึง ความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรม และหลักธรรมอีกด้วย

ยุพา อานันทสิทธิ์ (2515 : 28) ได้ให้นิยามปฏิบัติการของความรู้สึกรับผิดชอบไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบคือ บุคลิกลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งเมื่อปะทะสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือบุคคล จะแสดงพฤติกรรมออกมารวมๆกันด้วยการทำงานอย่างแข็งขัน บากบั่นไม่ทอดทิ้ง ต่อสู้อุปสรรคเป็นที่ตั้งใจไว้ได้ มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิม ควบคุมตัวเองได้ มีวินัยในตัวเอง เชื้อมั่นในตัวเอง ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นกฎเกณฑ์

เพค และคนอื่นๆ (ละม้ายมาศ ศรีทนต์ และจรรยา สุวรรณทัต . 2510 : 112 ; อ้างอิง จาก Peck and others. 1963 : 58) กล่าวว่า นักจิตวิทยาหลายท่านเห็นพ้องกันว่า ความรับผิดชอบของบุคคลเป็นลักษณะหนึ่งที่แสดงออกถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะทางด้านอุปนิสัย และส่วนประกอบสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตภายในสังคมหนึ่ง ๆ เนื่องจากในสังคมแต่ละแห่ง บุคคลแต่ละคนมีบทบาทที่จะต้องกระทำมากมายหลายอย่างด้วยกัน ถ้าทุกคนในสังคมรู้จักรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ ของตนเองเป็นอย่างดีแล้วก็จะก่อให้เกิดความสันติ ตลอดจนความสงบงามในสังคมนั้น

จากการประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 4 พ.ศ. 2515 ในเรื่องการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อวิชาชีพพยาบาล โดย เสม พริ้งพวงแก้ว (อ้างจากสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. 2516 : 136) ได้ให้คำจำกัดความของความรับผิดชอบไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. การยอมรับผลดีหรือไม่ดีในกิจกรรมที่ได้กระทำลงไป
2. ประกันความเสียหาย

3. ผลงานอันมีคุณภาพ

4. การรู้จักใช้สติปัญญา แยกให้ได้ว่าอะไรถูกอะไรผิด ควรหรือไม่ควรความมีเหตุผล

จากคำจำกัดความทั้ง 5 ข้อนี้ เสม พริ้งพวงแก้ว ได้สรุปเป็นความหมายของความรับผิดชอบไว้ คือ ความกล้ารับผิดชอบอย่างเต็มที่ตามภูมิความรู้และความสามารถของตนด้วยคุณธรรม ประจําใจและต่อขอผู้คนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ โดยแสดงผลงานที่ผู้อื่นได้มองเห็นสิ่งที่ได้กระทำลงไป ซึ่งคล้ายคลึงกับที่ ฟลิปโป (Flippo. 1966 : 122) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็จนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

ประณต เล็กสวาสดี (2517 : 9) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองสามารถที่จะปฏิบัติดังต่อไปนี้มากหรือน้อยเพียงใด คือ

1. ช่วยเหลืองานของครอบครัวและส่วนรวมด้วยความเต็มใจ
2. ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ไว้ใจได้
3. กล้าเผชิญต่อความจริง
4. ตั้งใจทำงานโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. รับผิดชอบตนเองทั้งการงาน การเงินและการเรียน
6. ดูแลของส่วนรวมเหมือนของตนเอง และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
7. รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ชม ภูมิภาค (2525:11) กล่าวถึงลักษณะความรู้สึกรับผิดชอบว่า หมายถึง การปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย ความรับผิดชอบนี้มีความหมายรวมไปถึงความซื่อสัตย์ สุจริต การตรงต่อเวลา

สมพงษ์ ติรพัฒน์ (2517 : 15 – 20) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบ ไว้ว่า บุคคลจะเกิด ความรับผิดชอบก็ต่อเมื่อได้เคยฝึกอบรมในด้านการมีระเบียบวินัย ทำให้มีความเคารพในกฎเกณฑ์ มีความละเอียดรอบคอบ ซึ่งตนเองสามารถบังคับตนเองได้ และได้จัดกลุ่มพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบไว้ 7 กลุ่ม คือ

1. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
2. กล้าเผชิญกับความจริง
3. รักษาสิทธิและหน้าที่ของตน
4. ปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด
5. คอยติดตามผลงานเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น
6. มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้
7. รักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมเหมือนของตนเอง

ชานาญ นิสารัตน์ (2524 : 53) ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบคือการยอมรับรู้ และสำนึกในการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูก ไม่ปัดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติสอดคล้องกับจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคมไทยโดยไม่ต้องมีการบังคับควบคุมอย่างเข้มงวดจากผู้อื่น

दन्य गममाने (2518 : 9) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า เป็นความรู้สึกที่ตนเองสามารถปฏิบัติต่อสิ่งต่อไปนี้ได้มากนักน้อยเพียงใด ได้แก่

1. ช่วยเหลืองานของครอบครัวและงานของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ
2. ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ ไว้วางใจได้
3. กล้าเผชิญต่อความจริง
4. ตั้งใจทำงานไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. รับผิดชอบตนเองทั้งการงาน การเงินและการเรียน
6. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบอย่างเคร่งครัด
7. ดูแลรักษาของส่วนรวมเหมือนของตัวเองและทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี
8. รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น

นิคม ดังคะพิภพ (2516 : 15) ได้ให้คำนิยามของความรับผิดชอบว่า ผู้รับผิดชอบสูงคือบุคคลที่เชื่อถือได้ มีหิริโอตตัปปะ เป็นผู้ที่ซื่อวางแผนก่อนลงมือทำงาน ละเอียตรอบคอบ รักความก้าวหน้าและพึ่งตนเอง

ลอว์ซี (Lawshie. 1966 : 143) ได้กล่าวถึงความหมายของการรับผิดชอบว่า เท่ากับเป็นการค้นหาอุปนิสัย อารมณ์ของบุคคลว่ามีความรอบคอบ รับผิดชอบ และเป็นที่ไว้วางใจได้มากนักน้อยเพียงใด

บราวเน (Browne. 1958 : 58) ได้สรุปองค์ประกอบของความรู้สึกรับผิดชอบว่ามีดังนี้ คือ ความไว้วางใจได้ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดถอย ต่อบุคคลที่ทำงานแข่งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิม

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของบุคคลที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มความสามารถ ละเอียตรอบคอบและยอมรับผลการกระทำของตนเอง

2.2.2 ประเภทและพฤติกรรมของผู้มีความรับผิดชอบ

พิจิตรา พงษ์จินดากร (2525 : 10 – 11) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบโดยแบ่งเป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง และรับผิดชอบต่อสังคมไว้ดังนี้

ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึงลักษณะดังต่อไปนี้

1. รู้จักรักษาระวังสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์อยู่เสมอ
2. ตั้งใจเล่าเรียนหมั่นฝึกหัดความรู้
3. ประพฤติตนให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว
4. รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
5. รู้จักประมาณค่าใช้จ่ายและมีความประหยัด
6. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ
7. ตรงต่อเวลา
8. สามารถควบคุมตนเองได้
9. พึ่งตนเอง

ความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ความรับผิดชอบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ได้แก่

- 1.1 ปฏิบัติตามระเบียบสังคม
- 1.2 รักษาทรัพย์สินสมบัติของสังคม
- 1.3 ช่วยเหลือผู้อื่น
- 1.4 มีความร่วมมือกับผู้อื่น
2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่
 - 2.1 เคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง
 - 2.2 ช่วยเหลืองานบ้าน
 - 2.3 รักษาชื่อเสียงของครอบครัว
3. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู – อาจารย์ ได้แก่
 - 3.1 ตั้งใจเล่าเรียน
 - 3.2 เชื่อฟังครู – อาจารย์
 - 3.3 ปฏิบัติตามกฎหมายของโรงเรียน
 - 3.4 รักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน
4. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่
 - 4.1 ช่วยตักเตือนแนะนำเมื่อเพื่อนทำผิด
 - 4.2 ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสม
 - 4.3 ให้อภัยเมื่อทำผิด
 - 4.4 ไม่ทะเลาะกัน ไม่เอาเปรียบ
 - 4.5 เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

อภิสิทธิ์ วงษา (2517 : 7) ได้สรุปพฤติกรรมเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบไว้ดังนี้ คือ

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง
2. มีความอดทนต่อสู้กับอุปสรรคอย่างไม่ท้อถอย
3. มีความปรารถนาที่จะทำงานให้ดีกว่าเดิม
4. มีความสามารถในการควบคุมตนเอง
5. ยึดมั่นในเกณฑ์ ถือศักดิ์ศรี
6. เป็นที่ไว้วางใจได้

จากความหมายและพฤติกรรมความรับผิดชอบที่ได้กล่าวแล้วผู้วิจัยสรุปความหมายและพฤติกรรมความรับผิดชอบ ได้ดังนี้คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่
 - 1.1 ระวังรักษาสุขภาพและสามารถจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคได้อย่างถูกต้อง
 - 1.2 ตั้งใจเล่าเรียน หมั่นหาความรู้ ขยันขันแข็งและอดทนต่ออุปสรรค
 - 1.3 ประพฤติตนเหมาะสม ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ และมีความสามารถ
 - 1.4 มีความเชื่อมั่นในตนเองตรงต่อเวลา พึ่งตนเองและมีลักษณะเป็นผู้นำ
 - 1.5 ยอมรับการกระทำของตัวเอง ตลอดจนรักษาสีทิวของตัว
 - 1.6 มีความประหยัดและรอบคอบ

เหมาะสม

ควบคุมตนเองได้

3. ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่

2.1 ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง

2.1.1 ปฏิบัติตามระเบียบของสังคม ช่วยรักษาสมบัติส่วนรวม

2.1.2 ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม เมื่อเห็นสิ่งที่เป็นอันตราย

ช่วยแก้ตามความสามารถ

2.1.3 ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม รู้จักหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี

2.1.4 มีความซื่อสัตย์

2.2 ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว

2.2.1 เคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ปกครอง

2.2.2 ช่วยเหลือภารกิจตามสมควรและโอกาส

2.2.3 ไม่นำความเดือดร้อนมาให้ ช่วยรักษาเชิฐูชื่อเสียงของครอบครัว

2.3 ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู – อาจารย์

2.3.1 สนใจบทเรียน เคารพเชื่อฟังครู ปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎข้อบังคับของ

โรงเรียน

2.3.2 ช่วยเหลือภารกิจตามควรแก่โอกาส ช่วยเหลืองานโรงเรียนตามความ

สามารถ

2.3.3 ช่วยรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ถนอมของใช้ในโรงเรียนไม่ทำลาย

ทรัพย์สินของโรงเรียน

2.3.4 รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน

2.4 ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อเพื่อน

2.4.1 ช่วยตักเตือนแนะนำเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด ช่วยเหลือเพื่อนตามความถูกต้อง

เหมาะสม

2.4.2 ให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด

2.4.3 ไม่เอาเปรียบและรังแกซึ่งกันและกัน

2.4.4 เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

2.2.3 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

วรวิทย์ วตินสรการ (2522 : 175) กล่าวว่า การขาดความรับผิดชอบเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้หลักสูตร ปี 2521 ซึ่งมีความมุ่งหวังให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ อดทน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความรับผิดชอบจึงมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคม

พิจิตรา พงษ์จินดากร (2525 : 18) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบ 2 ประการ คือ

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2. ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ คือ ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่งานและหน้าที่สังคม หน้าที่อื่น ๆ

ทั้งปฏิบัติต่อตนเอง ต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง ต่อบุคคลทั่วไป และต่อประเทศชาติ มนุษย์ต้องรับผิดชอบ ต่อหน้าที่เหล่านี้ ความรู้สึกรับผิดชอบเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินว่าบุคคลใดบรรลุนิติภาวะมากน้อยเพียงใด

ในด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานนั้น เนื่องจากทุกคนต้องมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ทั้งของตนเองและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในด้านการงานและในส่วนบุคคล ก็ควรจะตั้งใจทำหน้าที่ของตนให้เสร็จตามที่ได้รับมอบหมายมา ไม่ละเลยทอดทิ้งไป ผู้ที่มีความรับผิดชอบในการงานเป็นผู้ที่คอยเอาใจใส่ในการงานของตน คอยหาทางในงานของตนก้าวหน้าและหาทางป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่องเสียหายในการงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ ผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่ย่อมถือว่า งานที่ได้รับมอบหมายเป็นหน้าที่ของตนนั้นสำคัญที่สุด ซึ่งจะละเลยหลีกเลี่ยงไม่ได้ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด และปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ ที่วางไว้ให้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับหน้าที่แต่ละอย่าง ผู้ที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ย่อมถือเป็นข้อเสียหายน่าเศร้าร้ายแรงถ้าตนปฏิบัติในหน้าที่บกพร่องไป ดังนั้น จึงยอมไม่มอบงานให้ผู้อื่นทำแทน เพื่อเห็นแก่ความสะดวกสบายเป็นครั้งคราว

ละออ การุณยะวณิช (2525 : 42) ได้กล่าวว่าผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ย่อมจะรับผลของการกระทำของตนทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย

ชม ภูมิภาค. (2518 : 47) ความรับผิดชอบที่สำคัญอีกด้านหนึ่งก็คือความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม บุคคลจะทำได้ สิ่งใดก็ควรจะคิดถึงเสียก่อนว่า การกระทำของตนจะมีผลกระทบกระเทือนเกิดผลเสียหายต่อคนอื่นเช่นใด ไม่ยึดถือเอาแต่ความพอใจ ความสะดวกสบายของตนฝ่ายเดียว ถ้าทุกคนในสังคมมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สังคมจะมีแต่ความสงบสุข ความเจริญ ความก้าวหน้า ปัญหาสังคมจะลดน้อยลง ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในทุกคน สถาบันสังคมทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว สถานศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2514 : 55 – 57) ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่สำคัญยิ่ง เป็นปัจจัยอันสำคัญที่ช่วยให้สังคมมีระเบียบวินัยและสงบสุข การที่สังคมขาดความระเบียบวินัย อาจกล่าวได้ว่าเกิดจากบุคคลขาดคุณสมบัติหลายประการ คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยัน ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความสม่ำเสมอ การพึ่งตนเอง ฯลฯ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อสังคม จะช่วยให้สังคมมีความสงบสุข เจริญก้าวหน้า ปัญหาสังคมก็จะลดน้อยลง ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความรับผิดชอบ ให้เกิดขึ้นในทุกคน

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง

2.3.1 ความหมายของวินัย

วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2537 : 4; อ้างอิงมาจาก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2535 : 756)

ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ กล่าวว่า วินัย หมายถึง กฎระเบียบ ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ส่วนการมีวินัย หมายถึง การที่บุคคลปฏิบัติตามกฎระเบียบบังคับ ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้ เพื่อให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข (ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ . 2539 : 6 ; อ้างอิงมาจาก ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ . 2539 : 72)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 17) กล่าวว่า ความมีวินัยหมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเอง และปฏิบัติตามระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2538 : 12 – 13) กล่าวว่า วินัยเป็นการบัญญัติของมนุษย์เป็นการจัดตั้งการสมมติ ได้แก่ การจัดระเบียบความเป็นอยู่และการจัดระเบียบสังคมซึ่งแยกเป็นความหมาย 3 อย่าง คือ

1. การจัดระเบียบระบบ ก็เรียกว่า วินัย
2. ตัวระเบียบระบบ ก็เรียกว่า วินัย
3. การฝึกคนให้อยู่ในระบบระเบียบ ก็เรียกว่า วินัย

2.3.2 ประเภทของวินัย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537 : 4 – 5 ; 2540 : 18) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. วินัยภายนอก หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งประพฤติปฏิบัติโดยเกรงกลัวอำนาจหรือการถูกลงโทษ เป็นการปฏิบัติที่บุคคลดังกล่าวไม่มีความเต็มใจตกอยู่ในภาวะจำยอมถูกควบคุม วินัยภายนอกเกิดจากการใช้อำนาจบางอย่างบังคับให้บุคคลปฏิบัติตาม ซึ่งบุคคลอาจจะทำเพียงชั่วขณะเมื่อมีอำนาจนั้นคงอยู่ แต่หากอำนาจบังคับนี้หมดไปวินัยก็จะหมดไปด้วยเช่นกัน และคนส่วนมากเห็นว่าวินัยเกิดจากการดูแลควบคุม
2. วินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับตนขึ้นโดยสมัครใจไม่มีใครบังคับหรือควบคุมจากอำนาจใดๆ และข้อประพฤติปฏิบัตินี้ต้องไม่ขัดกับความสงบสุขของสังคม วินัยในตนเองเกิดจากความสมัครใจของบุคคล ที่ผ่านการเรียนรู้อบรมเลือกสรรไว้เป็นหลักปฏิบัติประจำตน

2.3.3 ความหมายของวินัยในตนเอง

อิงลิช และอิงลิช (English and English. 1958 : 487) ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะการนำตนเอง ควบคุมหรือบังคับตนเองโดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลได้สร้างขึ้นสำหรับตนเองให้เป็นไปตามที่ตั้งใจ

กู๊ด (Good. 1959 : 676) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึงการบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่การบังคับโดยใช้อำนาจภายนอก หากหมายถึงการบังคับโดยใช้อำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้หรือการยอมรับคุณค่าอันใด อันหนึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนได้

วินเซนท์ (Vincent. 1961 : 42 – 43) กล่าวว่าวินัยในตนเอง หมายถึงการที่บุคคลไม่กระทำการใดๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเองในอนาคตหรือการไม่เข้ามา ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของบุคคลอื่น รวมทั้งหมายถึงการที่บุคคลไม่ยอมทำตาม แต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของบุคคลอื่นได้รับการตอบสนอง หรือการกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้นั้นประสบความสำเร็จในอนาคต

ภัทรา นิคมานนท์และคณะ กล่าวว่า วินัยในตนเอง คือ การที่บุคคลสามารถควบคุม

ตนเองทั้งอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ต้องการ แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น พฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าจากภายใน เช่น อุปสรรค หรือความปรารถนา ที่แตกต่างจากเดิมก็ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมที่ตนตั้งใจไว้ รวมไปถึงการรู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคมปฏิบัติตามกฎของสังคม (ภัทรา นิคมานนท์ 2517 : 7 ; กรุณา กิจชัยน์ 2517 : 6 ; วรณวิภา ทองเอก 2517 : 18 และพรพิมล เพ็ญศรีทอง 2515 : 247)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 60) ได้ให้ความหมายว่า วินัยแห่งตน หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือความประพฤติของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่นหรือสิ่งเร้าภายในตนเอง เช่น อุปสรรคหรือความปรารถนาก็ตามก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2537 : 8) ได้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองว่า เป็นความสามารถในการใช้ความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เพื่อควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2537 : 10) วินัยในตนเองเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยการคิดตัดสินใจและเลือกการกระทำตามข้อตกลงด้วยความสมัครใจเพื่อแก้ปัญหาของตนเองและส่วนรวมเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่ร่วมกัน

กฤษณี ภูพัฒน์ (2538 : 7) สรุปว่าการมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตนเห็นว่ามีค่าทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมนั้น เกิดจากความต้องการและความเชื่อหรืออุดมคติของตน โดยไม่ได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอก

เสาวนีย์ ศรีมนตรี (2539 : 50) กล่าวว่า การมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคม โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่นหรือสิ่งเร้าภายในตนเองเป็นอุปสรรค ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคิด ความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างมีเหตุผล และสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนตามที่ตนเห็นว่ามีค่าต่อตนเองและผู้อื่นให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังด้วยความสมัครใจของตนเอง

2.3.4 ความสำคัญของวินัยในตนเอง

ออซูเบล (พรทิพย์ พันทอง . 2534: 28 –29 ; อ้างอิงจาก Arsubel.1963 : 125) กล่าวว่า การปลูกฝังความมีระเบียบวินัยในตนเองซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ดีของสังคมมีความสำคัญดังนี้

- เรียนรู้มาตรฐานการกระทำหรือพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ
- มีวุฒิภาวะทางด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพดี เช่น เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการพึ่งตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเองเป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์ และความอดทนต่อความคับข้องใจได้

- มีมโนธรรมที่ดี มีศีลธรรม
- มีความปลอดภัยทางอารมณ์

สนั่น สุมิตร (2520 : 20 – 21) กล่าวไว้ว่า การฝึกทางวินัยโดยมีจุดประสงค์ให้มีนิสัย

ประจำที่ดี คือ มีความเคารพ มีมารยาทและความประพฤติอันดีงาม มีความเห็นอกเห็นใจ มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน และยังกล่าวต่ออีกว่า ถ้าสามารถตัดสินใจประจำให้ได้ดีได้ ความมั่นคงปลอดภัยและความรุ่งเรืองของชาติก็จะมีปัญหา ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ยังกล่าวถึงคุณค่าของการมีวินัยในตนเองซึ่งพอสรุปได้ดังนี้คือ

- วินัยทำให้ผู้รักษาเป็นคนดีเป็นเครื่องมือป้องกันความเสื่อมเสีย
- วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของคนว่าดีหรือเลว ดีมาก ดีน้อยไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดได้

แม้นยำ เท้ากับการสังเกตวินัยของผู้นั้นว่าเคร่งครัดในวินัยตนเองผู้นั้นเป็นคนดี

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2537 : 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีวินัยในตนเองไว้ว่า เป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบการเคารพสิทธิของผู้อื่น การเอื้อเฟื้อแบ่งปันการรอคอย การแก้ปัญหาส่วนรวม สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง โดยใช้หลักของเหตุผล การคำนึงถึงประโยชน์ของสังคม โดยไม่ต้องมีผู้ใดมาควบคุมบังคับ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของบุคคลและส่วนรวม จึงควรส่งเสริมวินัยในตนเองอย่างถูกต้องตั้งแต่ปฐมวัย

นอกจากนี้ การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองจะช่วยให้มีความสามารถดังต่อไปนี้

1. ด้านสติปัญญา ช่วยให้รู้จักการใช้เหตุผล ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง
2. ด้านสังคม อารมณ์จิตใจ ช่วยให้กล้าคิดและกล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบการ

สิทธิของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อ รู้จักแบ่งปัน และรู้จักการรอคอย

สมาคมการศึกษาเรื่องเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา (Child Study Association of America. 1952 : 132 – 135) เน้นให้เห็นจุดมุ่งหมายของการสร้างวินัยในตนเองว่า เพื่อระบับหรือควบคุมความโกรธ ความรู้สึกต่ำต้อย ความรู้สึกที่ว่าตัวเองมีความผิดอยู่ตลอดเวลาและมีความกลัวต่างๆ เพราะความรู้สึกเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การแสดงหรือขจัดความรู้สึกดังกล่าว จึงเป็นทางหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองได้

นวลศิริ เปาโลหิตย์ และคนอื่นๆ (2515 : 155 – 157) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายนั้น มิใช่การควบคุมพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามพฤติกรรมที่ผู้ใหญ่ต้องการ ความมุ่งหมายที่แท้จริงของวินัย คือ เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการที่จะทำสิ่งดี และเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตนเองมิใช่จากสิ่งแฉดล่อม หรือจากการบังคับของบุคคลใกล้เคียง วินัยที่ดีเป็นลักษณะที่เกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเด็กเองมากกว่าแรงบังคับจากภายนอก และเมื่อใดที่เด็กได้พัฒนาลักษณะดังกล่าวเด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เด็กจะไม่มี ความขัดแย้งในตนเองและพฤติกรรมจะเป็นแบบแผนเดียวกัน ไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลัง

สุชา จันทรโสม (2516 : 190) ได้เสนอแนะวิธีการส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักการบังคับตนเองไว้ว่า บิดามารดา ต้องปฏิบัติดังนี้

1. ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเด็ก

3. วางกฎเกณฑ์ในโอกาสอันเหมาะสม เมื่อเด็กทำผิดควรอธิบายให้เด็กเข้าใจ ถ้าจะลงโทษเด็ก ก็ไม่ควรลงโทษด้วยอารมณ์โกรธ แต่ควรลงโทษเพื่อเป็นการสั่งสอนและให้เด็กเข้าใจด้วยว่า ทำไมเขาจึงถูกลงโทษ การสอนให้เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ต่างๆ และพ่อแม่ต้องคงเส้นคงวา

3. ต้องยินยอมให้เด็กมีอิสระในการพัฒนาตนเองตามสมควร

4. ต้องมีความนับถือในตัวเด็ก และยกย่องชมเชยเด็กบ้างในโอกาสอันสมควร

5. ต้องเข้าใจถึงความสามารถของเด็กและช่วยให้เขาได้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ที่ควรกระทำ

จะเห็นว่าความมีวินัยในตนเองสำหรับเด็ก มีความสำคัญอย่างยิ่งในการฝึกวินัยเพื่อให้เด็กมีวินัยในตนเองนั้น บิดามารดาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นอย่างดี และจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ซึ่งถ้าเด็กมีวินัยในตนเองแล้ว ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเด็กเอง เพราะคุณค่าของการมีวินัยพอสรุปได้คือ

1. วินัยทำให้ผู้รักษาเป็นคนดีขึ้น เป็นเครื่องป้องกันความเสื่อมเสีย
2. วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของคน ใครจะเป็นคนดีหรือคนเลว ดีมากหรือน้อย ไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดได้แม่นยำเท่ากับการสังเกตวินัยของผู้นั้น ผู้ใดเคร่งครัดในวินัยผู้นั้นเป็นคนดี
3. วินัยเป็นเครื่องแสดงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ชาเลียง วูฌินท์ 2522: 84 –85) หลักเกณฑ์ของการกำหนดวินัยที่ดีนั้น ชาร์ล บัวศรี (2506 : 137 – 162) ได้กล่าวว่า
1. ต้องมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการและบุคลิกภาพของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ต้องไม่ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณี กฎหมายบ้านเมือง และข้อบังคับของกระทรวง

ศึกษาธิการ

3. ต้องไม่ก่อให้เกิดความแตกร้างสามัคคี
4. ต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. ต้องเป็นสิ่งที่มุ่งป้องกันมากกว่าแก้ไข
6. ต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และช่วยให้สังคมมีความสงบสุขเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.3.5 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

วินัยเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเด็กเพราะช่วยเติมความปรารถนาของเด็กให้เต็ม รวมทั้งการปรับตัวทางบุคลิกภาพอย่างมีความสุข (Hurlock 1984: 393) เนื่องจากวินัย คือ การแสดงออกซึ่งการแสดงคุณธรรมต่าง ๆ มีหลักปัจจัยสำคัญร่วมกันที่ทำให้เกิดพฤติกรรมด้านวินัยในตนเอง ดังที่นักศึกษาและนักจิตวิทยาได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

โดโรธี วอลเตอร์ บาร์ช (Baruch. 1949 : 4 – 5) สรุปลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองดังนี้ คือ

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความรับผิดชอบ
3. ปฏิบัติตามระเบียบของสังคม

เจอร์รี เอสวิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 289) อ้างถึงการศึกษาของกอฟ (Gough) ซึ่งการศึกษาถึงการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเองพบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. มีความรับผิดชอบมาก
2. มีความวิตกกังวลน้อย
3. มีความอดทน
4. ประพฤติอย่างมีเหตุผล

พฤติกรรมดังนี้

กรุณา กิจยัน (2517 :21) ได้สรุปว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะและ

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกรับผิดชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง
6. มีลักษณะเป็นผู้นำ
7. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
10. มีความอดทน

และพฤติกรรมดังนี้

วิวัฒน์ มูลสถาน (2523 :33) สรุปว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีคุณลักษณะ

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกรับผิดชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง
6. มีลักษณะเป็นผู้นำ
7. มีความซื่อสัตย์จริงใจ
8. มีเหตุผล
9. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
10. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
11. ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
12. มีความอดทน
13. มีความเชื่ออำนาจภายในตน
14. มีลักษณะมุ่งสู่นาคต

วิวัฒน์ อัคราณิชย์ (2523 : 3) ได้สรุปว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกต่างต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ
2. ความรับผิดชอบ
3. ความอดทน
4. ความไม่กังวล
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ความเห็นใจ ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
7. ความตั้งใจ

8. ความรู้สึกกับผิตชอบ

9. ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

ลัตดาวรรณ ณ ระนอง (2525 : 6) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

1. มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง
2. มีความเป็นผู้นำ
3. มีความรับผิดชอบ
4. ตรงต่อเวลา
5. เคารพระเบียบ กฎเกณฑ์ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น
6. มีความซื่อสัตย์ สุจริต
7. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่พลเมืองที่ดี
8. รู้จักเสียสละ
9. มีความอดทน
10. มีความตั้งใจเพียรพยายาม
11. ยอมรับการทำงานของตน

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 :12) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. ความรู้สึกกับผิตชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความอดทน
4. ความเป็นผู้นำ
5. ความซื่อสัตย์

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเอง จะมีความรับผิดชอบ อดทน รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่และกระทำตามหน้าที่พลเมืองที่ดี รู้จักเสียสละ มีความตั้งใจเพียรพยายาม และเป็นผู้มีความซื่อสัตย์

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

โฮเทลลิง (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ .2529 : 38 ; อ้างอิงจาก Hotelling, 1935 , 1936) กล่าวว่า การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล คือ เทคนิคพาราเมตริกที่มุ่งเน้นการทดสอบนัยสำคัญทางปฏิบัติควบคู่กับการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติซึ่งพัฒนาโดย โฮเทลลิง

3.1 ข้อดีของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

บุญชม ศรีสะอาด (2538 : 46) กล่าวถึงข้อดีของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล คือ ช่วยให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตามได้อย่างชัดเจนและแม่นยำยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเที่ยงตรงทั้งภายใน (internal validity) และความเที่ยงตรงภายนอก (external validity) เพราะสามารถศึกษาทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้หลายๆ ตัว ซึ่งสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติของปรากฏการณ์ ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกันระหว่างตัวแปรต่างๆ หลายตัว

3.2 แบบจำลองพื้นฐานของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2529 : 39) กล่าวว่า การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล คือเทคนิคสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งประกอบด้วยตัวแปรตามตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป การวิเคราะห์โดยแนวความคิดเกี่ยวกับการลดมิติของกลุ่มตัวแปรเดิมให้เหลือเพียงความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรที่มีจำนวนน้อยกว่าเดิม หลักการแนวคิดสำคัญ คือ ทั้งกลุ่มตัวแปรอิสระและกลุ่มตัวแปรตามซึ่งถูกนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน ย่อมเกิดสมการเส้นตรงซึ่งเป็นส่วนประกอบซึ่งกันและกัน (linear composites) ตามกำลังสองต่ำสุด ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบเส้นตรงเหล่านี้ (composites) คือ สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ซึ่งใช้สัญลักษณ์ R_c ผลการรวมเชิงเส้นตรงของกลุ่มตัวแปรเดิมทั้งสองชุดนี้ คือ องค์ประกอบคาโนนิคอล (canonical factor) หรือตัวแปรคาโนนิคอล (canonical variate)

โดยทั่วไปอาจเขียนโดยใช้สัญลักษณ์ U_1 และ V_1 สมมติว่า ตัวแปรกลุ่มหนึ่งที่จะนำมาวิเคราะห์คาโนนิคอล ได้แก่ $(X_1, X_2, \dots, X_p)$ และตัวแปรกลุ่มที่สอง ได้แก่ $(Y_1, Y_2, \dots, Y_p)$ ในกรณีนี้ตัวแปรคาโนนิคอลของกลุ่มตัวแปรแรกปรากฏตามสมการดังนี้

$$U_1 = a_1x_1 + a_2x_2 + a_3x_3 + \dots + a_px_p$$

ตัวแปรคาโนนิคอลของกลุ่มตัวแปรทั้งสองปรากฏตามสมการดังนี้

$$V_1 = b_1y_1 + b_2y_2 + b_3y_3 + \dots + b_qy_q$$

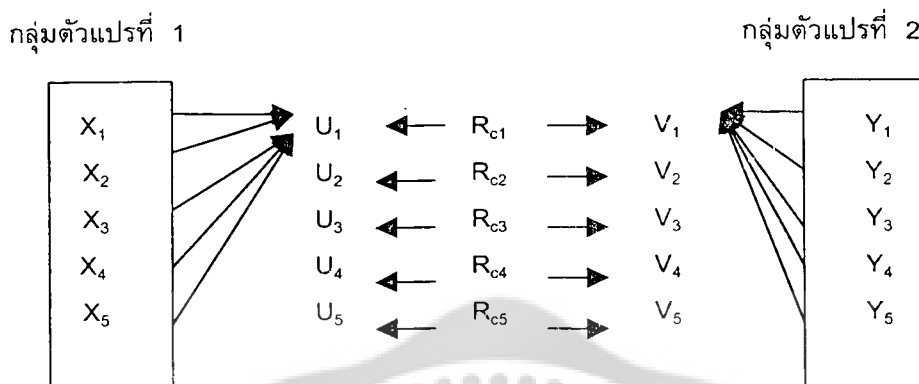
การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน a_1 และ b_1 เป็นไปในลักษณะที่จะทำให้ตัวแปรคาโนนิคอล U_1 มีความสัมพันธ์สูงสุดกับตัวแปรคาโนนิคอล V_1 ฉะนั้นตัวแปรคาโนนิคอลที่ถูกกำหนดขึ้นจากตัวแปรกลุ่มหนึ่ง จึงจะขึ้นอยู่กับธรรมชาติของตัวแปรอีกกลุ่มหนึ่ง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรทั้งสอง กล่าวได้ว่าตัวแปรคาโนนิคอลที่กำหนดขึ้นจากตัวแปรกลุ่มหนึ่ง จะขึ้นอยู่กับธรรมชาติของตัวแปรอีกกลุ่มหนึ่ง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรทั้งสอง กล่าวได้ว่าตัวแปรคาโนนิคอลที่กำหนดขึ้นจากตัวแปรกลุ่มหนึ่ง จะมีขนาดค่าเปลี่ยนแปลงไป ถ้ามีการเพิ่มหรือลดจำนวนตัวแปรในอีกกลุ่มหนึ่ง

สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) มีค่าสูงสุดระหว่าง U_1 และ V_1 คือสหสัมพันธ์คาโนนิคอลตัวแรก R_{c1} อีกนัยหนึ่ง R_{c1} ก็คือ ตัวประมาณค่าของความแปรปรวนที่ร่วมกันระหว่าง U_1 และ V_1 อย่างไรก็ดี R_{c1} ย่อมไม่ใช่ตัวประมาณค่าของความแปรปรวนที่ซับซ้อนระหว่างกลุ่มตัวแปรทั้งสองกลุ่มนั้น กล่าวได้ว่า เมื่อสามารถคำนวณค่า R_{c1} ได้แล้ว สามารถคำนวณค่า R_{c2} , R_{c3} และค่า R_c อื่นๆ ได้ เพราะ R_{c2} คือตัวประมาณค่าของตัวแปรที่ร่วมกันระหว่าง U_2 และ V_2 ในขณะที่ R_{c2} คือตัวประมาณค่าของความแปรปรวนที่ร่วมกันระหว่าง U_3 และ V_3 อย่างไรก็ดี R_{c2} , R_{c3} และค่า R_c อื่นๆย่อมอยู่ภายใต้ฐานคติที่ว่าตัวแปรคาโนนิคอลคู่อื่นๆ ที่ไม่ใช่ตัวแปรคาโนนิคอลคู่แรกจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรคาโนนิคอลที่กล่าวถึงก่อน

ตัวอย่างเช่น ในกรณี R_{c2} ตัวแปรคาโนนิคอล U_2 และ V_2 จะต้องไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรคาโนนิคอล U_1 และ V_1 และในกรณี R_{c3} ตัวแปรคาโนนิคอล U_3 และ V_3 จะต้องไม่มีความสัมพันธ์กับคาโนนิคอลคู่แรก (U_1 และ V_1) และกับตัวแปรคาโนนิคอลคู่ที่สอง (U_2 และ V_2) เป็นต้น ถ้าไม่ได้มีการกำหนดฐานคตินี้ ก็ย่อมเป็นไปได้ที่จะพบค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลไม่จำกัดจำนวนที่มีค่าสูงสุดเท่ากับ สหสัมพันธ์คาโนนิคอลประการแรก แต่เนื่องจากการกำหนดข้อจำกัดดังกล่าว R_{c1} จึงมีค่าสูงกว่า R_{c2} และ R_{c2} จึงมีค่าสูงกว่า R_{c3} ตามลำดับ

ตามปกติ จำนวนของค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลจะสามารถพิจารณาได้จากจำนวนตัวแปรในกลุ่มที่มีขนาดเล็กกว่า กล่าวคือ ถ้าการวิเคราะห์คาโนนิคอลประกอบด้วย กลุ่มตัวแปรอิสระจำนวน 5 ตัว

แปร และกลุ่มตัวแปรตามจำนวน 4 ตัวแปร การวิเคราะห์นี้จะสามารถคำนวณค่า R_c ได้ 4 ค่า และถ้ากลุ่มตัวแปรอิสระและกลุ่มตัวแปรตามมีจำนวนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 5 ตัวแปร การคำนวณย่อมได้ค่าสหสัมพันธ์จำนวน 5 ค่า ดังปรากฏตามแผนภาพคาโนนิคอลใน U_1 และ V_1

ภาพประกอบ 1 ความเกี่ยวข้องระหว่างกลุ่มตัวแปร, ตัวแปรคาโนนิคอล และค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ . 2529 : 39)

3.3 คำศัพท์ที่ควรรู้จักเกี่ยวกับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

ตัวแปรคาโนนิคอล (canonical variate) คือตัวประกอบ (composite variable) ที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปร U เรียกว่าส่วนประกอบของตัวพยากรณ์ (predictor composite) และ V จะเรียกว่าตัวประกอบของตัวเกณฑ์ (criterion composite)

สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (canonical correlation ; R) คือ ปริมาณของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคาโนนิคอล หรือประมาณความสัมพันธ์ระหว่าง predictor composite กับ criterion composite

ค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอล (canonical weight, function coefficient) หมายถึงค่าตัวเลขหรือน้ำหนักของตัวแปรชุด X หรือตัวแปรชุด Y ในที่นี้คือค่า $a_1, \dots, a_p$ และ $b_1, \dots, b_q$ การตีความหมายเหมือน ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าตัวแปร ชุด X หรือ Y มีความสำคัญในการอธิบายตัวแปรคาโนนิคอลเท่าใด เพื่อควบคุมตัวแปรอื่นๆ ในชุดการคำนวณ

3.4 การคำนวณสหสัมพันธ์คาโนนิคอล

ข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์มีลักษณะดังต่อไปนี้

คนที่	ชุดตัวแปรอิสระ	ชุดตัวแปรตาม
	$X_1 \dots X_p$	$Y_1 \dots Y_q$
1	$X_{11} \dots X_{1p}$	$Y_{11} \dots Y_{1q}$
2	$X_{21} \dots X_{2p}$	$Y_{21} \dots Y_{2q}$
.	.	.
.	.	.
.	.	.
N	$X_{n1} \dots X_{np}$	$Y_{n1} \dots Y_{nq}$

(Pedhazur.1997 : 926)

เมื่อ N = จำนวนหน่วยตัวอย่าง
 P = จำนวนตัวแปรอิสระ
 Q = จำนวนตัวแปรตาม

X						Y					
	1	2	.	.	p		1	2	.	.	q
1											
2											
.											
X					R_{xx}						R_{xy}
.											
p											
1											
2											
.											
Y					R_{yx}						R_{yy}
.											
q											

(Pedhazur.1997 : 927)

การคำนวณอาจใช้ข้อมูลในรูปเมตริกของค่าสหสัมพันธ์ คือ R_{xx} เป็นเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ R_{yy} เป็นเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และ R_{xy} และ R_{yx} เป็นเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X และตัวแปร Y

$$R = \begin{bmatrix} R_{xx} & R_{xy} \\ R_{yx} & R_{yy} \end{bmatrix}$$

เมื่อ R แทน ซุปเปอร์เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

R_{xx} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรอิสระ X_p

R_{yy} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรตาม Y_q

R_{xy} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรอิสระ X_p กับชุดของตัวแปรตาม Y_q

R_{yx} แทน ทรานสโพสของ R_{xy}

จากนั้น นำไปหาค่า สหสัมพันธ์คานอนิคอล

$$|R_{yy}^{-1}R_{yx}R_{xx}^{-1}R_{xy} - \lambda I| = 0$$

R_{yy}^{-1} แทน อินเวอร์สเมตริกซ์ R_{yy}

R_{xx}^{-1} แทน อินเวอร์สเมตริกซ์ R_{xx}

I แทน ไอน์สไตน์ เมตริกซ์

λ แทน ไอเกนแวลูหรือความแปรปรวนของสหสัมพันธ์คาโนนิคอลจากสมการดิเทอร์

มิแนนท์จะได้สมการ quadratic คือ

$$a\lambda^2 + b\lambda + c = 0$$

คำนวณหาค่า λ ได้จากสูตร

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

หาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (R_c) โดยการถอดรากที่สองของ λ จากสูตร

$$R_c = \sqrt{\lambda}$$

การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (R_{cj})

การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิคอล โดยจะเป็นการทดสอบ R_{cj} ทุกค่าพร้อมๆ กัน นั่นคือ

$$H_0 : R_{c1} = R_{c2} = \dots = R_{cj} = 0$$

$$H_1 : \text{มี } R_c \text{ อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีค่าไม่เท่ากับ 0}$$

การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิคอล ใช้สูตรดังนี้

$$\chi^2 = -[N - 1 - .5(p + q + 1)] \log_e \Lambda ; df = pq$$

χ^2 แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบไคสแควร์

N แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

p แทน จำนวนตัวแปรอิสระ X

q แทน จำนวนตัวแปรตาม Y

$\log_e$ แทน natural logarithm

Λ แทน Wilks' lambda โดยการคำนวณจากสูตร

$$\Lambda = (1 - R_{c1}^2)(1 - R_{c2}^2) \dots (1 - R_{cj}^2)$$

เมื่อทดสอบแล้วพบว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 สรุปได้ว่า อย่างน้อย $R_{c1} \neq 0$
อันดับต่อมา คำนวณ Λ' ใช้สูตรเดิม โดยตัดเทอม $(1 - R_{ci}^2)$ ออกไปจะได้ว่า

$$\Lambda' = (1 - R_{c2}^2)(1 - R_{c3}^2) \dots (1 - R_{cj}^2) \text{ โดยค่า } df = (p-1)(q-1)$$

หากมี R_c มากกว่า 2 ค่า คำนวณ Λ' ที่ $df = (p-2)(q-2)$ และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติต่อไปจนกระทั่งพบ R_c ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงหยุดทดสอบสมมติฐาน

คำนวณหาค่า β_j ของตัวแปร Y (Pedhazur.1997 : 927 - 933)

$$\beta_j = \frac{1}{\sqrt{v_j' R_{xx}^{-1} v_j}} v_j$$

เมื่อ β_j แทน คำนวณน้ำหนักความสำคัญคานอนิคอลของชุดที่ j (Function j)

j แทน ไอแกนเวกเตอร์ที่ j

j แทน ทรานสโพสของ j

หาค่า j โดยแก้สมการต่อไปนี้

$$|R_{xx}^{-1} R_{xx} R_{xx}^{-1} R_{xx} - \lambda I| = 0$$

คำนวณหาค่า β_j ของตัวแปร X (Pedhazur.1997 : 927)

ได้จากสมการดิเทอร์มิแนนท์

$$A = R_{xx} R_{xy} B D^{-1/2}$$

เมื่อ A แทน เมตริกซ์ของน้ำหนักความสำคัญคานอนิคอลของตัวแปร X

ในแต่ละชุด

B แทน เมตริกซ์ของน้ำหนักความสำคัญคานอนิคอลของตัวแปร Y

$D^{-1/2}$ แทน diagonal matrix ที่มีสมาชิกเป็นส่วนกลับของรากที่สองของ λ

R_{xx} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ X

R_{xy} แทน เมตริกซ์ของสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ X กับตัวแปรตาม Y

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์และตัวแปรที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์

4.1 งานวิจัยต่างประเทศ

โวลเกอร์ (วรณี รักธรรม . 2515 : 14 ; อ้างอิงจาก Vocler. n.d.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอิทธิพลที่ได้รับมาจากการฝึกฝนวัยเด็กและเกี่ยวกับตัวมารดาที่จะฝึกให้เด็กรับผิดชอบ ซึ่งเน้นความรับผิดชอบต่อเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่กระทำด้วยความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ และประพฤติอยู่ในกฎของศีลธรรมหลักธรรม

เซีย และเลวิน (Sears and Lavin. 1957) ได้สัมภาษณ์พ่อแม่ของเด็กอนุบาล 379 คน เกี่ยวกับการฝึกอบรมเด็กพบว่า การให้ความรักและการยอมรับลูกในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัว และการฝึกวินัยโดยใช้เหตุผล นั่นคือ การให้ความรัก ความอบอุ่น รวมทั้งการฝึกวินัยแก่เด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กทำตามที่พ่อแม่ต้องการ จะช่วยให้เด็กพัฒนาการทางด้านความรู้สึกผิดชอบสูง

เออร์บาซ (Urbach . 1996 : 886) ได้ศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กเกรด 6 โดยใช้เรื่องตรงกับสถานการณ์ด้านความเอื้อเฟื้อและความซื่อสัตย์ของโคลเบอร์ก 8 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กเกรด 4 และเกรด 6 เมื่อพิจารณาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม กับสถานการณ์ในเรื่องพบว่า เด็กใช้เหตุผลจริยธรรมขั้นที่ 1 แก้ปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์ และขั้นที่ 4 ในการแก้ปัญหาเรื่องความเอื้อเฟื้อ เด็กชายให้เหตุผลมากกว่าเด็กหญิง เด็กหญิงใช้เหตุผลขั้นที่ 3 มากกว่าเด็กชาย แสดงให้เห็นว่าเด็กหญิงและเด็กชายใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน

บลู (Bull . 1969 : 238) ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กเล็กและวัยรุ่น ตัวแปรที่ศึกษา คือ อายุ เพศ ระดับสติปัญญา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และศาสนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุ 7,9,11,13,15 และ 17 ปี จำนวน 60 คน เป็นชาย 30 คน เป็นหญิง 30 คน จากโรงเรียนที่อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอังกฤษ โดยใช้แบบทดสอบวัด จริยธรรมที่ครอบคลุมด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ คุณค่าของชีวิต การแลกเปลี่ยน การคดโกง การขโมย การพูดเท็จ ผลการวิจัยพบว่าระดับสติปัญญา เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซิสเตอร์ (Sister. 1960 : 3569) ได้ทำการศึกษาค่านิยมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมแคทอลิกเจ็ดแห่งที่มีภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,390 คน โดยเลือกศึกษาค่านิยม 7 ชนิดด้วยกัน คือความเชื่อในพระเจ้า การเชื่อถือในเกียรติยศของบุคคล ประชาธิปไตย เสรีภาพ บุรณการ ความรับผิดชอบ การแต่งงาน ครอบครัว การหย่าร้าง และเวลาว่าง การนัดพบ การแต่งกาย สถานที่ ผลการศึกษาปรากฏว่า บิดามารดาและบุตรที่อยู่ในสังคมระดับต่ำ มีค่านิยมทางความเชื่อถือในพระเจ้า และการเชื่อถือในเกียรติยศของแต่ละบุคคลสูงกว่าบิดามารดา และบุตรของบุคคลที่อยู่ในสังคมระดับสูง ในขณะที่เดียวกันบิดามารดาและบุตรที่อยู่ในสังคมระดับสูงกับบุตรของบุคคลในสังคมระดับกลาง มีค่านิยม ประชาธิปไตย เสรีภาพ บุรณการ ความรับผิดชอบ การแต่งงาน ครอบครัว การหย่าร้าง และเวลาว่าง การนัดพบ การแต่งงาน สถานที่ที่สูงกว่าบิดามารดาในสังคมระดับกลางกับบุตรในสังคมระดับต่ำ จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมมีอิทธิพลต่อค่านิยมของบุคคล

เอลเลียต (Elliot. 1970 : 4304) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมของบุคคลทั้งห้ากลุ่ม เกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ ต่อไปนี้ คือ ค่านิยมทางด้านศาสนา ทางด้านจริยธรรม ทางสังคม ทางการศึกษา ทางอนุรักษนิยม ทางเศรษฐกิจ ทางการปกครอง และปรัชญาในการเลือกอาชีพ โดยใช้ “ Roscoe 's Polyphasic Values Inventory ” กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาธุรกิจ จำนวน 316 คน นักศึกษาบริหารธุรกิจ จำนวน 353 คน นักสังคมศาสตร์ จำนวน 291 คน ครูสอนธุรกิจ จำนวน 594 คน นักธุรกิจ จำนวน 479 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มบุคคลเหล่านี้มีค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างนักศึกษาธุรกิจ ในกรณีเปรียบเทียบเป็นกลุ่มพบว่า นักศึกษาธุรกิจมีค่านิยมแตกต่างกับนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

★ เคย์ (Key . 1975) และ โคลเบอร์เกอร์ (Kohlerg. 1964) อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจนึก 2520 : 180) ได้แสดงให้เห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีส่วนกำหนดจริยธรรมของเด็ก

★ มิลเลอร์ (Miller. 1961 : 386) กล่าวถึงการค้นพบของราธแมน เกี่ยวกับคุณธรรม แบ่งตามระดับความเป็นอยู่ของผู้ปกครอง ซึ่งให้เห็นว่าเด็กชายเด็กหญิงที่อยู่ในสังคมที่แตกต่างกันมีคุณธรรมในด้านต่างๆไม่เหมือนกัน (uncollected) .

4.1 งานวิจัยในประเทศ

อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม (2523 : 50) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลและแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์

ทางบวกกับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์ทางลบกับความซื่อสัตย์

วิวัฒน์ อัคราณิษฐ์ (2523 : 50) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ในตนเองกับความซื่อสัตย์ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดพบว่า วินัยในตนเองและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ .05 และเด็กที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมธี โพธิ์พจน์ (2523: 74) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มตัวอย่างต่างระดับชั้นเรียนกัน มีความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมาน ซาลีเครือ (2523 : 61) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเชิงสังคมกับความซื่อสัตย์ โดยศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่านิยมเชิงสังคม และความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

กฤตดิษฐ์ นิมทองคำ (2542 : 106 -107) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน เซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 369 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง อาชีพอื่นๆ ของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางด้านลบ กับความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง อาชีพค้าขายของผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พงษ์เทพ มั่นตรง (2526 : 72) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ อาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย อาชีพเกษตรกรรมและผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง การมีสัจจะ และการประหยัด อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และจากการวิเคราะห์ เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ผลปรากฏว่า ในด้านการมีสัจจะ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีบทบาท ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีสัจจะมากกว่าอาชีพอื่นๆ และผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีสัจจะมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ

วีระพงษ์ วงษ์วีระจันทร์ (2533 , 76 – 79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมทาง จริยธรรมของเจ้าพนักงานเกษตรระดับตำบล จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเจ้าพนักงานการเกษตรระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมอื่นเนื่องมาจากความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม โดยศึกษาจากประชากร คือเจ้าพนักงานทั้งหมด 170 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยพบว่า เจ้าพนักงานเกษตรระดับตำบล

- อายุ ระหว่าง 36 – 40 ปี เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น
- สถานภาพสมรส สมรสแล้ว เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าในกลุ่ม

สถานภาพอื่น

- ระดับการศึกษาระดับ ป.ว.ช. มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าระดับปริญญาตรี และ ป.ว.ส.
- รายได้ของครอบครัว ผู้ที่มีรายได้ในระดับ 120,001 – 1,600,000 บาทต่อปี มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่ารายได้อื่นๆ
- ภูมิลำเนาเดิม ผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเมือง มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในชนบท

วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ (2527 : 35) ได้ศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทย และศึกษาสาเหตุและผลของพฤติกรรมซึ่งแสดงความซื่อสัตย์โดยใช้วิธีการศึกษา 2 วิธี คือ การศึกษาภาคสนาม และการทดลองในห้องปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล และนิสิตทั้งชายและหญิงในกรุงเทพมหานคร ผู้ที่มีอายุระหว่าง 11 ถึง 25 ปี จำนวน 1,400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้กำลังศึกษาในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมหาวิทยาลัยปีที่ 2 จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยทางจริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกันมาก

สบโชค พูนนวม (2522 : 46) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรู้สึกรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างที่ระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความรู้สึกรับผิดชอบและความซื่อสัตย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ความซื่อสัตย์และความรู้สึกรับผิดชอบยังมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อรพินท์ นาคประดิษฐ์ (2518 : 37) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปกับความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทนและความรู้จักกาลเทศะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่า

1. ความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความอดทนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับระดับ .01
3. ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้จักกาลเทศะ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลัดดา คำแก้ว (2528 : 120 –123) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนคติเกี่ยวกับตนกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จากนักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่ในเมือง และมีถิ่นที่อยู่ในชนบท รวมจำนวน 630 คน ผลการวิจัยพบว่า มโนคติเกี่ยวกับความซื่อสัตย์โดยส่วนรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน และยังพบว่า นักเรียนหญิงมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิตรา เมฆะ (2529 : 27) ศึกษาพบว่า ความรักใคร่ปรองดองกันระหว่างบิดา มารดา เป็นสิ่งสำคัญมากต่อชีวิตครอบครัว เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์เป็นเด็กที่ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กจะมีสุขภาพจิตดีและกล้าเผชิญปัญหาไม่หลบหนีปัญหา มีความกล้าที่จะแสดงออกและมั่นใจในความสามารถของตน

แจ่มจันทร์ เกียรติคุณ (2531 : 26 -27) วิจัยพบว่า บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูก คือ การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ตั้งแต่แรกเกิด ช่วยให้ลูกเติบโตทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอย่างดีที่สุด จัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ครอบครัวจะทำหน้าที่ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับบรรยากาศของการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัว และความประพฤติของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เหล่านี้รวมกันเป็นบรรยากาศของครอบครัว ซึ่งหมายถึง วิธีการปฏิบัติที่พ่อแม่แสดงออกต่อลูกนั่นเอง

สมาน กำเนิด (2520 : 36 - 37) พบว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันนั้น จะทำให้เด็กมีการปรับตัวต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะปรับตัวดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขันจะปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยิ่งไปกว่านั้น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กหญิงมีการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เคลือม บุญย์แก้ว (สมาน ซาลีเครือ. 2523 : 15 ; อ้างอิงจาก เคลือม บุญย์แก้ว .2515 : 142 - 146) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมของนักเรียนฝึกหัดครู และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 150 คน ทำการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมเกี่ยวกับการเงินของระบบอาวุโส อาชีพรับราชการ มนุษย์สัมพันธ์ ความยุติธรรม การใช้ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความซื่อสัตย์ ความรักในชีวิตครอบครัว ความเชื่อทางวิทยาศาสตร์ ความกตัญญู และการแต่งกาย ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มให้อันดับค่านิยมใกล้เคียงกัน คือ การจัดค่านิยมด้านความรักในชีวิตครอบครัวเป็นอันดับแรก รองลงไปก็คือ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และการบริการสังคม ส่วนอันดับสุดท้ายเป็นค่านิยมอาวุโส

วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 62 - 64) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร 10 ลักษณะ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความอดทน ความยุติธรรม ความอดสาหะ การประหยัดและการออมทรัพย์ และการเคารพอาวุโส กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิตรวม 6 โรง จำนวน 445 คน เป็นชาย 206 คน หญิง 239 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทาง จริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. อาชีพของบิดามารดา มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนเขตกรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520 : 5 – 9) ได้ศึกษาเป็นโครงการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย กับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ที่มีอายุตั้งแต่ 11 – 15 ปีจำนวนประมาณ 1,400 คน โดยศึกษาทั้งภาคสนาม และในห้องปฏิบัติการ เพื่อศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทยประเภทต่างๆ รวมทั้งสาเหตุและผลของพฤติกรรม ซึ่งแสดงถึงความซื่อสัตย์ มุ่งพิจารณาที่ลักษณะของสถานการณ์ย่อย และลักษณะทางจริยธรรมต่างๆ ที่จะส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมของบุคคล พบผลที่พอสรุปได้ว่า ผู้ที่มาจากครอบครัวฐานะยากจนจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมช้ากว่ากลุ่มอื่นในช่วงวัยรุ่นตอนต้น แต่จะก้าวทันเมื่อถึงวัยรุ่นตอนปลาย หรือเมื่อเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา การอบรมเลี้ยงดูมีส่วนเกี่ยวข้องกับจริยธรรมของบุคคลเป็นอย่างมาก สำหรับสถานการณ์ เช่น การดทรงรางวัล และการมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความดีนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวของเขาเองเป็นอย่างมาก คือในสภาวะที่ดทรงรางวัลทันที และไม่มีตัวแบบวัยรุ่นจำนวนเกินครึ่งที่โกงคะแนน ส่วนผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ ไม่สู้จะยอมรับอิทธิพลของตัวแบบมากนัก ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองทำให้วัยรุ่นมีความซื่อสัตย์ตามอย่างตนได้มากกว่า ส่วนตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่น บางครั้งก็ไร้ประสิทธิภาพในการชักจูงโดยสิ้นเชิง

สุเชษฐ์ มาเหม (2519 : 56) ศึกษา นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ที่มีอายุระหว่าง 12 – 17 ปี ของโรงเรียนปทุมคงคา และโรงเรียนวัดธาตุทอง จำนวน 300 คน ผลจากการศึกษาที่มีความโน้มเอียงว่าบุคคลที่มีระดับจริยธรรมต่ำ จะมีพฤติกรรมโกงมากกว่าผู้ที่มีระดับจริยธรรมสูง บุคคลที่มีความวิตกกังวลต่ำ จะโกงน้อยกว่าผู้ที่วิตกกังวลสูง เมื่อเปรียบเทียบทั้งสองลักษณะก็พบว่าผู้ที่มีจริยธรรมสูง วิตกกังวลต่ำ จะโกงน้อยกว่าผู้ที่มีจริยธรรมสูง วิตกกังวลสูง ส่วนผู้ที่มีระดับจริยธรรมต่ำ แต่วิตกกังวลสูงจะโกงมากที่สุด สรุปได้ว่าลักษณะของบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมโกงอย่างชัดเจน

อุทัย เกสร (2528 : 78) ได้ทำการศึกษา คุณธรรม 4 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงต่างมีทัศนคติและเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน และพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีทัศนคติและเหตุผลเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับคุณธรรม 4 ประการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อทัศนคติทางด้านคุณธรรมของนักเรียน

สุริยงค์ อัยรักษ์ (2517 : 76) ศึกษาความซื่อตรงต่อหน้าที่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุล ยะลา นราธิวาส และในกรุงเทพฯ เป็นนักเรียนไทยพุทธ 120 คน และไทยอิสลาม 120 คน ไม่พบว่าทั้งสองกลุ่มนี้จะแตกต่างกันในด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศแล้ว หญิงมีความซื่อตรงต่อหน้าที่มากกว่าชาย

นราธร ศรประสิทธิ์ (2530 : 62 – 63) ที่ศึกษาปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น จำนวน 400 คน พบว่าเด็กมีความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกันจะมีความเครียดต่างกันคือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีจะก่อให้เกิดปัญหาความเครียดแก่เด็กเป็นอย่างมาก โดยเมื่อเด็กเกิดความเครียดก็จะแสดงพฤติกรรมที่มีปัญหาออกมาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสมัย วิบูลย์ศักดิ์ (2510 : 76 – 77) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างเด็กที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดกฎหมาย ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่กระทำผิดกฎหมายรู้สึกว่าได้ได้รับความรักไม่เท่าเทียมกับพี่น้อง และบิดาให้ความสนใจน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด บรรยายากในครอบครัวของเด็กที่กระทำผิดจะเคร่งเครียด บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันมากกว่าครอบครัวของเด็กที่ไม่กระทำผิด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กมา โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ นาวาลย์ กัมพลศิริ

(2524 : 85) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางครอบครัวของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น พบว่า ผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นที่เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลสมเด็จพระยามหิสาเหตุจากสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาห่างเหินกันมาก มีการทะเลาะวิวาทเป็นประจำ หรือบิดามารดาแยกกันอยู่ แสดงถึงว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสำคัญต่อสาเหตุที่เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาถึงขั้นต้องเข้ารับการรักษายา และถ้าปัญหาสัมพันธภาพในครอบครัวมีความรุนแรงมากขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะยิ่งรุนแรงตามไปด้วย จากการศึกษาของปิยะฉัตร เนนเลิศ (2524 : 55) ที่ศึกษาปัญหาทางสังคมของผู้ที่พยายามกระทำอัตวินิบาตกรรม พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 30 เกิดความรู้สึกว่าครอบครัวไม่มีความสุข ร้อยละ 32 รู้สึกว่าครอบครัวมีความสุขน้อย ส่วนด้านความสนิทสนมพบว่า คนเหล่านี้ไม่มีความสนิทสนมกันแลระหว่างญาติพี่น้อง

อรุณศรี อนันตศิริชัย (2513 : 26 – 27) ที่ศึกษาภูมิหลังทางครอบครัวของเด็กที่ไม่มีปัญหาในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 100 คน ในกรุงเทพฯ โดยสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับครอบครัว และครูเป็นผู้ประเมินความมีปัญหาของนักเรียนทางด้านการเรียน พฤติกรรมก้าวร้าว การฝ่าฝืนระเบียบ และการทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ผลปรากฏว่า 30 % ของเด็กที่มีปัญหา มักเป็นเด็กที่บิดามารดาแยกกัน หรือถึงแก่กรรม ในขณะที่นักเรียนที่ไม่มีปัญหาอยู่ในครอบครัวแตกแยกเพียง 16 % และขณะที่ตอบคำถาม เด็กที่มีปัญหาอาศัยอยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ถึง 38 % แต่เด็กที่ไม่มีปัญหาอาศัยอยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์เพียง 20 % เท่านั้น เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา บิดากับบุตรและมารดากับบุตรที่ไม่ดี

เสี้ยว อินภิรมย์ (เสี้ยว อินภิรมย์ 2505 : 35) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 โรงเรียน และได้สรุปผลการวิจัยว่า ปัญหาทางวินัยที่สำคัญๆ ได้แก่ การพูดปด การหนีโรงเรียน ไม่สนใจเรียน การคัดลอก การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การก้าวร้าว การสูบบุหรี่ และยังพบว่าปัญหาที่ควบคุมยากที่สุดในโรงเรียนรัฐบาลชายได้แก่ การหนีโรงเรียน การพูดปด การลักขโมย การทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนรัฐบาลหญิง ได้แก่ การคัดลอก ไม่สนใจเรียน หนีโรงเรียน การลักขโมยตามลำดับ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ ในประเทศและต่างประเทศ ดังกล่าวสรุปได้ว่า มีตัวแปรด้าน เพศ สถานะทางเศรษฐกิจ การศึกษาของผู้ปกครอง การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ความรับผิดชอบ การอบรมเลี้ยงดู และความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ โดยจากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวจะใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่างๆ อันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แบบปล่อยปละละเลย แบบประชาธิปไตย และแบ่งความซื่อสัตย์ออกเป็น 2 แบบ คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร มากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้มีในตัวนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน ต่อสังคม และประเทศชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ
4. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 มีจำนวน 43 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 5,254 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ที่สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 กลุ่มเจ้าพระยา ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 403 คน ประกอบด้วยขนาดโรงเรียน 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งเลือกวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของยามานะ (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 253 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน ± 5 เปอร์เซ็นต์ โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนและห้องเรียนออกตามขนาดโรงเรียนโดยยึดเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียน 0 - 400 คน ขนาดกลางมีนักเรียน 401-800 คน ขนาดใหญ่มีนักเรียน 801 คนขึ้นไปจากการสำรวจโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา พบว่ามีจำนวนโรงเรียนและห้องเรียนตามขนาดโรงเรียนปรากฏดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ 23 โรงเรียน มีห้องเรียนจำนวน 101 ห้อง โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 15 โรงเรียน มีห้องเรียนจำนวน 32 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 5 โรงเรียน มีห้องเรียนจำนวน 7 ห้องเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียนในแต่ละขนาดโรงเรียนมา 7% ได้จำนวนห้องเรียนในแต่ละขนาดโรงเรียนตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)
ใหญ่	สามเสนนอก	117(3)
	พระราม ๙ กาญจนภิเษก	70(2)
	วิชากร	35(1)
	วัดดอกไม้	41(1)
	รุ่งเรืองอุปถัมภ์	42(1)
กลาง	วัดคลองภูมิ	35(1)
	วัดสะพาน	37(1)
เล็ก	วัดยานนาวา	26(1)
	รวม	403(11)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

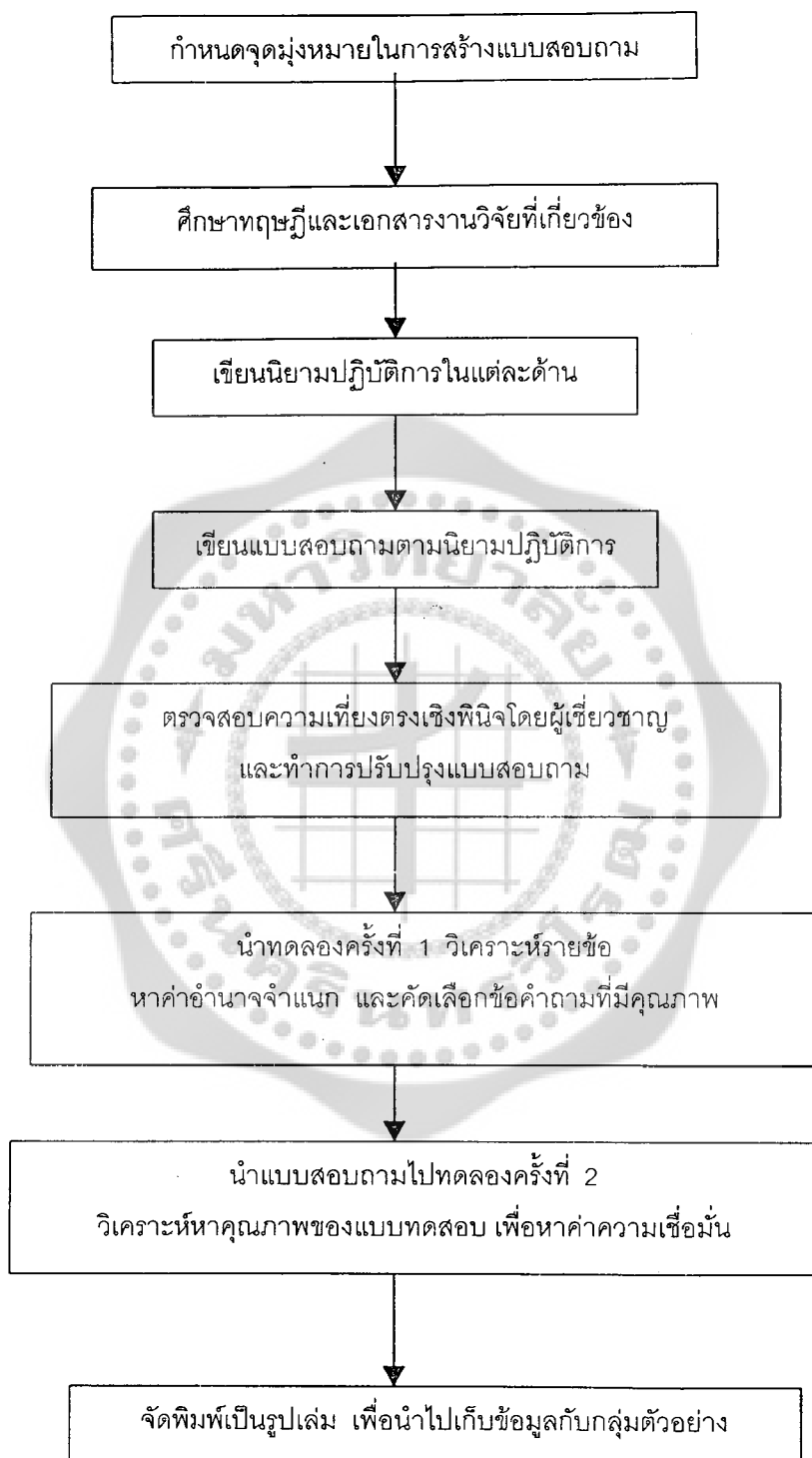
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 ระดับ มีลักษณะเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วัดด้านความรับผิดชอบ	จำนวน 20 ข้อ
ตอนที่ 2 วัดด้านความมีวินัยในตนเอง	จำนวน 20 ข้อ
ตอนที่ 3 วัดด้านการอบรมเลี้ยงดูในด้านต่อไปนี้	
- การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	จำนวน 20 ข้อ
- การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	จำนวน 20 ข้อ
- การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	จำนวน 20 ข้อ
ตอนที่ 4 วัดด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	จำนวน 20 ข้อ
ตอนที่ 5 วัดด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	จำนวน 20 ข้อ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 ระดับ ในด้านวัดความรับผิดชอบ วัดความมีวินัยในตนเอง วัดความซื่อสัตย์ต่อตนเองและวัดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

แบบสอบถามทั้งหมดมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

ภาพประกอบ 2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า

การดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามภาพประกอบ 2 ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม

เพื่อสร้างแบบสอบถามในด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ซึ่งแต่ละด้านมีจำนวนข้อความที่นำไปเก็บข้อมูลจำนวนด้านละ 20 ข้อความ

2. ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างข้อความ จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง

2.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น

3. เขียนนิยามปฏิบัติการจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น

4. สร้างแบบสอบถามด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นตามนิยามปฏิบัติการ โดยแต่ละด้านเขียนข้อความไว้ด้านละ 40 ข้อ และมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 ระดับ จากนั้นนำไปตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาการศึกษาจำนวน 2 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมทางภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามที่นิยามไว้ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาที่ใช้ให้ถูกต้องตามนิยามที่กำหนดไว้โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ด้านความรับผิดชอบ เดิมมี 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.4 – 1.00 คัดเลือกมา 33 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00

4.2 ด้านความมีวินัยในตนเอง เดิมมี 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.4 – 1.0 คัดเลือกมา 33 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00

4.3 ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เดิมมี 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.2 – 1.00 คัดเลือกมา 30 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00

4.4 ด้านซื่อสัตย์ต่อตนเอง เดิมมี 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.4 – 1.00 คัดเลือกมา 30 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00

5. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกจากข้อ 4 ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกข้อความที่อยู่ในเกณฑ์และผ่านการปรับปรุงแก้ไขภาษาแล้ว ไปทดลองครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ จำนวน 130 คน และ นักเรียนโรงเรียนวัดบึงบัว จำนวน 97 คน รวมทั้งสิ้น 227 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนน และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยวิธีการทดสอบ t – test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จากนั้นคัดเลือกข้อความที่มีค่า t สูง โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 ด้านความรับผิดชอบ เดิมมี 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 0.461 – 6.410 คัดเลือกมา 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 2.642 – 6.410

5.2 ด้านความมีวินัยในตนเอง เดิมมี 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 0.966 – 4.734 คัดเลือกมา 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 2.071 – 4.734

5.3 ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เดิมมี 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 0.268 – 6.076 คัดเลือกมา 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 3.384 – 6.076

5.4 ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น เดิมมี 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 1.014 – 9.055 คัดเลือกมา 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 5.181 – 9.055

6. นำแบบทดสอบทั้งหมด ที่ได้จากข้อ 6 ไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระราชราษฎร์บำเพ็ญ จำนวน 130 คน และนักเรียนโรงเรียนวัดบึงบัว จำนวน 112 คน รวมทั้งสิ้น 242 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

7.1 ด้านความรับผิดชอบ มีค่าความเชื่อมั่น 0.7880

7.2 ด้านความมีวินัยในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น 0.7610

7.3 ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น 0.7511

7.4 ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่าความเชื่อมั่น 0.8922

7. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 7 มาจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

ส่วนแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ มะลิ อุดมภาพ (2538) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยได้นิยามปฏิบัติการด้านการอบรมเลี้ยงดูสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการด้านการอบรมเลี้ยงดูของมะลิ อุดมภาพ จึงได้นำแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวมาทำการพัฒนา โดยก่อนนำมาพัฒนา แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของมะลิ อุดมภาพ มีค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.37 ถึง 6.91 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8555

2. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.74 ถึง 9.98 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9361

3. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.18 ถึง 9.90 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9250

วิธีการพัฒนาแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู มีดังนี้

1. ทำการปรับระดับมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากชนิด 5 ระดับ เป็นชนิด 4 ระดับ โดยมีข้อคำถามคงเดิม คือ 30 ข้อ

2. นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระราชราษฎร์บำเพ็ญ จำนวน 130 คน และโรงเรียนวัดบึงบัว จำนวน 97 คน รวมทั้งสิ้น 227 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนน และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยวิธีการทดสอบ t – test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า t สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เดิมมี 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.052 - 8.806 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก 5.499 - 8.806

2.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เดิมมี 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.682 - 9.823 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก 4.678 - 9.823

2.3 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เดิมมี 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.583 - 9.969 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก 4.740 - 9.696

3. นำแบบสอบถามไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระราชราษฎร์บำรุง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 130 คน และโรงเรียนวัดบึงบัว สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 112 คน รวมทั้งสิ้น 242 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค Cronbach ซึ่งได้ผลดังนี้

3.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8653

3.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8521

3.3 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8291

4. จัดแบบสอบถามเป็นรูปเล่ม เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1,2,4,5 เป็นแบบสอบถามด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ดังตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

แบบสอบถาม	ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
			เป็น ประจำ	บ่อยๆ	บางครั้ง	ไม่เคย
ความรับผิดชอบ	0	ข้าพเจ้ามาโรงเรียนทันเวลา				
	00	ข้าพเจ้าส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามเวลา				
	000	ข้าพเจ้ายึดหลัก "เมื่อทำผิดก็ต้องยอมรับผิด"				
ความมีวินัยในตนเอง	0	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย				
	00	ข้าพเจ้าจะฝากเพื่อนในแถวซื้อของถ้ามีการต่อคิวยาว				
	000	เมื่อคุณครูปล่อยข้าพเจ้าจะแอบทานขนมในห้องเรียน				
ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	0	ในขณะที่สอบถ้าทำข้อสอบไม่ได้ เมื่อมีโอกาส				
	00	ข้าพเจ้าจะแอบเปิดหนังสือดู เมื่อข้าพเจ้าเจอเงินตกอยู่แล้วไม่มีใครเห็น ข้าพเจ้ามักจะเก็บไว้กับตัวเอง				

แบบสอบถาม	ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
			เป็นประจำ	บ่อยๆ	บางครั้ง	ไม่เคย
ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	0	ถ้าแม่ค้าทอนเงินเกินมาให้ ข้าพเจ้าจะเอาเงินไปคืนให้แม่ค้าเสมอ				
	00	ถ้าข้าพเจ้าบอกกับเพื่อนว่า จะนำขนมมาให้ในวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็นำมา				

วิธีการตรวจให้คะแนน

1. ข้อความทางบวกมีการให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	เป็นประจำ ให้ 3 คะแนน
	บ่อยๆ ให้ 2 คะแนน
	บางครั้ง ให้ 1 คะแนน
	ไม่เคย ให้ 0 คะแนน

2. ข้อความทางลบมีการให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	เป็นประจำ ให้ 0 คะแนน
	บ่อยๆ ให้ 1 คะแนน
	บางครั้ง ให้ 2 คะแนน
	ไม่เคย ให้ 3 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 2.50 แปลว่า นักเรียนมีลักษณะสิ่งที่ดีในระดับสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1.50 – 2.49 แปลว่า นักเรียนมีลักษณะสิ่งที่ดีในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 – 1.49 แปลว่า นักเรียนมีลักษณะสิ่งที่ดีในระดับค่อนข้างน้อย

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แปลว่า นักเรียนมีลักษณะสิ่งที่ดีในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาและนำมาใช้ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยแบบสอบถามนี้จะมีลักษณะเป็นสถานการณ์ที่ได้นำข้อคำถามของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละรูปแบบไว้ในข้อเดียวกัน โดยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ดังตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อคำถาม แล้วตอบคำถามทุกตัวเลือกในแต่ละข้อคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
0 เวลานักเรียนทำการบ้านผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร				
ก. ไม่สนใจว่าทำการบ้านหรือไม่				
ข. ไม่ให้ไปไหนจนกว่าจะทำการบ้านเสร็จ				
ค. ชักถามว่าทำการบ้านได้หรือไม่				
00 ในระหว่างที่นักเรียนกำลังศึกษาเล่าเรียน ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร				
ก. บังคับให้อ่านหนังสือเป็นประจำ				
ข. ไม่เคยถามเรื่องการเรียนเลย				
ค. พุดคุยถึงปัญหาการเรียนว่าเป็นอย่างไร				

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

“มากที่สุด” ให้ 4 คะแนน

“มาก” ให้ 3 คะแนน

“น้อย” ให้ 2 คะแนน

“น้อยที่สุด” ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 แปลว่า มีการอบรมเลี้ยงดูด้านที่วัดในระดับมาก

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 2.50 – 3.49 แปลว่า มีการอบรมเลี้ยงดูด้านที่วัดในระดับค่อนข้างมาก

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1.50 – 2.49 แปลว่า มีการอบรมเลี้ยงดูด้านที่วัดในระดับค่อนข้างน้อย

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แปลว่า มีการอบรมเลี้ยงดูด้านที่วัดในระดับน้อย

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัยทั้ง 5 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขอความกรุณาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ติดต่อสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตให้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนนัดหมาย วัน เวลา ที่จะนำแบบสอบถามไปทดสอบ
4. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะสอบในแต่ละครั้ง
5. วางแผนดำเนินการสอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเอง โดยอธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจและทราบถึงจุดมุ่งหมายในการสอบ และอธิบายคำชี้แจงในการทำแบบทดสอบแต่ละฉบับอย่างชัดเจนและขอความร่วมมือในการสอบเพื่อให้ได้ผลตรงตามความจริง
6. ทำการทดสอบเพื่อเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2 - 22 พฤศจิกายน 2545
7. นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาหาค่าสถิติและทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามปัจจัยบางประการแต่ละฉบับตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ตั้งไว้
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง กับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
4. หาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation) ระหว่างชุดตัวแปรอิสระของปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดของตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และใช้สถิติทดสอบความมีนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิกอล
5. หาค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิกอล (Canonical Weight) ระหว่างชุดตัวแปรอิสระของปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดของตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคูณภาพของเครื่องมือ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงพีนิจ โดยการพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248 - 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้

วิธีการทดสอบ t-test แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation coefficient) โดย

ใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson product – moment cofficient correlation) (ล้วน สายยศ
อังคณา สายยศ. 2540 : 173)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนน X,Y

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X และ Y คูณกันแต่ละคู่

N แทน จำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา

3.2 หาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลโดยมีขั้นตอนดังนี้ (Pedhazur , 1997 : 927 - 933)

3.2.1 กำหนดส่วนย่อยของเมตริกซ์ X กับ Y ให้อยู่ในรูปของซูปเปอร์เมตริกซ์ ดังนี้

$$R = \begin{bmatrix} R_{xx} & R_{xy} \\ R_{yx} & R_{yy} \end{bmatrix}$$

เมื่อ R แทน ซูปเปอร์เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

R_{xx} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรอิสระ X_p

R_{yy} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรตาม Y_q

R_{xy} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรอิสระ X_p กับชุดของตัวแปรตาม Y_q

R_{yx} แทน ทรานสโพสของ R_{xy}

จากนั้นนำไปหาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล

$$|R_{yy}^{-1} R_{yx} R_{xx}^{-1} R_{xy} - \lambda I| = 0$$

R_{yy}^{-1} แทน อินเวอร์สเมตริกซ์ R_{yy}

R_{xx}^{-1} แทน อินเวอร์สเมตริกซ์ R_{xx}

I แทน ไอดेंटิตีเมตริกซ์

λ แทน ไอแกนแวลูส์หรือความแปรปรวนของสหสัมพันธ์คาโนนิคอล

3.2.2 จากสมการดีเทอร์มิแนนต์จะได้สมการ quadratic

$$a\lambda^2 + b\lambda + c = 0$$

3.2.3 คำนวณหาค่า λ ได้จากสูตร

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

3.2.4 หาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอล (R_c) โดยการถอดรากที่สองของ λ จากสูตร

$$R_c = \sqrt{\lambda}$$

3.3 ทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิกอลทำได้โดยใช้การแจกแจงแบบไคสแควร์ตามวิธีของ Bartlett (Pedhazur. 1997 : 927 – 933)

$$\chi^2 = -[N - 1 - .5(p + q + 1)] \log_e \Lambda ; df = pq$$

χ^2 แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบไคสแควร์
N แทน	จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
p แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ X
q แทน	จำนวนตัวแปรตาม Y
$\log_e$ แทน	natural logarithm
Λ แทน	Wilks' lambda โดยการคำนวณจากสูตร

$$\Lambda = (1 - R_{c1}^2)(1 - R_{c2}^2) \dots (1 - R_{cq}^2)$$

3.4 คำนวณหาค่า β_j ของตัวแปร Y (Pedhazur.1997 : 927 - 933)

$$\beta_j = \frac{1}{\sqrt{V_j' R_{yy}^{-1} V_j}} v_j$$

เมื่อ β_j แทน คำนวณน้ำหนักความสำคัญคาโนนิกอลของชุดที่ j (Function j)

v_j แทน เวกเตอร์ที่ j

v_j' แทน ทรานสโพสของ v_j

หาค่า β_j โดยแก้สมการต่อไปนี้

$$|R_{yy}^{-1} R_{yx} R_{xx}^{-1} R_{xy} - \lambda I| = 0$$

3.5 คำนวณหาค่า β_j ของตัวแปร X (Pedhazur.1997 : 927)
ได้จากสมการดิเทอร์มิแนนท์

$$A = R_{xx}R_{xy}BD^{-1/2}$$

- เมื่อ A แทน เมตริกซ์ของน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของตัวแปร X
 B แทน เมตริกซ์ของน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของตัวแปร Y
 $D^{-1/2}$ แทน diagonal matrix ที่มีสมาชิกเป็นส่วนกลับของรากที่สองของ λ
 R_{xx} แทน เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ X
 R_{xy} แทน เมตริกซ์ของสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ X กับตัวแปรตาม Y

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

k	แทน	คะแนนรายข้อ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยรายข้อ
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X_1	แทน	ความรับผิดชอบ
X_2	แทน	ความมีวินัยในตนเอง
X_3	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
X_4	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
X_5	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
Y_1	แทน	ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
Y_2	แทน	ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
F	แทน	ชุด (Function)
F(1)	แทน	ชุด (Function) ที่ 1 ในการหาค่าน้ำหนักความสำคัญ
F(2)	แทน	ชุด (Function) ที่ 2 ในการหาค่าน้ำหนักความสำคัญ
λ	แทน	ค่าไอเกนแวลูส์
R_c	แทน	ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation)
$\wedge$	แทน	Wiks' lambda
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบไคสแควร์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามการวัด ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดาระหว่างปัจจัยแต่ละปัจจัยกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
3. ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ
4. ค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดู

แบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนตามแผนการวิจัยที่ได้กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ผู้วิจัยนำคะแนนด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไปหาคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	k	$\bar{X}$	S
ความรับผิดชอบ	3	1.784	.472
ความมีวินัยในตนเอง	3	1.564	.274
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	4	2.522	.410
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	4	1.678	.463
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	4	2.711	.484
ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	3	1.463	.307
ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	3	0.827	.727

จากตาราง 2 ปรากฏผลว่า คะแนนเฉลี่ยรายข้อของปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง มีค่า 1.784 และ 1.564 ตามลำดับ แสดงว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเองในระดับค่อนข้างสูง ส่วนคะแนนเฉลี่ยรายข้อด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่า 1.463 และ 0.857 ตามลำดับ แสดงว่า นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย สำหรับคะแนนเฉลี่ยรายข้อด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 2.522 1.678 และ 2.711 ตามลำดับ นั่นคือ นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อของปัจจัยแต่ละด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง .274 ถึง .727 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนน้อยและมีการกระจายใกล้เคียงกัน

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดาระหว่างปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ผู้วิจัยนำคะแนนชุดของตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดของตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดา และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดากับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₁	Y ₂
X ₁	1.00	.308**	.254**	-.074	.387**	.209**	-.424**
X ₂		1.00	.039	.142**	.104*	.235**	.058
X ₃			1.00	.063	.628**	.162**	-.091
X ₄				1.00	-.150**	.251**	.333**
X ₅					1.00	.110*	-.230**
Y ₁						1.00	.295**
Y ₂							1.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏผลว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างปัจจัยแต่ละด้านคือด้านความรับผิดชอบกับความมีวินัยในตนเอง ด้านความรับผิดชอบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ความรับผิดชอบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความมีวินัยในตนเองกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่า .308 .254 .387 .142 .628 และ -.150 ตามลำดับ ซึ่งสัมพันธ์กันทางบวกและทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความมีวินัยในตนเองกับอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .104 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรับผิดชอบกับอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ความมีวินัยในตนเองกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.074 .039 และ .063 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น พบว่าความรับผิดชอบกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความมีวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีค่า .209 .235 .162 และ .251 ตามลำดับ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับความซื่อสัตย์

ต่อตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .110 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความรับผิดชอบกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.424 , .333 และ -.230 ตามลำดับ ซึ่งสัมพันธ์กันทางลบและทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับความมีวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .058 -.091 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ และในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นมีค่าเท่ากับ .295 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคระหว่างชุดตัวแปรอิสระ ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ

ผู้วิจัยนำค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไปหาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตาม ได้ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิค 2 ชุด และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การแจกแจงแบบไคสแควร์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตาราง 4 สหสัมพันธ์คาโนนิคระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

F	R_c	λ	Λ	χ^2
1	.578**	.334	.574	221.106
2	.371**	.138	.862	59.076

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏผลว่า สหสัมพันธ์คาโนนิคระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตาม ในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นมีค่าเท่ากับ .578 และ .371 ตามลำดับ ซึ่งสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสองค่า

เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของสหสัมพันธ์คาโนนิคทั้งสองชุด พบว่ามีค่าเท่ากับ .334 และ .138 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีลักษณะที่วัดร่วมกันเท่ากับร้อยละ 33.4 และ 13.8 ตามลำดับ

4. คำนำนั้ความสำคัญคาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตาม ในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ผู้วิจัยนำค่าสหสัมพันธ์ของชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไปคำนวณหาคำนำนั้ความสำคัญคาโนนิคอลระหว่างปัจจัยต่างๆ กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 คำนำนั้ความสำคัญคาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเภทของตัวแปร	ชื่อตัวแปร	คำนำนั้ความสำคัญคาโนนิคอล	
		F(1)	F(2)
ตัวแปรอิสระ	ความรับผิดชอบ	-.909 ^x	.179
	ความมีวินัยในตนเอง	.165	.451 ¹
	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	-.020	.257 ¹
	การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	.286 ¹	.721 ¹
	การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	-.109	.001
ตัวแปรตาม	ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	-.470 ^x	.935 ¹
	ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	1.032 ¹	.172

¹ ค่าที่ส่งผลซึ่งกันและกันแบบที่หนึ่งในชุดนั้น ^xค่าที่ส่งผลซึ่งกันและกันแบบที่สองในชุดนั้น(ถ้ามี) เกณฑ์ที่พิจารณาคำนำนั้ความสำคัญจะส่งผลซึ่งกันและกันมีค่า $\geq .2$ ขึ้นไป

จากตาราง 5 ปรากฏผลว่า ในชุดแรกนั้น พบว่ามีปัจจัยที่มีคำนำนั้ความสำคัญอยู่ในระดับที่ส่งผลได้สองแบบ ได้แก่ ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ในแบบที่หนึ่ง ซึ่งมีคำนำนั้ความสำคัญเท่ากับ .286 และ 1.032 ตามลำดับ และปัจจัยด้านความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ในแบบที่สอง ซึ่งมีคำนำนั้ความสำคัญเท่ากับ -.909 และ -.470 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยสูงจะมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นสูง และในขณะเดียวกันนักเรียนที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองสูงเช่นกัน

ส่วนในชุดที่สอง พบว่ากลุ่มตัวแปรอิสระด้านความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งมีคำนำนั้ความสำคัญเท่ากับ .451 .257 .721 และ .935 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านความรับผิดชอบ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลไม่ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและ

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีวินัยในตนเอง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันจะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองสูง

จากตาราง 5 ดังกล่าวเพื่อให้มองเห็นภาพการส่งผลซึ่งกันและกันระหว่างชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นชัดเจนขึ้น จึงสรุปเป็นตารางที่ 6 ดังนี้

ตาราง 6 สรุปค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจำแนกตามแต่ละชุด (function)

ประเภทของตัวแปร	F(1)		F(2)
	แบบที่ 1	แบบที่ 2	
ชุดตัวแปรอิสระ	-ความรับผิดชอบ	-การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	-ความมีวินัยในตนเอง -การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน -การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
ชุดตัวแปรตาม	-ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	-ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	-ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

จากตาราง 6 แสดงว่าในชุดที่ 1 ในแบบที่ 1 ความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ส่วนในแบบที่ 2 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น สำหรับในชุดที่ 2 ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สังเขป ความมุ่งหมาย สมมติฐาน วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
2. สรุปผลการศึกษา
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

สังเขป ความมุ่งหมาย สมมติฐาน วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาน้ำหนักความสำคัญค่านิยมค่านิยมของปัจจัยบางประการที่ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา
2. มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 11 ห้องเรียน และนักเรียนจำนวน 403 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วัดด้านความรับผิดชอบ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 2.642 – 6.410 และมีค่าความเชื่อมั่น .7880

ตอนที่ 2 ด้านความมีวินัยในตนเอง มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 2.071 – 4.734 และมีค่าความเชื่อมั่น .8922

ตอนที่ 3 ด้านการอบรมเลี้ยงดูด้านต่าง ๆ จำนวน 20 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 5.499 – 8.806 และมีค่าความเชื่อมั่น .8653

ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 4.678 – 9.823 และมีค่าความเชื่อมั่น .8521

ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 4.740 – 9.696 และมีค่าความเชื่อมั่น .8291

ตอนที่ 4 ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 3.384 – 6.076 และมีค่าความเชื่อมั่น .7511

ตอนที่ 5 ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 5.181 – 9.055 และมีค่าความเชื่อมั่น .8922

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. หลังจากที่ผู้วิจัย ติดต่อนัดหมาย วัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยที่ผู้วิจัยทำการชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจและทราบถึงจุดมุ่งหมายในการสอบ และอธิบายคำชี้แจงในการทำแบบทดสอบแต่ละฉบับอย่างชัดเจนและขอความร่วมมือในการสอบเพื่อให้ได้ผลตรงตามความจริง โดยทำการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2 - 22 พฤศจิกายน 2545
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 403 ชุด มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาหาค่าสถิติและทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
4. หาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) ระหว่างชุดตัวแปรอิสระของปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดของตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และใช้สถิติทดสอบความมีนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิคอล
5. หาค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอล (Canonical Weight) ระหว่างชุดตัวแปรอิสระของปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดู

แบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดของตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. คะแนนเฉลี่ยรายข้อของด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่า 1.784 1.564 1.463 และ 0.857 ตามลำดับ แสดงว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อตนเองในระดับค่อนข้างน้อย และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นอยู่ในระดับน้อย ส่วนคะแนนเฉลี่ยรายข้อด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 2.522 1.678 และ 2.711 ตามลำดับ นั่นคือ นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

สำหรับค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อของปัจจัยด้านต่าง ๆ มีค่าอยู่ระหว่าง .274 ถึง .727 แสดงว่าแบบสอบถามแต่ละด้านมีการกระจายของคะแนนน้อยและมีการกระจายใกล้เคียงกัน

2. สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตาม ในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลสองชุดมีค่าเท่ากับ .578 และ .371 ตามลำดับ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสองค่า และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของสหสัมพันธ์คาโนนิคอลทั้งสองชุด พบว่ามีค่าเท่ากับ .334 และ .138 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีลักษณะร่วมกันเท่ากับร้อยละ 33.4 และ 13.8 ตามลำดับ

3. นำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของปัจจัยในชุดแรก ในแบบที่หนึ่ง พบว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และในแบบที่สอง ปัจจัยด้านความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ส่วนปัจจัยด้านความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ส่วนในชุดที่สองพบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของปัจจัยด้านความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ส่วนปัจจัยด้านความรับผิดชอบ และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายได้ดังนี้

1. สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้ค่าสหสัมพันธ์

คาโนนิคอลในชุดแรกและชุดที่สองมีค่าเท่ากับ .578 และ .371 ตามลำดับ โดยสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสองค่า ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสบโชค พูนนวม (2522:45) ซึ่งพบว่าความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของวิวัฒน์ อัคราณิษฐ์ (2523:50) ซึ่งพบว่าความมีวินัยในตนเองสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม (2523:50) ซึ่งพบว่า การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์สุจริต โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลและเข้มงวดกวดขัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูง มีวินัยในตนเองสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แบบปล่อยปละละเลย แบบประชาธิปไตย ในระดับที่เหมาะสม จะเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นสูงด้วย

2. นำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของปัจจัยในชุดแรก ในแบบที่หนึ่ง พบว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และในแบบที่สอง ปัจจัยด้านความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ส่วนในชุดที่สองพบว่าค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลของปัจจัยด้านความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของโดเฮอร์ตี (Dougherty.1966:110) กาญจนา ควรสุภา (2516 : 96) อรพินธ์ นาคประดิษฐ์ (2518 : 40) สบโชค พูนนวม (2523 : 47 – 48) และ ศิริพันธ์ วรรณกิจ (2545: 109) ที่ได้ผลการวิจัยตรงกันว่า ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองสูง นอกจากนี้ บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 54) ได้ทำการศึกษาพบว่าผู้ที่มีความซื่อสัตย์สูงจะมีความรู้สึกรับผิดชอบสูง วินัยในตนเอง และเมโนมิติสูง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่มีความรับผิดชอบจะมีลักษณะกล้ารับ ในสิ่งที่ผิด ยอมรับผลการกระทำ รักษาชื่อเสียง เสมอต้นเสมอปลาย จะไม่ทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งจากการที่ผู้มีความรับผิดชอบมีลักษณะดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองสูงด้วย และจากการศึกษาพบว่า ความมีวินัยในตนเองส่งผลต่อความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒน์ อัคราณิษฐ์ (2523 : 57) พบว่าผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความซื่อสัตย์สูง และจากผลการศึกษายังพบว่า ชุดของตัวแปรอิสระของปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับชุดตัวแปรตามคือความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรพินธ์ นาคประดิษฐ์ (2528 : 39 –40) ซึ่งพบว่าเด็กที่ถูกผู้ปกครองบังคับ และมีการลงโทษในเด็กมากจะทำให้เด็กทุจริตได้แก่ การพูดโกหก ลักขโมย มากที่สุดถึง 66% ส่วนเด็กที่มีความรู้สึกรู้ว่าถูกบังคับเพียงเล็กน้อยหรือไม่ถูกบังคับจากผู้ปกครองเลย จะทุจริตน้อยกว่า และจากการศึกษาครั้งนี้ยังพบด้วยกว่าชุดตัวแปรอิสระด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลซึ่งกันและกันกับตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม (2523 : 50) ที่พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมากจะทำให้มีความซื่อสัตย์สูง แสดงให้เห็นว่า การที่บิดามารดา ผู้ปกครองมีการตั้งกฎเกณฑ์การกระทำของเด็กทุกอย่าง ทำให้เด็กต้องกระทำทุกอย่างอย่างมีระเบียบวินัยโดยเคร่งครัดส่งผลให้เด็กจะไม่กล้าที่จะผิด ไม่กล้าโกหก การกระทำดังกล่าวย่อมทำให้เด็กมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ดังที่ ไชมอนต์ (วรรณิ์ รักธรรม 2515 : 2 ; อ้างอิงจาก Symond.1967 : 136) กล่าวว่าเด็กจะสามารถปรับตัว

เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดี ว่านอนสอนง่าย เรียบร้อย อยู่ในโอวาทของพ่อแม่ ดังนั้น เมื่อเด็กทำสิ่งใดก็ตาม มักยึดและเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันนี้ มักมีมโนธรรม เข้ามายกย่องเหนี่ยวรั้งให้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนหรือสิ่งที่เคยปฏิบัติเสมอๆ ซึ่งถ้าเราสอนเน้นย้ำเรื่องความซื่อสัตย์มีบทลงโทษเป็นเครื่องเตือนใจอย่างเข้มงวดกวดขัน ก็ย่อมมีผลให้เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ไม่กล้าที่จะทำความผิด แสดงให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของเด็กโดยตรง จากผลการศึกษาที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบนี้แตกต่างกันมาก ย่อมแสดงให้เห็นว่าน่าจะมีปัจจัยอื่นที่จะส่งผลต่อความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นของนักเรียน นอกเหนือจากการอบรมเลี้ยงดู โดยอาจเกิดจากตัวของเด็ก ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม จากการอบรมสั่งสอนของครู จากเพื่อน จากสื่อต่างๆ เป็นสิ่งที่หล่อหลอมความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นให้กับเด็กมากกว่าการอบรมเลี้ยงดูอย่างเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เนื่องจากผู้ปกครองมักมีอาชีพหาเช้ากินค่ำไม่ค่อยมีเวลาดูแลนักเรียนเท่าที่ควร ดังนั้นการที่นักเรียนมีความซื่อสัตย์ก็น่าจะมาจากการปลูกฝังจากโรงเรียน จากการอบรมสั่งสอนของครู จากสื่อต่างๆ หรือจากการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองในช่วงเวลาสั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับไรท์ (Wright, 1975 : 24 – 30) ซึ่งกล่าวว่า นักทฤษฎีส่วนมากยอมรับว่าความซื่อสัตย์จะถูกปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเด็กแต่สังคมและสถานการณ์ในช่วงชีวิตของบุคคลก็มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงจริยธรรมของคนเราได้ซึ่งสถาบันทางสังคมที่มีส่วนหล่อหลอมลักษณะความซื่อสัตย์ของบุคคลจะประกอบไปด้วย ครอบครัว อันได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจและระดับ การศึกษาของบิดามารดา นอกจากนั้นโรงเรียน สื่อมวลชน และระบบการบริหารการปกครองของประเทศก็มีส่วนในการปลูกฝัง ความซื่อสัตย์ของบุคคลได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการนำผลงานวิจัยมาใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ดังนั้น ครู อาจารย์ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ถ้าต้องการให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง อีกทั้งยังต้องให้การอบรมเลี้ยงดูที่ดี จะทำให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ถ้าต้องการให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ก็ต้องอบรมเลี้ยงดูนักเรียนในแบบที่ไม่เข้มงวดหรือมีกฎเกณฑ์กับนักเรียนมากเกินไป และถ้าต้องการให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นไปพร้อมๆ กันนั้นจะต้องนำปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ไปปลูกฝังให้เกิดในตัวนักเรียน และให้การอบรมเลี้ยงดูที่ดีเหมาะสมกับเด็ก ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อตัวเด็กเอง ต่อสังคม และประเทศชาติต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์

ต่อผู้อื่นทำนองเดียวกับการวิจัยเรื่องนี้ในระดับชั้นอื่นๆ ดังเช่น ระดับมัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา หรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ทราบว่า เมื่ออายุ หรือระดับวุฒิภาวะสูงขึ้นแล้วปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยศึกษาครั้งนี้ เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน ของครู ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมทั่วไป ที่คาดว่าจะสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุณา กิจชัยน. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอก และคุณธรรม แห่งพลเมือง*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , ถ่ายเอกสาร.
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2524). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , ถ่ายเอกสาร.
- กฤษณี ภูพัฒน์. (2537). *การศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันเรื่อง "ขอให้หนูคิดเอง" และผู้ปกครองใช้กิจกรรมตามปกติในชีวิตประจำวัน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- กวิณห์ ธรรมนุด. (2522). *การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางความคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา สุวรรณรอด. *การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- การพัฒนธรรม, กรม. (2497). *เอกสารวัฒนธรรม ฉบับที่ 2 แนวทางการศึกษาวัฒนธรรมภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กิตติประเสริฐ.
- กาญจนา คารสุภา. (2516). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลิกภาพการแสดงตัว-เก็บตัว ความรู้สึกกับ ผิดชอบและคุณธรรมแห่งการเป็นพลเมืองดี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2530). *พื้นฐานทฤษฎีสังเคราะห์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กุลวรรณ วิทยาวงสรุจิ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม บุญศรี. (2504). *สอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- คมศักดิ์ ชื่นชม. (2539). *การศึกษาผลการวิเคราะห์ความลำเอียงที่ใช้วิธีการต่างกันของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เคลือม บุญแก้ว. (2515). *การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมของนักเรียนฝึกหัดครู นักเรียนเกษตรกรรม และนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย สายสามัญ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- งามตา วานิชานนท์. (2534). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จรรยา สุวรรณทัต. (2523). "ครอบครัวสัมพันธ์", *คุรุปริทัศน์*. 11(135) : 10 - 14.

_____. (2535). *แนวทางการพัฒนาการสื่อสารในครอบครัวเพื่อเสริมสร้างเด็กและเยาวชน*.
ประมวลบทความฉบับพิเศษ พ.ศ. 2525 - 2535. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

จรรยา สุภาพ. (2520). *แบบเรียนสังคมศึกษา ส 101 สังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

จิตรา เมฆะ. (2529). *ปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนวิทยาศาสตร์) .กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.

จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. (2540). *คุณสมบัติในการวัดและคุณภาพของมาตรวัดเจตคติเชิงจริยธรรม
ด้านความรับผิดชอบที่สร้างขึ้น โดยประยุกต์วิธีการของธอนไดต์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบ
และวัดผลการศึกษา) . กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

แจ่มจันทร์ เกียรติคุณ. (2531). *การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
ต่างกัน และอยู่ในชั้นเรียนครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางต่างกัน*. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .ถ่ายเอกสาร.

ชม ภูมิภาค. (2518). *การปลูกฝังความรับผิดชอบต่อส่วนรวม, รวมบทวิทยุกระจายเสียง 28*. กรุงเทพฯ : สถานีวิทยุ
แห่งประเทศไทย.

_____. (2518). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ขวลิ นาคทัต. (2524). *อิทธิพลของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศีลธรรม*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
.ถ่ายเอกสาร.

ขวลิ ลัทธิ. (2507). *การศึกษาเรื่องคุณธรรมแลความเป็นพลเมืองดีบางประการของเด็กชั้น ป.4*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ชำนาญ นิสารัตน์. (2524). *หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ชำนาญ นิสารัตน์. (2534). *หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส. 606 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช. พิมพ์ครั้งที่ 8.

ข้าเลื่อง วุฒิจันทร์. (2522). *คุณธรรมและจริยธรรม หลักการและวิธีพัฒนาจริยธรรมในสถานศึกษาสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ ฯ : กรมการศาสนา.

ณัฐพร สตาภรณ์. (2539). *การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนายร้อย*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
. ถ่ายเอกสาร.

ดนัย งามมานะ. (2518). *ความรู้สึกรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่เกินไป*. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดวงใจ เนตรโรจน์. (2527). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ ฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2528). *จริยธรรมของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร
ทวี บุญเกิด. (2515). *พ่อสอนลูก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร.
- ทวีชัย วิริยะโกศล. (2541). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*
เขตการศึกษา 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2506). *หลักการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- เชียร เจริญวัฒนา. (2540). *รายงานปัญหาและความต้องการของผู้สอนจริยธรรมในจังหวัดภาคใต้*. กรุงเทพฯ :
กองการศึกษาและศาสนสัมพันธ์.
- นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น. *วิทยาสารานุกรม*. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ. (2520). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์รามคำแหง.
- นิคม ดังคะพิภพ. (2516). *การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์*
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวไทยและจีน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพรรณ แก่นคง. (2532). *การศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์ของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*
ในวิชาจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีแบบไตรสิกขา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัณฑิต ศักดิ์อุดม. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความมีวินัยในตนเองตามการรับรู้*
ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2.
- บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์. (2518). *ผลของการใช้ชุดฝึกแนะแนวที่มีผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์*
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อ. พรหมกระตอง จ. กำแพงเพชร.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ประณต เล็กสวาสดี. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การฟังผู้อื่น พฤติกรรมด้านความ*
เป็นผู้นำและความรับผิดชอบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2510). *คู่มืออบรมนักเรียน*. ชลบุรี : วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน.
- ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. (2524). *การทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์*.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ประจักษ์ เปี่ยมสมบูรณ์. (2529). *การวิเคราะห์ข้อมูลระดับมัลติแวลูเอทในทางสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ :*
กรณีเทคนิค MMR และ CCA. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ
สถาบันพัฒนาบัณฑิตบริหารศาสตร์.

- _____. (2529). *การวิจัยประเมินผล : หลักการและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ ฯ : คณะรัฐศาสตร์ สถาบันพัฒนาบัณฑิตบริหารศาสตร์.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *สุขภาพจิตเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ ฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ฝน แสงสิงแก้ว. (2528). *เรื่องของสุขภาพจิต*. กรุงเทพฯ ฯ : ม.ป.พ.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2544). (15 เมษายน 2544) *คุณธรรมจริยธรรม*. (online). Available URL: http://www.moe.go.th/web_panom/artcle_panom/book_panom04.htm
- พวงสร้อย วรกุล. (2522). *การศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- พัชรา พันธุ์พัฒนกุล. (2527). *การเปรียบเทียบความสำนึกในบทบาทของตนเอง และสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดพะเยา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- พิจิตรา พงษ์จินดากร. (2525). *การทดลองความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีพัฒนาการ ทางสติปัญญาต่างกันโดยวิธีการกลุ่มสัมพันธ์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์. (2510). *จิตวิทยาร่วมสมัย*. เชียงใหม่. โครงการตำรามนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสยามศึกษา.
- เพ็ญทิพย์ ชัยพัฒน์ และคณะ. (2522). *จิตวิทยาวัยรุ่นและการศึกษา*. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2537). *เด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ ฯ : กรมประชาสัมพันธ์.
- ภัทรา นิคมานนท์ และคณะ. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- มนัส รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2521, กันยายน). *จริยศึกษาช่วยพัฒนาประเทศ*. *มิตรครู*. 21(3) : 14 -15.
- มหาวิรวงศ์, สมเด็จพระ. (2527). *บทสร้างนิสัย*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว. .
- มะลิ อุดมภาพ. (2538). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- มานิต มานิตเจริญ. (2538). *พจนานุกรมไทย*. กรุงเทพฯ ฯ. รวมสาส์น จำกัด.
- มาริสา รัฐปัตย์. (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เมธี โพธิพัฒน์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- ยุพดี เตชะอังสุ. (2527). *การทดลองเชิดหนังตะลุงเป็นสื่อกลาง เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านวินัยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5*. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ยุพา อานันท์สิทธิ์. (2515). *การศึกษาผลการสอบสวนสืบสวน (Inquiry Method) ในวิชาวิทยาศาสตร์
ที่มีผลต่อความคิดแบบสืบสวน ความถนัดทางการเรียน และความรู้สึกรับผิดชอบ*. ปรินุณานิพนธ์
กศ.ม. (การวอนมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2531). *พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- รุ่งเรืองธรรม. (2505). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- เริงชัย จงพิพัฒน์สุข. (2542). *คู่มือผู้ปกครองและครู: การเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542*.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2540). *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2542). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ละม้ายมาศ ศรีทนต์. (2510). *อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัด
ชลบุรี. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 9 สถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่องเด็ก*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ละออ การุณยะวณิช. (2525). *จริยศึกษาและการพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2525). *การทดลองเพื่อใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง*.
ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร.
- วรรณิ์ รักธรรม. (2515). *การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการ ผลสัมฤทธิ์ และความรู้สึกรับผิดชอบ
ของเด็กไทย เชื้อชาติไทย และเด็กไทย เชื้อชาติจีน*. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา . ถ่ายเอกสาร.
- วรรณิ์ ราชสงค์. (2541). *การศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อความซื่อสัตย์* ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- วรวิทย์ วตินสารกร. (2519). *การศึกษาของไทย*. บริษัทสารมวลชน จำกัด. หน้า 82.
- วรภรณ์ รักวิชัย. (2529). *ภาคหลักสูตรและการสอน*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์. (2527). *การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา*. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วันเพ็ญ พิตาลพงศ์ และคณะ. (2526). *การศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดู พัฒนาการทางร่างกายและความพร้อม
ทางการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพ*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- วันเพ็ญ อายุการ. (2512). **การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพส่วนตัว (Introvert - Personality) หรือแสดงตัว (Extravert - Personality) กับการยอมรับตนเอง Self-Acceptance) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. (2517). **ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และควบคุมความเอื้อเฟื้อและความวินัยทางสังคม.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วิชากร , กรม กระทรวงศึกษาธิการ. (2529). **คู่มือการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- วินัดดา ปิยะศิลป์. (2540). **การพัฒนาครอบครัว.** กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี.
- วินิจ เกตุคำ. (2515). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียน มศ.3 ในจังหวัดสุโขทัย.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วิวัฒน์ อัคราณิชย์. (2523). **ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วิวาห์วัน มูลสถาน. (2523). **ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ศิรินันท์ วรรณนก. (2545). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ศรีนถ ศรีสุริยะ. (2512). **แบบเรียนสังคมศึกษา.** กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2525). **การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เล่มที่ 1 หลักการและทฤษฎีการปลูกฝังการสร้างเสริมจริยธรรม.** กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สงบ ลักษณะ. (2531, มกราคม - มีนาคม). "การศึกษาและการพัฒนาจริยธรรม", **การวัดผลการศึกษา.** 18(1) : 30 - 39
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). **ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพฯ . อักษรบัณฑิต.
- สนธยา ฉัตรมาศ. (2532, มิถุนายน.). " จริยธรรมในระดับประถมศึกษา พฤติกรรมที่ต้องการปลูกฝัง " , **ประชากรศึกษา.** 39(1) : 27 -29
- สนั่น สุมิตร. (2520, มีนาคม). "วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และความเจริญรุ่งเรืองของชาติ", **คุรุปริทัศน์.** 20 - 25 .
- สบโชค พูนน่วม. (2523). **ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์สุจริตกับความรับผิดชอบ.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.

- สมพงษ์ ติระพัฒน์. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึก
รับผิดชอบ*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2539). *มนุษย์สัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน ซาลีเกรือ. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเชิงสังคมกับความซื่อสัตย์*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2531). *ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของเด็กไทย : รายงานการวิจัยฉบับที่ 22*.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2514). *การพัฒนาคุณภาพประชากรไทย*. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- สุชา และ สุรงค์ จันทรเฒ. (2521). *จิตวิทยาในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุเชษฐ์ มาเฮอร์ม. (2519). *อิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชน*. ปรินูญานินพนธ์
กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สุดใจ ชันทองคำ. (2523). *การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*.
ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
ถ่ายเอกสาร.
- สุนารี เตชะโชควิวัฒน์. (2527). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจ
ในตนเอง*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สุพัตรา สุภาพ. (2531). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2540). *การพัฒนาครอบครัว*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี.
- สุรยุทธ์ จุลานนท์.(2545). *ข้อคิดวันปีใหม่*. กรุงเทพฯ : ธนาคารเอเซีย.
- สุริยงค์ อัยรักษ์. (2517). *ความซื่อตรงต่อหน้าที่ มโนภาพเกี่ยวกับตน ความเกรงใจของเด็กไทย พุทธ
และไทยมุสลิม 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เสี่ยม อินภิรมย์. (2505). *รายงานการสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
วิชาการศึกษา.
- เสาวนีย์ ศรีมนตรี. (2539). *การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบ และการใช้สถานการณ์จำลอง
ที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบ่อ (หนันทวิทยา) อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เสาวภา เบ็ญจพันธุ์ทวี. (2540). *ความสามารถระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัว*.
ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อนุวัฒน์ ตั้งสมบุรณ์. (2526). *การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- อภิสิทธิ์ วงษา. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้น ป. 7 และ ม.ศ. 3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินท์ นาคประดิษฐ์. (2518). *ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินท์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ. (2532). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- อรุณศรี อนันตรศิริชัย. (2537). *รายงานการวิจัยเรื่องครอบครัวของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา. กรมวิชาการ.
- อัสรา อารณ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยทางชีวสังคมกับความสามารถในการดูแลสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาภา ถนัดช่วง. (2521, มีนาคม). *แนวคิดในการสอนวิชาจริยศึกษากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย*. วารสารประชากร. 12 : 1 - 8 : 30.
- อารีย์ เศรษฐชัย. (2520). *ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภาวิชาชีพไทย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- อิสรา อารณ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยทางชีวสังคม กับความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเองของผู้สูงอายุ ในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย เกสร. (2528). *การศึกษาคุณธรรม 4 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- Ausubel , David P. (1965). *Ego Development and The Personality*. 3rd. ed. New York : Grune and Stration , inc.
- Baruch , Dorothy Walter. (1949). *"New Ways in Discipline : and Your Child Today"*, New York : Whittlesy House.
- Boldwin, A.L. (1968,January). "Socialization and the Child Relationship", *Child Development*. 12(1): 127 - 136

- Child Study Association of America. (1952). ***Our children : a guide to need from infancy through adolescence / edited by Sidonie Matsner Gruenberg and the staff of the Child Study.*** New York : Association of America.
- Dougherty, Richard M. (1966). ***Scientiffic Management of library Opertions.*** New York : Scarecow Presc, Inc
- English , H. B. And A.C. English. (1958). ***A Conprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Terms.*** New York : Longman, Greem.
- Funk and Wagnalls. (1961). ***New Standard Dictionary of the English Language.*** New York : Grune and Stration , inc.
- Good , Carter V. (1959). ***Introduction of Education research.*** New York : Appleton – Century - Crofts.
- Good , Carter V. (1965). ***Dictionary of Education.*** 3rd. ed3., New York : Grune and Stration , inc.
- Jones, V. (1954). ***Character Development in Chiddren, An Objective Apporach in L. Carmichael (Ed.).*** Manual of Child Psychological Review. And Winston.
- Key, W. (1975). ***Moral Education.*** London, George Allen and Uniwin, Ltd.
- Medsen , Charles. H. And Madsen, Cifford. (1981). ***Teaching / Discipline : A Positive Approach for Education Development.*** London : Allyn Bacon Inc.
- Miller, J. D. Bersoff and P. Harwood. (1961, July). "Perception of Social Responsibilities in India and in United States ; Moral Imperative or Personal Decision". ***Journal of Peronality and Social Psycology.*** 15(3) : 386.
- Pedhazur , Elazar J. (1997). ***Mutiple Regression in Behavioral Research : Explanation and Prediction .*** New York: Harcourt Brace College.
- Sears, R.R., E.E. Maccoby and Levin. (1957). ***Pattern of Child Rearing.*** New York : Peterson and Company.
- Stephen B. Klein. (1996). ***Learning : principles and Applications.*** Stephen B. Klein 3rd ed. international ed. New York :Mc Graw - Hill.
- Tompson, Gorge G. and others. (1959). ***Educational Psychology.*** New York : Appleton Century Crofts.
- Wright, D. (1975). ***The Psychology of Moral Behavior.*** Middlesex England : Penquin Books Ltd.

ภาคผนวก ก

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดด้านความรับผิดชอบ

ข้อ	IOC	หมายเหตุ	ข้อ	IOC	หมายเหตุ
1	1.00	คัดเลือกไว้	21	1.00	คัดเลือกไว้
2	1.00	คัดเลือกไว้	22	1.00	คัดเลือกไว้
3	1.00	คัดเลือกไว้	23	1.00	คัดเลือกไว้
4	1.00	คัดเลือกไว้	24	1.00	คัดเลือกไว้
5	1.00	คัดเลือกไว้	25	0.80	คัดออก
6	0.40	คัดออก	26	1.00	คัดเลือกไว้
7	1.00	คัดเลือกไว้	27	0.80	คัดออก
8	1.00	คัดเลือกไว้	28	1.00	คัดเลือกไว้
9	1.00	คัดเลือกไว้	29	1.00	คัดเลือกไว้
10	1.00	คัดเลือกไว้	30	1.00	คัดเลือกไว้
11	1.00	คัดเลือกไว้	31	1.00	คัดเลือกไว้
12	0.80	คัดออก	32	1.00	คัดเลือกไว้
13	1.00	คัดเลือกไว้	33	1.00	คัดเลือกไว้
14	1.00	คัดเลือกไว้	34	1.00	คัดเลือกไว้
15	0.80	คัดออก	35	1.00	คัดเลือกไว้
16	1.00	คัดเลือกไว้	36	1.00	คัดเลือกไว้
17	1.00	คัดเลือกไว้	37	1.00	คัดเลือกไว้
18	0.80	คัดออก	38	0.80	คัดออก
19	1.00	คัดเลือกไว้	39	1.00	คัดเลือกไว้
20	1.00	คัดเลือกไว้	40	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดด้านความมีวินัยในตนเอง

ข้อ	IOC	หมายเหตุ	ข้อ	IOC	หมายเหตุ
1	1.00	คัดเลือกไว้	21	1.00	คัดเลือกไว้
2	1.00	คัดเลือกไว้	22	1.00	คัดเลือกไว้
3	1.00	คัดเลือกไว้	23	1.00	คัดเลือกไว้
4	1.00	คัดเลือกไว้	24	1.00	คัดเลือกไว้
5	1.00	คัดเลือกไว้	25	1.00	คัดเลือกไว้
6	1.00	คัดเลือกไว้	26	1.00	คัดเลือกไว้
7	1.00	คัดเลือกไว้	27	1.00	คัดเลือกไว้
8	1.00	คัดเลือกไว้	28	0.80	คัดออก
9	1.00	คัดเลือกไว้	29	0.80	คัดออก
10	1.00	คัดเลือกไว้	30	1.00	คัดเลือกไว้
11	1.00	คัดเลือกไว้	31	1.00	คัดเลือกไว้
12	1.00	คัดเลือกไว้	32	1.00	คัดเลือกไว้
13	1.00	คัดเลือกไว้	33	1.00	คัดเลือกไว้
14	1.00	คัดเลือกไว้	34	1.00	คัดเลือกไว้
15	1.00	คัดเลือกไว้	35	0.80	คัดออก
16	1.00	คัดเลือกไว้	36	0.40	คัดออก
17	1.00	คัดเลือกไว้	37	0.80	คัดออก
18	0.80	คัดออก	38	0.80	คัดออก
19	1.00	คัดเลือกไว้	39	1.00	คัดเลือกไว้
20	1.00	คัดเลือกไว้	40	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ข้อ	IOC	หมายเหตุ	ข้อ	IOC	หมายเหตุ
1	1.00	คัดเลือกไว้	21	1.00	คัดเลือกไว้
2	1.00	คัดเลือกไว้	22	0.60	คัดออก
3	1.00	คัดเลือกไว้	23	0.60	คัดออก
4	1.00	คัดเลือกไว้	24	0.80	คัดเลือกไว้
5	1.00	คัดเลือกไว้	25	0.80	คัดเลือกไว้
6	1.00	คัดเลือกไว้	26	0.60	คัดออก
7	0.20	คัดออก	27	0.60	คัดออก
8	0.80	คัดเลือกไว้	28	1.00	คัดเลือกไว้
9	1.00	คัดเลือกไว้	29	0.60	คัดออก
10	1.00	คัดเลือกไว้	30	0.80	คัดเลือกไว้
11	1.00	คัดเลือกไว้	31	1.00	คัดเลือกไว้
12	0.80	คัดเลือกไว้	32	0.60	คัดออก
13	1.00	คัดเลือกไว้	33	0.60	คัดออก
14	0.60	คัดเลือกไว้	34	0.60	คัดออก
15	1.00	คัดเลือกไว้	35	1.00	คัดเลือกไว้
16	0.80	คัดเลือกไว้	36	0.80	คัดเลือกไว้
17	0.60	คัดออก	37	1.00	คัดเลือกไว้
18	0.80	คัดเลือกไว้	38	1.00	คัดเลือกไว้
19	0.80	คัดเลือกไว้	39	1.00	คัดเลือกไว้
20	0.80	คัดเลือกไว้	40	0.60	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ข้อ	IOC	หมายเหตุ	ข้อ	IOC	หมายเหตุ
1	1.00	คัดลอกไว้	21	1.00	คัดลอกไว้
2	0.60	คัดลอก	22	0.80	คัดลอก
3	0.80	คัดลอกไว้	23	0.60	คัดลอก
4	1.00	คัดลอกไว้	24	0.60	คัดลอก
5	1.00	คัดลอกไว้	25	1.00	คัดลอกไว้
6	0.60	คัดลอกไว้	26	0.40	คัดลอก
7	1.00	คัดลอกไว้	27	1.00	คัดลอกไว้
8	1.00	คัดลอกไว้	28	0.80	คัดลอกไว้
9	0.60	คัดลอกไว้	29	1.00	คัดลอกไว้
10	1.00	คัดลอกไว้	30	0.80	คัดลอกไว้
11	0.60	คัดลอกไว้	31	0.80	คัดลอกไว้
12	0.60	คัดลอก	32	0.80	คัดลอกไว้
13	0.60	คัดลอกไว้	33	0.80	คัดลอกไว้
14	0.60	คัดลอก	34	1.00	คัดลอกไว้
15	0.60	คัดลอก	35	0.80	คัดลอกไว้
16	0.60	คัดลอก	36	1.00	คัดลอกไว้
17	0.60	คัดลอกไว้	37	0.80	คัดลอกไว้
18	0.60	คัดลอก	38	0.80	คัดลอกไว้
19	0.60	คัดลอกไว้	39	0.80	คัดลอกไว้
20	0.60	คัดลอกไว้	40	0.80	คัดลอกไว้

ภาคผนวก ข
คำอำนาจจำแนกของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	3.194**	คัดเลือกไว้	18	4.842**	คัดเลือกไว้
2	2.778**	คัดเลือกไว้	19	4.487**	คัดเลือกไว้
3	4.227**	คัดเลือกไว้	20	3.231**	คัดเลือกไว้
4	0.587	คัดออก	21	2.118*	คัดออก
5	4.428**	คัดเลือกไว้	22	0.461	คัดออก
6	1.718	คัดออก	23	6.410**	คัดเลือกไว้
7	1.667	คัดออก	24	2.944**	คัดเลือกไว้
8	4.260**	คัดเลือกไว้	25	3.565**	คัดเลือกไว้
9	4.241**	คัดเลือกไว้	26	2.069*	คัดออก
10	4.739**	คัดเลือกไว้	27	4.427**	คัดเลือกไว้
11	2.642**	คัดเลือกไว้	28	1.253	คัดออก
12	2.479*	คัดออก	29	3.277**	คัดเลือกไว้
13	3.569**	คัดเลือกไว้	30	2.185*	คัดออก
14	2.479*	คัดออก	31	4.029**	คัดเลือกไว้
15	3.253**	คัดเลือกไว้	32	2.570*	คัดออก
16	1.858	คัดออก	33	0.660	คัดออก
17	3.613**	คัดเลือกไว้			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	2.415*	คัดเลือกไว้	18	3.526**	คัดเลือกไว้
2	3.490**	คัดเลือกไว้	19	3.774**	คัดเลือกไว้
3	3.363**	คัดเลือกไว้	20	2.061*	คัดออก
4	4.154**	คัดเลือกไว้	21	3.348**	คัดเลือกไว้
5	1.348	คัดออก	22	2.045*	คัดออก
6	2.875**	คัดเลือกไว้	23	0.327	คัดออก
7	2.033*	คัดออก	24	1.503	คัดออก
8	4.373**	คัดเลือกไว้	25	1.901	คัดออก
9	1.269	คัดออก	26	2.005*	คัดออก
10	4.737**	คัดเลือกไว้	27	3.616**	คัดเลือกไว้
11	3.830**	คัดเลือกไว้	28	2.071*	คัดเลือกไว้
12	2.830**	คัดเลือกไว้	29	2.887**	คัดเลือกไว้
13	2.607*	คัดเลือกไว้	30	3.593**	คัดเลือกไว้
14	1.411	คัดออก	31	1.292	คัดออก
15	2.856**	คัดเลือกไว้	32	0.966	คัดออก
16	2.958**	คัดเลือกไว้	33	2.800**	คัดเลือกไว้
17	1.402	คัดออก			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	5.156**	คัดออก	16	3.174**	คัดออก
2	6.532**	คัดเลือกไว้	17	6.045**	คัดเลือกไว้
3	4.167**	คัดออก	18	6.486**	คัดเลือกไว้
4	5.968**	คัดเลือกไว้	19	6.504**	คัดเลือกไว้
5	6.084**	คัดเลือกไว้	20	7.255**	คัดเลือกไว้
6	6.985**	คัดเลือกไว้	21	6.704**	คัดเลือกไว้
7	3.052**	คัดออก	22	4.733**	คัดออก
8	3.420**	คัดออก	23	5.678**	คัดเลือกไว้
9	7.883**	คัดเลือกไว้	24	8.130**	คัดเลือกไว้
10	6.076**	คัดเลือกไว้	25	8.806**	คัดเลือกไว้
11	7.439**	คัดเลือกไว้	26	4.741**	คัดออก
12	5.499**	คัดออก	27	8.586**	คัดเลือกไว้
13	7.856**	คัดเลือกไว้	28	6.626**	คัดเลือกไว้
14	6.891**	คัดเลือกไว้	29	6.766**	คัดเลือกไว้
15	4.805**	คัดออก	30	3.307**	คัดออก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	5.368**	คัดออก	16	8.684**	คัดออก
2	5.578**	คัดเลือกไว้	17	9.867**	คัดเลือกไว้
3	6.269**	คัดออก	18	8.297**	คัดเลือกไว้
4	9.080**	คัดเลือกไว้	19	9.276**	คัดเลือกไว้
5	8.788**	คัดเลือกไว้	20	6.882**	คัดเลือกไว้
6	5.968**	คัดเลือกไว้	21	9.330**	คัดเลือกไว้
7	4.779**	คัดออก	22	4.783**	คัดออก
8	6.867**	คัดออก	23	4.678**	คัดเลือกไว้
9	7.490**	คัดเลือกไว้	24	8.231**	คัดเลือกไว้
10	9.319**	คัดเลือกไว้	25	7.983**	คัดเลือกไว้
11	8.840**	คัดเลือกไว้	26	3.682**	คัดออก
12	4.078**	คัดออก	27	7.896**	คัดเลือกไว้
13	7.397**	คัดเลือกไว้	28	9.823**	คัดเลือกไว้
14	8.405**	คัดเลือกไว้	29	7.990**	คัดเลือกไว้
15	4.782**	คัดออก	30	5.190**	คัดออก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	8.153**	คัดออก	16	4.524**	คัดออก
2	8.544**	คัดเลือกไว้	17	5.828**	คัดเลือกไว้
3	4.232**	คัดออก	18	7.347**	คัดเลือกไว้
4	9.696**	คัดเลือกไว้	19	5.618**	คัดเลือกไว้
5	8.441**	คัดเลือกไว้	20	4.740**	คัดเลือกไว้
6	5.495**	คัดเลือกไว้	21	7.135**	คัดเลือกไว้
7	4.316**	คัดออก	22	3.583**	คัดออก
8	5.002**	คัดออก	23	6.143**	คัดเลือกไว้
9	8.640**	คัดเลือกไว้	24	8.511**	คัดเลือกไว้
10	5.728**	คัดเลือกไว้	25	6.267**	คัดเลือกไว้
11	8.048**	คัดเลือกไว้	26	5.775**	คัดออก
12	5.128**	คัดออก	27	5.924**	คัดเลือกไว้
13	6.595**	คัดเลือกไว้	28	6.605**	คัดเลือกไว้
14	5.762**	คัดเลือกไว้	29	5.943**	คัดเลือกไว้
15	9.398**	คัดออก	30	5.216**	คัดออก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	6.076**	คัดเลือกว่า	16	3.467**	คัดเลือกว่า
2	3.918**	คัดเลือกว่า	17	3.384**	คัดเลือกว่า
3	2.700**	คัดลอก	18	2.908**	คัดลอก
4	2.790**	คัดลอก	19	4.179**	คัดเลือกว่า
5	2.330*	คัดลอก	20	3.847**	คัดเลือกว่า
6	2.643**	คัดลอก	21	3.206**	คัดเลือกว่า
7	3.775**	คัดเลือกว่า	22	3.333**	คัดลอก
8	0.268	คัดลอก	23	3.333**	คัดลอก
9	1.949	คัดลอก	24	3.544**	คัดเลือกว่า
10	5.709**	คัดเลือกว่า	25	3.648**	คัดเลือกว่า
11	5.351**	คัดเลือกว่า	26	2.727**	คัดลอก
12	3.425**	คัดเลือกว่า	27	3.508**	คัดเลือกว่า
13	3.436**	คัดเลือกว่า	28	5.180**	คัดเลือกว่า
14	4.068**	คัดเลือกว่า	29	3.503**	คัดเลือกว่า
15	3.409**	คัดเลือกว่า	30	4.684**	คัดเลือกว่า

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า t	หมายเหตุ
1	3.433**	คัดออก	16	3.925**	คัดออก
2	6.054**	คัดเลือกไว้	17	4.116**	คัดออก
3	2.565*	คัดออก	18	1.932	คัดออก
4	4.690**	คัดออก	19	5.454**	คัดเลือกไว้
5	5.910**	คัดเลือกไว้	20	8.004**	คัดเลือกไว้
6	6.684**	คัดเลือกไว้	21	7.539**	คัดเลือกไว้
7	7.084**	คัดเลือกไว้	22	5.501**	คัดเลือกไว้
8	3.711**	คัดออก	23	7.483**	คัดเลือกไว้
9	1.014	คัดออก	24	5.312**	คัดออก
10	5.674**	คัดเลือกไว้	25	6.700**	คัดเลือกไว้
11	3.766**	คัดออก	26	5.461**	คัดเลือกไว้
12	5.181**	คัดเลือกไว้	27	9.055**	คัดเลือกไว้
13	5.893**	คัดเลือกไว้	28	6.296**	คัดเลือกไว้
14	6.053**	คัดเลือกไว้	29	7.408**	คัดเลือกไว้
15	5.449**	คัดเลือกไว้	30	6.369**	คัดเลือกไว้

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แบบสอบถามวัดปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 4 ระดับ โดยแต่ละด้าน

มีข้อความที่นำไปใช้วัด ตอนละ 20 ข้อ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ความรับผิดชอบ
ตอนที่ 2 ความมีวินัยในตนเอง
ตอนที่ 3 ด้านการอบรมเลี้ยงดู
ตอนที่ 4 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
ตอนที่ 5 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ให้นักเรียนอ่านข้อความและตอบคำโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

2. การตอบแบบสอบถามให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนให้ละเอียด และทำให้ครบทุกข้อ

3. การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลต่อคะแนน และผลการเรียนของนักเรียน

4. การตอบแบบสอบถามนี้จะเป็นความลับ การวิเคราะห์ผลจะทำในภาพรวมเท่านั้น

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ด้านความรับผิดชอบ

ตอนที่ 2 ด้านความมีวินัยในตนเอง

ตอนที่ 4 ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ตอนที่ 5 ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ข้อ	ข้อความ	ทุก ครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	บาง ครั้ง	ไม่เคย
(0)	ข้าพเจ้าไม่พูดปดกับผู้อื่น.....	✓			
(00)	ข้าพเจ้าชอบนินทาเพื่อน.....			✓	

ตอนที่ 3 ด้านการอบรมเลี้ยงดู ให้ตอบทุกข้อทั้ง ก ข และ ค

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	จริงค่อนข้าง มาก	จริงค่อนข้าง น้อย	จริง น้อย
(0)	ขณะที่รับประทานอาหารร่วมกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร				
	ก. พูดคุยเป็นกันเองตามปกติ.....			✓	
	ข. รับประทานอาหารและไม่พูดคุยอะไรเลย.....		✓		
	ค. อบรมสั่งสอนและบังคับให้ทานแต่อาหารที่มีประโยชน์...				✓

ตอนที่ 1 แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
		ทุก ครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	บาง ครั้ง	ไม่เคย
1.	ข้าพเจ้ารับผิดชอบเมื่อได้กระทำความผิด.....				
2.	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งตามเวลาที่ครูกำหนด.....				
3.	เมื่อพบว่างานมีข้อบกพร่องไม่ว่ามากหรือน้อยก็ตามข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขทันที.....				
4.	ข้าพเจ้าไม่เคยย่อท้อและยอมแพ้ในการทำงาน.....				
5.	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ.....				
6.	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน.....				
7.	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะทำงานนั้นให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด.....				
8.	ข้าพเจ้าจัดตารางเรียนล่วงหน้า เพื่อจัดเตรียมหนังสือ และอุปกรณ์.....				
9.	เมื่อข้าพเจ้าทำผิดก็เต็มใจที่จะรับโทษ.....				
10.	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูอย่างสม่ำเสมอแม้จะได้รับ การตรวจหรือไม่ก็ตาม.....				
11.	ถ้าข้าพเจ้ามีงานค้างข้าพเจ้าจะทำงานที่ค้างอยู่จนเสร็จแม้ว่าจะเลิกเรียนแล้วก็ตาม.....				
12.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด แม้จะชอบหรือไม่ก็ตาม.....				
13.	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมของโรงเรียนจนเสร็จแม้ว่าจะมีปัญหาระหว่างผู้ร่วมงานก็ตาม.....				
14.	ถ้าแบ่งงานกันทำแล้ว แต่ยังมีส่วนหนึ่งที่ยังไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะช่วยทำจนเสร็จ.....				
15.	ข้าพเจ้าส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามกำหนดเวลา.....				
16.	เมื่อใกล้สอบข้าพเจ้าจะตั้งใจดูหนังสือสอบ.....				
17.	เมื่อถึงเวรทำความสะอาดข้าพเจ้าจะไม่ละทิ้ง.....				
18.	เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนข้าพเจ้าจะซักถามครู.....				
19.	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำอะไรข้าพเจ้าจะทำจนสำเร็จ.....				
20.	เมื่อมีข้อผิดพลาดในการทำงานข้าพเจ้าจะยอมรับผิดนั้น.....				

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
		ทุกครั้ง	เกือบทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	ข้าพเจ้าเล่นกับเพื่อนขณะเข้าแถว.....				
2.	ขณะที่ครูแจกของ ข้าพเจ้าจะรู้สึกดีใจที่แข่งเพื่อนไปรับของจากครูได้ก่อน.....				
3.	ข้าพเจ้าเข้าห้องพักครูโดยไม่ได้รับอนุญาต.....				
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เห็นขยะเกลื่อนกลาดในบริเวณ โรงเรียน.....				
5.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเข้าแถวหน้าเสาธง.....				
6.	ถ้ามีรูปภาพในหนังสือห้องสมุดที่ข้าพเจ้าอยากได้ ข้าพเจ้าจะแอบฉีกรูปภาพในหนังสือนั้น.....				
7.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด.....				
8.	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย.....				
9.	ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงบนทางเท้า.....				
10.	เมื่อข้าพเจ้าแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ข้าพเจ้าจะรู้สึกเท.....				
11.	เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้ไปเข้าแถวข้าพเจ้าจะรีบไปเข้าแถวทันที.....				
12.	ข้าพเจ้าเดินรับทานอาหาร.....				
13.	ข้าพเจ้ามักถูกเตือนว่าผมยาวเกินกว่าที่โรงเรียนกำหนด.....				
14.	ข้าพเจ้าจะขออนุญาตครูก่อนออกจากห้องเรียน.....				
15.	ข้าพเจ้าจะแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน.....				
16.	ข้าพเจ้าจะแอบเอาหนังสือการ์ตูนมาอ่านในห้องระหว่างเรียน.....				
17.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามตามกฎจราจร.....				
18.	เมื่อนั่งอยู่ในห้องประชุมข้าพเจ้าจะนั่งอยู่ด้วยอาการสำรวม.....				
19.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านหนังสือในห้องสมุดเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเก็บเข้าที่.....				
20.	ข้าพเจ้าไม่พูดคุยเสียงดังในห้องประชุม.....				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและตอบคำถามทุกตัวเลือกในแต่ละข้อ (ทั้ง ก, ข และ ค) ซึ่งแต่ละตัวเลือกจะเป็นตัวแทนของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ผู้ปกครองในที่นี้อาจเป็น พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา หรือบุคคลอื่นก็ได้ ที่ให้การดูแลนักเรียนเป็นเวลานาน

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	จริงค่อนข้างมาก	จริงค่อนข้างน้อย	จริง น้อย
1.	เวลานักเรียนทำการบ้าน ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร				
	ก. ไม่สนใจว่านักเรียนจะทำการบ้านได้หรือไม่.....				
	ข. ไม่ให้ไปไหนจนกว่าจะทำการบ้านเสร็จ.....				
	ค. ชักถามว่าทำการบ้านได้หรือไม่.....				
2.	นักเรียนได้นำสมุดรายงานผลการเรียน (สมุดพก) มาให้ผู้ปกครอง รับทราบ และผลการเรียนดีขึ้นกว่าเดิมที่ผ่านมาคิดว่าผู้ปกครองจะ ปฏิบัติอย่างไรเมื่อได้รับรายงานนี้				
	ก. ดูผลการเรียนและกล่าวชมเชย.....				
	ข. วางไว้บนโต๊ะไม่สนใจที่จะเปิดดู.....				
	ค. พอใจในผลการเรียนและควบคุมดูแลด้านการเรียนมากขึ้น.....				
3.	ขณะที่นักเรียนแต่งตัวออกนอกบ้านไปเที่ยว ผู้ปกครองจะอย่างไร				
	ก. ช่วยกันดูว่านักเรียนแต่งตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม.....				
	ข. บังคับให้ใส่ชุดตามที่ผู้ปกครองจัดให้.....				
	ค. ไม่สนใจว่านักเรียนจะใส่ชุดอะไร.....				
4.	เสื้อผ้าที่นักเรียนสวมใส่แล้ว ผู้ปกครองนักเรียนปฏิบัติเช่นไร				
	ก. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเสื้อผ้าที่ใส่แล้ว.....				
	ข. บังคับให้นำไปแช่แข็งซักฟอก.....				
	ค. จะนำมาสวมใส่ซ้ำอีกก็ได้.....				
5.	วันหยุดเสาร์อาทิตย์นักเรียนปฏิบัติอย่างไรเมื่ออยู่บ้าน				
	ก. พุดคุยปรึกษาปัญหากับผู้ปกครอง.....				
	ข. ทำงานตามผู้ปกครองกำหนด.....				
	ค. ไม่ต้องทำอะไรเพราะผู้ปกครองไม่สนใจ.....				
6.	เมื่อนักเรียนได้ช่วยทำงานบ้านผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร				
	ก. ยกย่องชมเชย.....				
	ข. ชักถามว่าการบ้านเสร็จหรือยัง.....				
	ค. ทำงานของท่านไม่สนใจว่านักเรียนจะทำอะไร.....				

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	จริงค่อนข้าง มาก	จริงค่อนข้าง น้อย	จริง น้อย
7.	ขณะที่นักเรียนรับประทานอาหารกับผู้ปกครองผู้ปกครองจะปฏิบัติ เช่นไร ก. สนทนาปัญหาต่างๆไป..... ข. ตักเตือนเรื่องการเรียนรู้เป็นประจำ..... ค. ไม่สนใจสนทนาด้วย.....				
8.	นักเรียนนอนตื่นสายไปโรงเรียนไม่ทัน ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. ดุว่าทันที..... ข. ไม่สนใจว่านักเรียนจะอย่างไรต่อไป..... ค. แนะนำว่าไม่ควรนอนตื่นสาย.....				
9.	หลังจากที่นักเรียนทำการบ้านเสร็จแล้ว ผู้ปกครองปฏิบัติเช่นไร ก. ไม่สนใจนักเรียนว่านักเรียนจะไปเข้านอนเมื่อไร..... ข. ให้นักเรียนพักผ่อนและเข้านอนเวลาปกติ..... ค. กวดขันให้นักเรียนอ่านหนังสือก่อนนอน.....				
10.	ขณะที่นักเรียนกำลังช่วยผู้ปกครองทำงาน บังเอิญได้รับบาดเจ็บ เล็กน้อย ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร ก. ไม่สนใจที่นักเรียนได้รับบาดเจ็บ..... ข. แนะนำการรักษาบาดเจ็บ..... ค. ตักเตือนให้รีบไปหายามารักษา.....				
11.	การเดินทางไปโรงเรียน ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร ก. คอยรับคอยส่งหรือให้ไปกับผู้ไว้วางใจ..... ข. ให้คำแนะนำในการเดินทางไปโรงเรียน..... ค. จะไปหรือจะกลับเวลาใดก็ได้เพราะต่างคนต่างไปอยู่แล้ว.....				
12.	ขณะที่นักเรียนกำลังทำการบ้าน ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. ดูแลเอาใจใส่ ถ้าเสร็จแล้วจะนำของว่างมาให้ทันที..... ข. นั่งซักถามว่าเมื่อไรจะทำการบ้านเสร็จ..... ค. ไม่สนใจว่าจะทำการบ้านเสร็จหรือไม่.....				
13.	นักเรียนกลับจากโรงเรียน เสื้อผ้าของนักเรียนสกปรก เมื่อผู้ปกครอง เห็นนักเรียนสวมเสื้อผ้าสกปรกเช่นนี้ ผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร ก. ไม่สนใจว่าเสื้อผ้าจะเป็นอย่างไร..... ข. แนะนำนักเรียนว่าควรจะนำเสื้อผ้าไปแช่ผงซักฟอก..... ค. บอกให้นักเรียนไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที.....				

อ	ข้อความ	จริง มาก	จริงค่อนข้างมาก	จริงค่อนข้างน้อย	จริง น้อย
14.	เวลาใกล้สอบนักเรียนต้องดูตำราเพื่อเตรียมตัวสอบผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร				
	ก. ให้กำลังใจและแนะนำในการอ่านหนังสือ.....				
	ข. ควบคุม บังคับให้นักเรียนอ่านหนังสือทุกวัน.....				
	ง. ไม่เคยสนใจที่จะดักเตือนให้นักเรียนอ่านหนังสือ.....				
15.	ขณะที่นักเรียนช่วยทำงานบ้านบังเอิญนักเรียนได้ทำข้าวของเครื่องใช้เสียหายผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร				
	ก. ไม่สนใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น.....				
	ข. รับฟังเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น.....				
	ค. ลงโทษนักเรียนทันที.....				
16.	วันหนึ่งนักเรียนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและกลับบ้านช้าผิดปกติผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร				
	ก. แนะนำว่าควรบอกให้ทราบล่วงหน้า.....				
	ข. ทำโทษทันทีโดยไม่ฟังเหตุผล.....				
	ค. ไม่สนใจว่านักเรียนจะกลับถึงเมื่อไร.....				
17.	นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร				
	ก. ให้ความรักความอบอุ่น.....				
	ข. ไม่เคยให้คำแนะนำอะไรเลย.....				
	ค. ให้อยู่ในระเบียบวินัยและทำตามคำสั่ง.....				
18.	เมื่อนักเรียนขออนุญาตผู้ปกครองไปดูภาพยนตร์ นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร				
	ก. ไม่อนุญาตให้ไปตามลำพัง.....				
	ข. อนุญาตและได้แนะนำว่าควรดูเรื่องอะไร.....				
	ค. ทำเฉยๆ ไม่สนใจนักเรียน.....				
19.	เวลาว่างนักเรียนปฏิบัติเช่นไร				
	ก. ผู้ปกครองให้ช่วยทำงานบ้าน.....				
	ข. ดูโทรทัศน์ทั้งวันผู้ปกครองไม่ว่าอะไร.....				
	ค. สนทนาปัญหากับผู้ปกครอง.....				

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	จริงค่อนข้างมาก	จริงค่อนข้างน้อย	จริง น้อย
20.	เวลาที่ฝนตกนักเรียนได้ออกไปเดินตากฝนกับผู้ปกครองทำให้ ไม่สบาย เมื่อผู้ปกครองทราบจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร				
	ก. ดุหรือตำหนิตันที.....				
	ข. ให้ไปหยิบยามารับประทานเอง.....				
	ค. แนะนำว่าควรจะไปหาหมอ.....				

ตอนที่ 4 แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
		ทุก ครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	เมื่อครูให้แต่งกลอนส่งข้าพเจ้าจะนำตัวอย่างกลอนจากที่อื่นมาดัดแปลงเพื่อส่งครู.....				
2.	ถ้าข้าพเจ้าทำข้อสอบไม่ได้ เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะลอกข้อสอบเพื่อน.....				
3.	เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสได้ตรวจข้อสอบเอง ข้าพเจ้าจะแก้ไขข้อที่ผิด.....				
4.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานประดิษฐ์ไม่ทัน ข้าพเจ้าจะแอบเอาของเพื่อนที่เสร็จแล้วมาดัดแปลงส่งครู.....				
5.	เมื่อข้าพเจ้าไม่ได้เตรียมอุปกรณ์การเรียนที่ครูสั่งมา ข้าพเจ้าจะแอบหลบขณะที่ครูกำลังจะทำโทษ.....				
6.	เมื่อทุกคนชื่นชมในผลงานที่ข้าพเจ้าไม่ได้ทำเอง ข้าพเจ้าจะรู้สึกละอายใจ.....				
7.	ถึงแม้การบ้านจะยากเพียงใด ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำจนเสร็จ.....				
8.	เมื่อเจอสสิ่งของตกอยู่บนพื้น แล้วไม่มีใครเห็นข้าพเจ้าจะเก็บมาใช้.....				
9.	เมื่อข้าพเจ้าสัญญากับเพื่อนว่าจะนำสิ่งใดมาให้เมื่อถึงวันนั้นข้าพเจ้าก็นำมา.....				
10.	เมื่อข้าพเจ้าสัญญากับแม่ว่าข้าพเจ้าจะเฝ้าบ้านขณะที่แม่ไม่อยู่ ข้าพเจ้าก็ออกไปเล่น.....				
11.	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำสิ่งใดข้าพเจ้าจะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ.....				
12.	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจที่จะเรียนให้ดีขึ้นข้าพเจ้าก็จะปฏิบัติตามนั้นอย่างเคร่งครัด.....				
13.	เมื่อข้าพเจ้ากระทำผิดข้าพเจ้าจะพยายามปกปิดความผิดนั้น.....				
14.	เมื่อข้าพเจ้าโกหกผู้อื่นข้าพเจ้าจะรู้สึกผิด.....				
15.	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะเก็บเงินไว้ฝากธนาคาร ข้าพเจ้าก็จะเหลือเงินค่าขนมเอาไว้.....				
16.	ข้าพเจ้านำสิ่งของที่เก็บได้ไปให้ครูประกาศหาเจ้าของ.....				
17.	เมื่อทำสิ่งใดผิดข้าพเจ้าจะรู้สึกกังวลใจและจะสารภาพผิด.....				
18.	ถึงแม้ข้าพเจ้าจะลอกข้อสอบเพื่อนแล้วได้คะแนนเต็มแต่ข้าพเจ้าก็รู้สึกยินดี.....				

ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
		ทุก ครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
19.	เมื่อข้าพเจ้าทำความผิดข้าพเจ้าจะยอมรับในความผิดนั้น.....				
20.	ข้าพเจ้าจะนำสิ่งของ ของตนเองไปส่งครูให้ประกาศหาเจ้าของ เพื่อจะได้รับค่าชมเชย.....				

ตอนที่ 5 แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
		ทุก ครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	เมื่อเพื่อนมีข้อสงสัยถาม ข้าพเจ้าจะบอกเรื่องที่บิดเบือนความเป็นจริงให้เพื่อนทราบ.....				
2.	เมื่อเพื่อนทำสิ่งประดิษฐ์ได้คะแนนเต็ม ข้าพเจ้าจะลอกเลียนแบบงานนั้นส่งครูบ้าง.....				
3.	เมื่อเพื่อนไม่เห็นข้าพเจ้าจะแอบหยิบของเพื่อนมาเป็นของตนเอง.....				
4.	เมื่อเพื่อนทำของหล่นข้าพเจ้าจะเก็บมาเป็นของตนเอง.....				
5.	ข้าพเจ้าจะชักชวนให้เพื่อนทำผิดกฎโรงเรียน.....				
6.	ถ้าไม่ชอบเรียนวิชาใด ข้าพเจ้าจะชวนเพื่อนหนีเรียน.....				
7.	เมื่อต้องการจะไปเที่ยววันเสาร์ ข้าพเจ้าจะบอกแม่ว่าครูให้ไปช่วยงาน.....				
8.	ข้าพเจ้าจะแกล้งชมเพื่อน เพื่อให้เพื่อนเลี้ยงขนม.....				
9.	ข้าพเจ้านำความลับของห้องไปบอกผู้อื่น.....				
10.	เมื่อมีผู้ทำเงินหล่นและมีคนเก็บได้ ข้าพเจ้าจะบอกว่าเป็นของตนเอง.....				
11.	เมื่อยืมของผู้อื่นไปใช้ ข้าพเจ้าจะไม่ส่งคืนเจ้าของ.....				
12.	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้แจกของ ข้าพเจ้าจะแอบเก็บไว้ใช้เองบ้าง.....				
13.	เมื่อข้าพเจ้าเก็บของได้แล้วมีผู้มาถามหาของ ข้าพเจ้าจะ ปฏิเสธว่าไม่พบ.....				
14.	ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้เก็บเงินกลุ่ม เมื่อข้าพเจ้าจำเป็นต้องใช้เงิน ข้าพเจ้าจะนำเงินกลุ่มไปใช้ส่วนตัวก่อน.....				
15.	ข้าพเจ้านำเงินค่าขนมของพี่หรือน้องไปซื้อของของตนเอง.....				
16.	เมื่อมีคนฝากซื้อของ ข้าพเจ้าจะบอกราคาเกินจริง.....				
17.	เมื่ออยากได้เงินไปซื้อของ ข้าพเจ้าจะบอกพ่อกับแม่ว่าทำเงินค่าขนมหาย เพื่อขอเงินอีก.....				
18.	เมื่อข้าพเจ้าลืมทำการบ้านมาข้าพเจ้าจะบอกครูว่าสมุดการบ้านหาย.....				

ข้อ	ข้อความ	การปฏิบัติ			
		ทุก ครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
19.	เมื่อเพื่อนมีสิ่งของที่ข้าพเจ้าอยากได้ ข้าพเจ้าจะแอบหยิบมาเป็นของ ตนเอง.....				
20.	เมื่อไม่มีคนอยู่ในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะเข้าไปรื้อค้นสิ่งของของผู้ อื่น.....				

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ

ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์

ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร.สุวพร เข้มเฮง

ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ

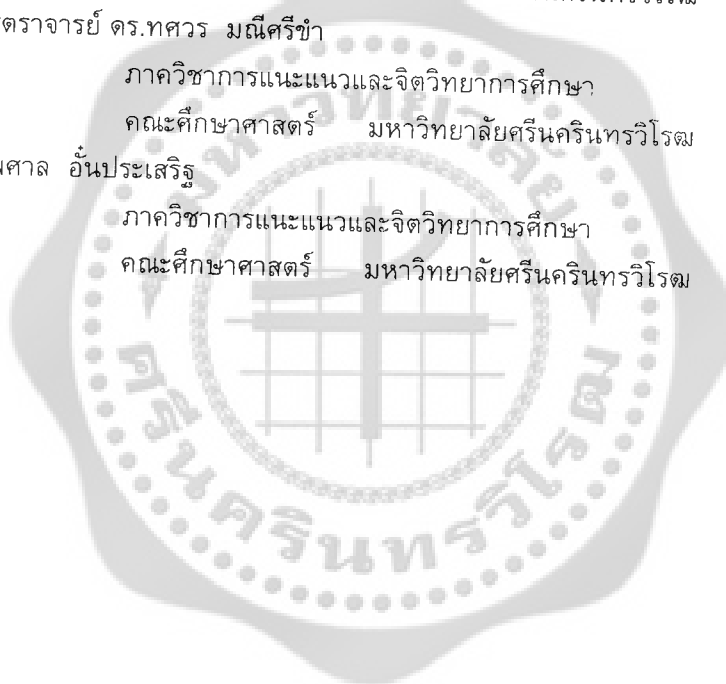
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวดาวนภา กิตติสารโ
วันเดือนปีเกิด	2 กรกฎาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	500 ถนนประชาราษฎร์บำเพ็ญ แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ สำนักงานเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	

พ.ศ. 2538

มัธยมศึกษา จากโรงเรียนดัดดรุณี
อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2542

การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์
จากมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

พ.ศ. 2546

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

